

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A háboru tartama alatt hetenként egyszer jelenik meg.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadásért felelős: **Rubinek Gyula** az OMGE igazgatója.
Felelős szerkesztő: **Szilassy Zoltán**.

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEL

Felhívás.

A gazdaközönség önkéntes adakozása lehetővé tette, hogy az OMGE. köztelek-utcai székházának sebesült katonáink ápolása céljára felajánlott helyiségeit megfelelően berendezzük.

Negyven teljesen felszerelt ágyat helyeztünk el székházunk nagy gyülestermében, a „Köztelek“ szerkesztősége és az üzemi osztály helyiségeiben, ahol október hó dereka óta nagyszámu sebesült tisztet és önkéntest ápolunk.

A fennmaradt s a további adakozásból begyűlő összeget a kórtermünk fenntartásával járó költségek fedezésére, valamint a hadbavonultak meleg ruhával való ellátására kívánjuk fordítani.

Erre a célra tovább folytatjuk a gyűjtést és ismételten felkérjük gazdatársainkat, hogy adományaikkal egyesületünk humánus vállalkozását támogatni sziveskedjenek.

Az OMGE. nevében

Bujanovics Sándor
elnök.

Adományok a „Köztelek“ hadi-kórháza fenntartására.

Utóbbi nyugtázásunk óta befolyt adományok:

Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete	50— K.
Szegedi György (Rodiczky Jenő dr. elhalálása alkalmából koszorúmegváltás címén)	20— K.
Schwarzer Jenő	20— K.
Czettler Jenő dr.	8—80 K.
Weinberger Ferenc	5— K.
Összesen	103—80 K.

Összes gyűjtésünk a mai napig 10,050 korona 02 fillér.

Gyűlésnapok a Közteleken.

1915. február 24. d. u. 4 órakor. Állattenyésztési és állategészségügyi szakosztály gyűlése.

Egyről-másról.

(Az új Monroe-elv. — A régi nóta. — A kukorica és a közlelemzés. — A „Köztelek“ rendkívüli kiadása. — Takarmánypótlás. — Sertéshizlalás és a rekvizálás. — A liszt ára kicsinyben és nagyban. — A malátagyártás korlátozása. — Tilos fehér süteményt sütni.)

A Németországhoz való gazdasági közeledés eszméje felmerült magától még a háborus időket megelőzőleg, azóta pedig rohamosan érlelődik abban a nagy kohóban, a háboruban, amely Magyarország, Ausztria és Németország fiait testvérekké olvasztotta egybe.

Ha valaha kétséges lehetett a két közép-európai vánterület egymásra való utaltsága, úgy a háborualatti tapasztalatok alkalmasak arra, hogy minden kétséget eloszlassanak. S ha a szükségesség megvan, akkor a lehetőséget, a megoldást megtalálni többé nem nehéz feladat.

A szükségesség egy kétségtelen jelét látjuk abban a nyilatkozatban is, amelyet dr. Walter von Rothmann Németország s illetve Európa egyik legnagyobb ipari telepének vezérigazgatója tett az E. U. tudósítója előtt.

Dr. Walter szükségét látja a gazdasági közeledésnek, de nem az ántánt hatalmak ellen (amit senki sem célzott), hanem Amerika, azaz az Egyesült-Államok ellen, amely hétnépföldes csizmákkal halad előre, míg Európát megállította a háboru.

A kontinentális gazdasági harcoknak meg kell szünni — úgy mond — és ha Amerika az amerikaiaké a Monroe-doctrina alapján, úgy Európa legyen az európaiaké, az európai iparé és mezőgazdasági termelésé.

Ime feljúl a középeurópai gazdasági közeledés eszméje a legnagyobb gazdasági veszedelem, az amerikai verseny ellenében. Megirtuk ismételten, hogy akkor, amidőn mi, gazdák kérünk védelmet a tengerentuli verseny ellen,

süket fülekre találtunk, el fog jönni azonban az idő, amidőn majd az ipari termelés fog védelmet keresni és kérni Amerika versenyé ellen.

Ez az idő ime elérkezett az új munkaelv képeben, mely csak annyiban új, hogy most egy illusztris ipari egyéniség hangoztatja persze bizonynyal nagyobb visszhangja lesz, mint mikor mi vetettük fel a mezőgazdasági termelés közös védelmének eszméjét.

Időközben csak az történt, hogy az Egyesült-Államok emelkedő mezőgazdasági kivitele útján szerzett milliárdokkal nagy ipart teremtett, amely odahaza 100 millió fogyasztóra s egy páratlanul magas vámvédelemre támaszkodik s amelynek segítségével oly versenyt támaszt az európai iparnak saját otthoni piacán, amelylyel a mai magas vámok mellett sem lehet megküzdenie.

Mi is azt mondjuk dr. Walterrel s illetve reméljük, hogy mihelyt a kontinentális béke helyreáll, megkezdődik a nagy gazdasági felkészülés Amerikával szemben.

A háboru általában új és nagy perspektívát nyit meg a mezőgazdaság előtt. Ha a multban csak magunk hangoztattuk a mezőgazdasági termelés fontosságát és ennek természetes előfeltételeit, a mezőgazdasági érdekek országos gondozásának szükségét, úgy a jövőben táborunk igen, de igen meg fog gyarapodni.

Az a gazdasági politika, amely a külföld versenyét a nyakunkra hozni ambicionálta, ma keserű leckét kapott és mily szerencse, hogy a gazdatársadalom ellenállásán s a mindenkori kormányok helyes felfogásán ez az irányzat megtörtött.

Joggal elvárhattuk volna azonban, hogyha már az agrártörekvések ellenesei a mi gazdasági politikánk mai apoteozisába belenyugodni nem tudnak, legalább a háboru idejére Treuga Deit fogadnak s nem rángatják elő raktárunk rozsdás fegyvereit.

Sajnos, ehelyett ma is a régi nóta fujják — a balkán élőállatbehozatal példával, amely kérdés, hogy mikor és mily alakban lehet aktuális, ma ugyan senki sem mondhatja meg.

Mezőgazdák Zuhatóg Rútja.

SERLEGES rendszerű csőgummi nélkül

Minden eddigi rendszert föltűmül!

Szerezzük be a Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezeté-nél a gazdasági és kerti vetőmagvakat.

De különösen elvárhattuk volna a Treuga Deit az ugynevezett Magyar Vámpolitikai Központtól, hogy annak egyik vezető tisztviselője — mint ilyen — ne írjon valótlanokat csak azért, hogy a régi nótát tujja. Mert valótlan-
got állít akkor, amidőn azt írja, hogy ő tudja, hogy a német, osztrák és magyar gazdák mit tárgyaltak Prágában. Ott nem fecsegő börzei gyülekezet volt együtt, hanem politikailag iskolázott férfiak, akik tudják, mivel tartoznak hazájuknak s akik tudják azt is mérlegelni, miért van a megbeszéltek titokban tartására szükség, a mai felfordult viszonyok között.

Sokkal fontosabb az ilyen tapintatlan kirohánásoknál a közéleti kérdés. Nagy megpróbáltatások küszöbén állunk s minden jövő sikerünk attól függ, miként fogjuk az erőpróbát megállani.

Eljutottunk immár odáig, amire bizony eddig ki sem gondolt volna, hogy a kukorica a közéleti legfontosabb tényezője lett. Nem közvetve, mint a husterelés eszköze, hanem közvetlenül, mint mindennapi kenyér.

A földművelésügyi miniszter felhívása a gazdákhöz, a feles kukoricakészletek bejelentése tárgyában a jelen háború érdekes dokumentuma lesz. De jelentősége is az érdekesség mellett csak akkor lesz, ha gazdáink hazafias kötelességüknek ismerik, hogy a földművelésügyi miniszter felhívását tuljegyezzék.

Amint bámulatba ejtettük a világot a ládafiából elővett megtakarított garasaink tömegével, amidőn a hadikölcsönt jegyeztük, úgy most is hasonló feladat előtt állunk.

A kukorica oly tömegét kell felajánlanunk, amely ország-világ előtt bizonyítékát adja annak, hogy bennünket és szövetségeseinket kihatározni nem lehet.

A f. évi 610. számú kormányrendeletet, amely kukoricára és minden egyéb mezőgazdasági termékre kiterjeszti az Országos Gazdasági Bizottság rekvirálási jogát, valamint a földművelésügyi miniszter felhívását, amely tudatja, hogy a rendelet 3. szakasza értelmében az Országos Gazdasági Bizottság felhatalmaztatott a március 1-ig önként bejelentendő kukoricakészleteknek szabad kézből, 27 illetve 30 koronás áron való megvásárlására: sürgősségüknek és fontosságuknál fogva lapunk rendkívüli kiadása útján egész terjedelmükben, szó szerint közöltük f. hó 17-én olvasóinkkal. Ismétlésekbe bocsátkozni nem kívánunk, elég talán, ha itt újból hangsúlyozzuk azt, ami a földművelésügyi miniszter felhívásában a legfontosabb, hogy t. i. a közéleti és a hadsereg céljaira nagyobb mennyiségű — hiteles értesülésünk szerint összesen legalább tízmillió métermázsányi — kukoricára van szükség, amely nagyobb részében liszté őrölve, a polgári közfogyasztás rendelkezésére kell, hogy bocsáttassék, kisebb részében pedig abrakpótlásra kell a hadseregnek. Újból a legnyomatékosabban felhívjuk egész gazdátársadalmunkat, hogy kukoricakészletüket sürgősen, de legkésőbb e hó végéig jelentsék be községük eljárásága útján az Országos Gazdasági Bizottságnak. Ezzel egyrészt az ország közéleti helyzetének sietnek segít-

ségére, de másrészt a maguk jól felfogott érdekében is cselekszenek, mert hiszen a megszokott határáraiknál jóval kedvezőbb és másként el nem érhető értékesítési lehetőség kínálkozik részükre, amelyről azonban március 1-je után elesnének. Ezt igyekezzünk gazdátársaink minél szélesebb körével is megértetni és mindenkit kukoricakészletének bejelentésére biztatni, mert — nem győzzük hangsúlyozni és ismételni — az ország közéleti helyzetét tartalekészetének egybe-hordásáról van szó, amelynek valóban az egész nemzet feleslegeiből kell összegyűlnie s amelyhez tehetsége szerint — ha megdönt lemondások és a takarmányozás megszokott rendjén való átmeneti változtatások árán is — hozzájárulnia minden nagyobb készletekkel rendelkező termelőnek hazafias kötelessége.

A kukorica tehát nem fogja azt a szerepet betölteni, mint a múltban. Elsősorban takarmány marad ugyan, de nagymértékben emberi táplálékul fog felhasználni.

Ez a körülmény szükségessé teszi, hogy takarmánypótlásról gondoskodjunk, különösen az igáserő részére, mert ha ma el is tengődik az igásló és ökör szénán vagy töreken és répán, ha a munkaidő bekövetkezik, akkor bizony abrakra van szükség.

Igy lesz ez a tehenészetekben is, hol még talán a kukoricakorpa segíthet amennyit annyit, de az egész nem sok lesz a szükséglethez képest.

A legközelebbi takarmánypótló, amivel segíthetünk a gazdaságban, az a melász. Ma csakugyan nem nagy baj, ha a melaszt elvonjuk a szeszgyártástól s odaadjuk a mezőgazdaságnak.

Sokkal fontosabb ma a melásznak a gazdaságokban való hasznosítása, mint szeszszé való feldolgozása, ami amugy is csak kényszerűség.

Még nem késő a dolog, mert ma még van melász s ha gazdáink mozognak, úgy a szükséges mennyiség a mezőgazdaság részére még biztosítható lesz.

Itt van a takarmánycukor kérdése is. Németország a nyerscukor etetésére módot nyújtott, amidőn a nyerscukor árát métermázsánként 19 márkában állapította meg. Itt az ideje most, amidőn sem zabot, sem kukoricát, sem korpát nem etethetünk, hogy nyerscukrot bocsássunk forgalomba.

Franciaországban a cukrot rendszeresen takarmányozzák, különösen lovakkal, nem valami szokatlan dolgot propagálunk tehát, amidőn egyéb híján a nyerscukorra hívjuk fel a kormány figyelmét.

A kukoricakészletek bejelentése annál is indokoltabb, mert a katonaság kukoricaszükségletét nem a legnagyobb körülményekkel és kimérettel szerzi be. Sok a panasz a sertéshizlálók köréből, hogy a hizlálásra raktáron tartott kukoricát a katonaság rövidesen elveszi, tekintet nélkül arra, hogy mi lesz tovább a hizlalandó sertésekkel.

Az ár pedig, amit fizet, 19 K. Igaz, hogy meg lehet fellebbezni s majd a háború után 6 hónappal egy kiküldendő kárbejelölő-bizottság a kárt

meg is itéli minden bizonynyal, de ezt rehez kívárni.

Igy járhat a gazda is, ha feles készletét be nem jelenti. A katonaság, ha nem kap a földművelésügyi minisztérium útján elég kukoricát, elveszi ott, ahol találja s elveszi minden tekintet nélkül.

Ezt nem is kifogásolhatjuk akkor, ha nincs kellő készlet a katonaság rendelkezésére, de miután van s különösen pedig lesz március 1-re, legalább addig hagyjon fel a hadvezetőség a kukorica olyatén rekvirálásával, mint amint az ma divik, hanem legyen tekintettel a kormány által megállapított árakra és a hizlalandó állatokra, mert annak elkötyvetésével nemcsak az egyes, de a köz is károsodik.

A drágaság ugyanis elég nagy, nem kell azt feleslegesen erőszakos eszközökkel fokozni. Egyébként is gondoskodik a főváros hatósága a drágaság fokozásáról, nem kell ahhoz más faktoroknak is hozzájárulni.

Nem arra a rövidítésre célzunk, amely nem látta vagy nem akarta látni a malmok és a Wienből kitiltott „galicai menekültek” garázdálkodását, hanem arra a listármegeállításra, amelyet a főváros tanácsa a vásárcsarnok igazgatósága útján közölt.

A kormányrendelet csak a maximális árakat állapítja meg. Az egyes törvényhatóságok feladata a detailelárusítás árait szabályozni.

Ezen a fontos kérdésen a főváros tanácsa úgy esett át, hogy egyszerűen oda biggyesztette a rendelet végére, hogy a közvetlen fogyasztás céljaira való eladásnál az eladó csak olyan árakat számíthat, amelyek a megállapított legmagasabb áraknál nem aránytalanul magasabbak.

Ennek örve alatt burjánzott fel azután a listázás, mert az ilyen táglelkü meghatározásba minden belefer.

Csak a napokban látta be a főváros ennek a rendelkezésnek a tarthatatlanságát s végül meghatározta a kis- és nagykereskedelem legmagasabb árait, még pedig olyképp, hogy a nagykereskedelem, az ugynevezett listánagykereskedők a listázás után 5 fillérrel, a kiskereskedők 10 fillérrel nagyobb árat számíthatnak a legmagasabb áránál.

Ez az ártatlannak látszó 5 és 10 fillér pedig annyit jelent, hogy a közvetítés kocsiakománnyonként 500 + 500 = 1000 K. közvetítő hasznát vág zsebre a mai inséges világban, amikor a rendes viszonyok között ez a haszon a 200 + 200 = 400 K.-t soha meg nem haladta, de a legtrikább esetben érte el.

S ami a legszomorubb, a főváros álláspontja irányadó a vidéken is s így má hivatalos védelem alatt virázkodik tovább az annyit hánytorgatott és üldözött listázás.

A f. évi 639. számú kormányrendelet szerint malatagyarakban, valamint a malata előállításával foglalkozó sörgyarakban 1915. évi február hó 19. napjától fogva az üzemet a már beavatott árának malatává történt feldolgozásával azonnal be kell fejezni. E malatamennyiség kitermelésével a további üzem megszüntendő

KEMNA FORRÓGŐZEKÉI SCHMIDT
szabadalmazott mérnök doktor hírneves
füstöső-tulhevitőjével

Minden más nedvesgőz-, compound- vagy compound-tulhevitett rendszert úgy teljesítő-
tartósság tekintetében messze felülmúlnak és lényegesen kevesebb
szénat fogyasztanak.

Referenciákkal, kimerítő felvilágosításokkal
és költségtérítéssel készséggel szolgál!

KEMNA J. Budapest, V., Vilmos-császár-ut 51.
Sürgönyeim: KEMNA, BUDAPEST. Telefon 91-21.

A kereskedelemügyi miniszter a földművelésügyi miniszterrel, Horvát-Szlavonországokra nézve a bálnal egyetértőleg ama vállalatoknak, melyek üzemükben, vagy üzemükben az 1913/14. évi termelési időszakban termelt malátamennyiség 70 (hetven) százalékát a fentiekben elrendelt üzembeszüntetésig még ki nem termelték, kivételképpen és legfeljebb e 70%-erejéig megengedheti, hogy üzemüket folytassák. Amagarák pedig, melyek az 1913/14. évi termelési időszakban vagy egyáltalában nem voltak üzemben, vagy csak a termelési évad későbbi szakában kezdtek meg üzemüket és termelő-képességük 70%-ának megfelelő mennyiségű malátát a folyó évadban még elő nem állítottak: szintén kaphatnak ily engedélyt a fenti 70%-ból hiányzó mennyiség erejéig.

Aki a jelen rendeletben megállapított tilalmak bármelyikét megszegi, kihágást követ el és az 1914: L. t.-c. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással, valamint 600 (hatszáz) koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak, a székesfővárosi államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek a hatáskörébe tartozik. Horvát-Szlavonországokban e kihágás miatt az ott érvényes jogszabályok szerint hivatott hatóságok járnak el. E rendelet hatálya a magyar szent korona országainak egész területére kiterjed.

A kormány e rendelkezésével, melyet csak helyeslőleg fogadhatunk, árpakészleteink minél nagyobb részének liszté való feldolgozását kívánja biztosítani, mert kétségtelenül előbbre való a kenyér, mint a sör. Mindamellett gondoskodás történt arról is, hogy hazai söriparunk ne kényszerüljön üzemének beszüntetésére s így, a termelés csökkentése dacára, elegendő készlet áll majd nyáron a fogyasztóközönség rendelkezésére. Malátakivételünk ideiglenes fennakadása pedig aránytalanul kisebb hátrányt jelent közgazdaságunkra nézve, mint hogyha kenyérhiányt engednénk idehaza bekövetkezni azért, hogy az osztrák és német sörfőzőknek bővebben legyen malátájuk.

Még egy rendkívül fontos, mindenkit érdeklő rendelet jelent meg a hivatalos lap f. hó 17-iki számában. A tiszta buzaliszttal való takarékoskodás érdekében adta ki a kormány ezt a rendeletet, mely olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek megtartása esetén nem lesz kenyérhiány az országban, bármennyi tartana is a háború. A rendelet kötelezi azokat, akik iparszerűen foglalkoznak sütemény előállításával, hogy csakis kevert lisztből süssenek olyan kenyérműt, vagy más süteményt, amelynek sulya ötven grammnál nagyobb. A kormány tehát egyelőre nem avatkozik bele a magánháztartások dolgába, de a rendeletet a törvényhatóság első tisztviselőjének fölterjesztésére ezekre is kötelezőnek mondhatja ki.

Azt hisszük, nem fog erre kerülni a sor, mert az ország egész közönsége tudatában van az idők komolyságának és jól tudja azt is, hogy e háborút csak úgy fejezhetjük be diadalmasan, ha nem támad itthon élelmiszerhiány, amíg katonáink győzelmesen harcognak az ellenséggel. A magyar népnek példát kell vennie a németektől, akiknél most a legfőbb polgári erény: a takarékoskodás. Takarékoskodjunk a buzalisztunkkal, mert ez igazán a közönség érdeke, a közönségé, amely az egyénekből áll. Nem kell félnünk kenyérhiánytól és nem is lesz nálunk inség, ha mindenki tudja kötelességét, nem pazarolja a buzalisztot és ha betartja otthon is, a

maga háztartásában a kormány rendeletét. De ha ez nem történne meg, a hatóságok kellő szigorúsággal fogják ellenőrizni a magánháztartásokat és két hónapig terjedhető elzárással büntetik azt, aki a rendelet ellen vét.

A kormány rendelete szerint, amely 649/1915. M. E. szám alatt jelent meg, kenyér, kenyérművek vagy más sütemények előállításával ipar- vagy keresetszerűen foglalkozó vállalatok, üzemek, üzletek vagy egyének az 5. §. rendelkezései alá nem eső kenyérnek, kenyérműnek, vagy más süteménynek előállításához buza- vagy rozslisztet vagy ezeknek árpaliszttal való keverékét csak úgy használhatják, továbbá a már elkészített tésztát megsütésre csak akkor fogadhatják el, ha a felhasznált lisztmennyiségnek legalább 50%-a tengerliszt.

Ugyancsak kimondja a rendelet, hogy olyan kenyéret, kenyérműt vagy más süteményt, amelynek előállításához buza- vagy rozsliszt a fentebb megállapított aránynál nagyobb mennyiségben használtak fel, tilos forgalomba hozni, kivéve ha az 5. §-ban megállapított kivételek alá esik.

A többször hivatkozott 5. § a következő kivételeket állapítja meg a fenti lisztkeverési kötelezettség alul:

a) az oly cukrászsütemény, amelynek előállításához felhasznált összes anyagokból a liszt nem éri el az egész mennyiség 50%-át; b) a buza-, rozs- vagy árpaliszt felhasználása nélkül előállított mindennemű sütemény; c) a pékiparban előállítani szokott vizes zsemlye; vizes zsemlyét azonban naponként csak egyszer abban az időben szabad előállítani, amelyet erre a községekben a főszolgabíró, rendezett tanácsú és törvényhatósági jogú városokban, valamint Budapest székesfővárosban és Fiume városában és kerületében a városi tanács — a község vagy város egész területére egységesen — megállapít; d) az a sütemény, amelyet kórházak, üdülőházak és gyermekeket vagy betegeket ápoló egyéb intézetek szükségletére vezető orvosaik határozott minőségben és mennyiségben megrendelnek; e) a katonai parancsnokságok által megrendelt sütemény.

A haszonbérlok jövedelmi adója.

A hadsegélyezés céljaira ideiglenesen és részlegesen életbeléptetett jövedelmi adó az adózásnak új fajtája lévén, azonkívül az idevonatkozó gyakorlat és szabályok nem menven át a köztudatba, időszerűnek tartom, hogy a most életbeléptetett törvénynek egyik fontos kategóriája gyakorlatilag ismertessék.

Jövedelmi adóvallomást mindazok tartoznak adni, akiknek *brutto jövedelmük a 20,000 koronát meghaladja*. Az *összjövedelemhez* számítandó az a jövedelem is, amely a feleséget és rendszerint az is, mely a közös háztartáshoz tartozó kiskorúakat és rokonokat illeti.

Hogy ki tartozik vallomást adni, azt maga a pénzügyigazgatóság is számbaveszi, tudniillik felügyelete és ellenőrzése alatt egy összeíró-bizottság működik, amely működését azzal kezdi, hogy kiválasztja azokat, akiknek *összjövedelmét* évi 20,000 koronánál magasabbra teszi. Erre a célra az 1914-ik évi egyenesadó-főkönyvek, a kereseti adó kivételéről szóló lajstromok vizsgálatnak át, amelyben már le van fektetve az alapja annak, hogy kiről mennyi minimális jövedelmet tételeznek fel. A Végrehajtási Utasításban további színvonalra emelt adatot, hogy 20,000 koronát meghaladó *összjövedelem* vélelmezendő annál a haszonbérloknél, aki 1500—2000 holdnyi bérelt mezőgazdasági birtokon gazdálkodik.

Vallomási ívet mindenki maga tartozik be-

szeretni s a vallomást február 28-ig benyújtani ott, ahol állandó lakóhelye van. Ha valakinek több lakóhelye van, úgy a vallomást csak az egyik helyen kell benyújtani s a többi lakóhelyek községi elöljáróságánál egyszerűen bejelenteni, hogy a vallomás hol nyújtott be. A vallomás be nem nyújtása 1% bírsággal jár s annak benyújtására a pénzügyigazgatóság hivatalból intéz felhívást ahhoz, akit adóköteles gyanánt összeírnak. Ha az adózó ennek a felhívásnak sem felel meg, úgy további 4% bírságot fizet. Adóköteles jövedelmi forrás elhallgatása, vagy tudva valótlan nyilatkozat tétele pedig jövedéki büntető eljárás alá tartozik s a kivetett adónak többszörösével büntetettetik.

Adóköteles jövedelemnek tekintendő az adókötelesnek bármely forrásból eredő és akár tényleg befolyó, akár öt megillető pénzbeli vagy értékkel bíró egyéb bevétele, amelyből csak a törvény szerint kifejezetten megengedett levonások eszközölhetők akként, hogy a levonások után maradó rész alkotja az adóköteles tiszta jövedelmét. Megállapítatik tehát először az adózó nyersbevétele s abból eszközöltetnek a megengedett levonások.

A nyersbevétel kiszámítására a haszonbérleteknél két mód van előírva: a) azoknál az adózóknál, akik szabályszerű üzleti könyveket vezetnek (vagyis bekötött, lapszámozott és kellőleg felülbélyegzett könyveket) és üzemük nyereség- és veszteség-számláját közjegyzőileg hitelesített alakban önként bemutatják, ha továbbá ez a könyvvitel kielégítő, vagy ha az ellene felmerült nehézségeket az eljárás során megejtett könyvvizsgálat — esetleg különszámlák, gazdasági kimutatások stb. bemutatása — megfejtette, akkor a jövedelem ezen *mérleg tekintetbe vételével* állapítatik meg; b) ha ilyen hitelesített mérleg be nem mutatott, akkor a felszámolási bizottság *becslés útján* állapítja meg a haszonbérloknél 1914. évben elért jövedelmét.

A jövedelem megállapításának ezen két módjához még a következő megjegyzések tartoznak. Ha valaki mérlegét bemutatja is, de a könyvvitel kielégítőnek nem találhatók, akkor ezen az alapon a jövedelem nem állapítható meg. Ha pedig a könyvvitel elfogadható s a bemutatott nyereség- és veszteség-számla is megfelelő a kívánalmaknak, akkor is elrendeli az adót tárgyaló bizottság a részletes könyvvizsgálatot az esetben, ha az ekként kimutatott tiszta jövedelem kisebb annál a jövedelemnél, amely a kereseti adóról szóló törvényben mint minimális jövedelem van megállapítva. Ennek a minimális jövedelemnek a kiszámítására nézve érdekes jogi helyzet állott elő. A haszonbérlok tudniillik harmadosztályú kereseti adó alá eső foglalkozást üznek. Erre ezidőszert még az 1875:XXXIX. t.-c. volna érvényben, azonban az ezen törvény céljaira szolgáló minimális jövedelem megállapítása mégsem a fennálló törvény, hanem a már elkészített, de életbe nem léptetett új kereseti adótörvény alapján állapítatik meg. Ez az új törvény az 1909. évi IX. t.-c., melynek 41. és 43. §-ai, valamint az ezt módosító 1912. évi LIII. t.-c. 13. §-a intézkedik a haszonbérlokre vonatkozólag, ezek szerint pedig haszonbérloknél a minimális adótétel a szerződésileg elvállalt haszonbér, egyéb kötelezettségek, terhek és szolgáltatások évi értékének 2%-a, annak megjegyzésével azonban, hogy az esetben, ha a részleges tárgyalás során kiderül, hogy valamely haszonbérloknél a törvény szerint minimálisnak veendő adóalapját a tényleges tiszta jövedelem nem érte el, akkor még a minimális adóalap is leszállítható annak a felére.

A becslés útján megállapítandó tiszta jövedelemre nézve az van előírva, hogy az egyes

HIZOTT SERTÉSEKET
levágásra való hussertéseket és szurott sertéseket a legelőnyösebben értékesíti

KÖKÉNYESSY & LÖWINGER
SERTÉSBIZOMÁNYI CÉG
WIEN, ST.-MARK.

Sürgőnycim: Kökényessy Wien, St.-Marx.
TELEFON 76-48

Szállítás és eladás módozatai felől bárkinek díjmentesen megbízható és gyors felvilágosítással szolgál.

haszonbérletek ugyyszólván egyénekenként vehetők bírálat alá — nem más haszonbérletekhez való arányosítás útján —, hanem önálló jövedelem-becslés útján a mezőgazdasági mellékhaszonvételekből eredő jövedelmek beszámításával. A tényleg elért tiszta jövedelem alapján, vagyis a nyersbevételnek és az abból levonható kiadásnak tekintetbe vételével becsülendő meg a haszonbérleti jövedelme, amelyhez a birtokkal együtt bérbé vett lakásnak bére is hozzászámítandó, ellenben a bérösszeg és a bérbeadó részére, vagy ennek nevében teljesített bármilyen szolgáltatás értéke, továbbá az alább tárgyalt levonható tételek értéke levonandó. Hozzászámítandó a nyersbevételhez azoknak a gazdasági és más cikkeknek pénzértéke is, mely cikkeket az adóköteles a saját gazdaságából háztartásában felhasznál. Ha gazdasági cikkeknek adás-vétele nyereszkesedés céljából történik, az ezekből eredő jövedelem adóköteles, de csak az azzal üzletszerűleg foglalkozóra nézve, például a nyereszkesedés célzata forog fenn annál, aki mezőgazdasági termékeket vesz és elad anélkül, hogy mezőgazdasággal vagy mezőgazdasága mellett üzletszerűleg terménykereskedéssel is foglalkoznék.

A nyersbevétel kiszámításánál az 1914-ik évi jövedelem állapotát meg, tekintet nélkül arra, hogy a háborús állapot folytán ez a jövedelem az 1915-ik évre változik-e vagy sem.

A vallomás tehát az 1914-ik évre vonatkozik. Ha azonban megállapítható, hogy a rendkívüli körülmények, az adózónak és hozzátartozóinak katonai szolgálatra történt behívása, betegsége vagy munkaképtelensége, elemi vagy más csapások által okozott károk a jövedelemforrásoknak az 1915-ik évre várható bevételeit lényegesen csökkenteni fogják, ez a kivétel során figyelembe vehető és ilyen okokból a kivetendő adó megfelelően mérséklendő, sőt az adóköteles, amennyiben az 1915-ik évi előrelátható össz-jövedelme a 20.000 koronát meg nem haladja, az adó alól teljesen fel is menthető. A vallomás Jegyzet-rovatában tehát fel kell tüntetni ilyen esetben, hogy az adózó az 1915-ik évben minő kisebb jövedelemre számít. Az adót megállapító bizottság ilyenkor megállapítja az 1914-ik évi adóköteles össz-jövedelmet s ez után az 1915-ik évi valószínű jövedelmet is. A már jogerősen megállapított adót is csökkentheti a pénzügyminiszter, ha a fél hitelt érdemlően igazolja, hogy az adóalap a háború, munkaképtelenség, vagy elemi csapások folytán legalább 30%-kal csökkent, vagy ha az adónak behajtása a fél egzisztenciáját veszélyeztetné.

Nyersbevételekből levonható tételek gyanánt vannak megjelölve a következők, természetesen a haszonbér s a szerződés szerinti kötelezettségeken felül:

A nyersbevétel megszerzésére, biztosítására és fenntartására fordított összes kiadások, ideértve a leltári vagyon karbantartására, pótlására és kezelésére fordított kiadásokat is és leltári vagyon alatt érve a gazdasági év végével mutakozó élő és holtleltári vagyont; levonhatók a

szőlők, gyümölcsösök felújításának költségei, közös háztartáshoz nem tartozó gazdasági alkalmazottak járandóságai; a biztosítási díjak, életbiztosítási díjak is 200 koronáig, azok a törvényes járulékok, melyek a cselédek után fizetendők; levonhatók az adóköteles által fizetendő adósságainak egyévi kamata, ha a gazdaság érdekében keletkeztek; levonhatók továbbá tekintet nélkül a fizetés megtörténte a haszonbérletet terhelő állami és községi közvetett adók, illetékek, vizszabályozási járulékok. A többi adók közül a jövedelemadó, fegyver- és vadászati adó és a hadmentességi díj egyáltalában nem vonhatók le, egyéb állami egyenesadók és az ezek után járó törvényhatósági és községi adók, valamint továbbá a hadsegélyezési célokra igazoltan adott önkéntes adományok levonhatók akkor, ha azoknak tényleges kifizetése igazolható és hogyha az adókövetés a mérleg alapján, nem pedig becslés alapján történik, becslés esetében tehát ez utóbbi tételek a nyersbevételből le nem vonhatók.

Le nem vonható tételek egyébként a következők: az adóköteles által nyújtott ajándékok, segélyek, rokon támogatások; a családő, illetőleg a háztartás keretében együtt adózók munkájának ellenértéke; le nem vonható az adóköteles által üzletbe fektetett saját tőkének vagy a közös háztartáshoz tartozó családtagoktól kölcsönvett tőkének kamata; le nem vonható a birtok belterjes gazdasági kihasználásának eredményeit meghaladó leltári tárgyak beszerzésére, az üzem nagyobbítására, adósságok törlesztésére és az összes személyes szükségletekre felhasznált összegek.

Az így megállapított adóköteles jövedelem már most adó alá esik akkor is, ha az a 20.000 koronát el nem éri. Az adótételek pedig fokozatosan emelkednek s míg 1000 koronánál 0,6%-ot tesznek ki, 15.000 koronánál 3%, 60.000 koronánál 4,2%, 120.000 koronánál és ezen felül a maximális 5%-ot érik el.

Az eljárásra nézve ehelyett csak a következőket emeljük ki. Az adókövetés akként fog történni, hogy az adózók jövedelmi vallomásának beszerzésével egyidejűleg hivatalból összeírtnak azok a személyek, akiknek vallomást tenniük kell s ennek összeírása után az előadó hivatalból kidolgozza az adójavaslatokat. Az adójavaslatokat az adófelsőszámítási bizottság veszi tárgyalás alá, amely minden vármegyére székhelyén és minden törvényhatósági joggal felruházott városban alakítatik 7 rendes és 6 pótagtagból.

A tárgyaláson az adózó megjelenni nem köteles, de a bizottság felvilágosításadás végett őt megidézheti, a megjelent adózót kikérdezi, az adókiszámítási javaslatot és megokolását vele közölni, az erre tett észrevételeit és kifogásait megfontolni köteles. A bizottság bekövetelheti az adózónak valamely kérdésre adott feleletét írásban is, továbbá az üzlet nyereség- és veszteség-számláját is; a tárgyalásra tanukat és szakértőket is meghívhat és könyvvizsgálatot is rendelhet el, de ez utóbbit csak akkor, ha

a fél könyvei betekintését önmaga ajánlotta fel, vagyha a nyereség- és veszteség-számla aggályosnak mutatkozik. A könyvvizsgálatra, a jövedelemnek külső ismertetőjelekből való megállapítására, tanuk és szakértők meghallgatására részletes szabályok intézkednek.

Az adófelsőszámítási bizottság határozata ellen a m. kir. közigazgatási bírósághoz panasz nyújtható be.

(Budapest).

Gara Zoltán dr.

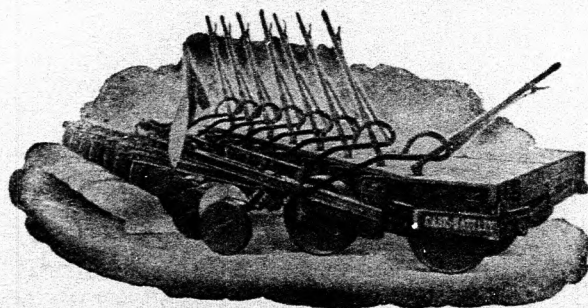
A nyugati lófajták szerepe a háború után.

Sok vitára adott már okot az a kérdés, hogy a nyugati lófajtáknak hazánkban való térfoglalása a mi viszonyaink között jogosult és kívánatos dolog-e? És annak ellenére, hogy szakértőink és tenyésztőink jelentékeny része ezen lófajták mellőzése mellett tört pácát, mégsem lehetett megakadályozni elterjedésüket ott, ahol tenyésztésük a gazdasági viszonyok közé beilleszhető volt. Kérdés mármint, hogy a háború szülte rendkívüli viszonyok mennyiben fogják megváltoztatni ezt a helyzetet?

A hadviselés eddigi tartama alatt máris sok olyan körülmény volt megfigyelhető, ami lehetővé teszi a keleti és nyugati lovakat magába foglaló két nagyobb fajtacsoportnak egészen saját szempontból való összehasonlítását és olyan következtetések levonását, melyek alkalmasak a békés időben való értékesítésre is. Természetesen apróbb részleteknek, így a két nagyobb csoport keretén belül helyet foglaló egyes fajtáknak összehasonlítására a háború alatt kevésbé nyílik alkalom. A megfigyelhető lóállomány jelentékenyebb része ugyanis nem tisztavérű, hanem a két nagyobb fajtacsoport keretén belül eszközölt különböző keresztezések terméke, amely körülmény sokkal inkább lehetővé teszi egy általános vonatkozású vélemény kialakulását, mint apróbb részletkérdések kutatását. És magától értetődik az is, hogy a két fajtacsoport összehasonlítása csak a nyugati lovaknak is megfelelő alkalmazási körben történhetik, olyan munkavégzésmény keretében, ahol a gyorsabb mozgás nem nem kívántatik meg.

Tagadhatatlan, hogy a hadviselés egészen különös igényeket támaszt a lovakkal szemben és olyan életfeltételek közé viszi őket, hogy ezek alapján nem lehet minden további nélkül következtetést vonni bármelyik fajtacsoportnak a normális gazdasági viszonyok között való használhatóságára nézve. De éppen ez az extrém viszonyok között való megfigyelés olyan adatokat hozhat felszínre, amelyek megszerzésére egyébként alig akad alkalom és amelyek mégis döntő értékűek lehetnek az összehasonlítás szempontjából. Természetes dolog, hogy a két fajtacsoport viszonylagos értékének megállapításánál tekintettel kell lennünk mindazon körülményekre, amelyek a lovak használhatóságát lényegesen befolyásolni képesek. A háborúban való részvétel ugyanis a lovak számára nagyon különböző

CASE

GŐZ- ÉS BENZIN-SZÁNTÓGÉPEK

gazdaságos és megbízható üzemmükkel mindenütt kiténtek.

A jelenlegi munkás- és igahiány közepette rendkívüli szolgálatot tesznek a gazdának.

Azonnal szállíthatók a régi normális árban. Bővebbet

Hahn Arthur és Társai
BUDAPEST, VIII. KERULET, ÜLLŐI-UT 52/B. SZÁM.

helyzeteket teremt és aszerint, hogy milyen természetű és mennyi munkát végeznek, valamint hogy ellátásuk és gondozásuk mennyiben tér el a rendes tartási viszonyoktól, nagyon változik az erőbeli állapotuk, ami pedig az összehasonlítás alapjául szolgál. Éppen ezért inkább csak az olyan loállományok alkalmasak a kérdés tanulmányozására, amelyekben mindkét fajtacsoport-hoz tartozó lovak képviselve vannak és amelyeknek minden egyede hasonló munkát végzett és ugyanazon bánásmódban részesült. És emellett esakis huzamosabb időn keresztül és lehetőleg nagyszámú loállományon tett megfigyelés jogsíthat fel az általános vonatkozású következtetésekre. A megfigyelés természetesen esakis a szorosabb értelemben vett hadművelet területén bír értékkel, míg például a kórházakban összegyűlt anyag már jóval kevésbé ad alkalmat az összehasonlításra. A kórházi anyag erőállapotából ugyanis nem lehet az egyes fajták kitarására, munkabírására és edzettségére nézve következtetést vonni, mert hiányzik azon életfeltételeknek ismerete, amelyek között az állatok előzőleg voltak.

A hadszíntéren a fentebbiek figyelembevételével eszközölt megfigyelések, megerősítve számos szakértő egybehangzó véleményével, leszögezik azt a tényt, hogy a nyugati lovakról alkotott általános véleményünknek sokban módosulnia kell. Az állítólagos petyhüdség, a kedvezőtlen életviszonyokkal szemben tanusított csökkent ellentállóképesség, amit pedig igen sokan a nyugati lófajták általános hibájául szoktak felróni, egyáltalán nem volt tapasztalható olyan mértékben, mint várni lehetett volna. Kiderült, hogy a nyugati lovak használhatósága, ellenállóképessége a nekik megfelelő munkakörben nem sokkal marad mögötte a keleti fajták hasonló képességeinek. Nem akarjuk ezzel azt mondani, mintha a keleti lovakkal szemben a legesekélyebb mértékben is esalódnunk kellett volna, de az bizonyos, hogy a két fajtacsoport között korántsem áll fenn olyan éles ellentét, amely a nyugati fajták kisebbértékűségét jelentené, természetesen olyan alkalmazási körben, amely ezek természetének megfelel.

A rendkívüli viszonyokat, a szokottnál tartósabb és megerőltetőbb munkát, az etetés és itatás rendellenességeit, az istálló hiányát a nyugati lovak sem szenvedik meg nagyobb mértékben, mint a keletiek. Hogy csak egy esetet említsék, alkalmas volt egy 50 darabból álló nyugati loállományt megfigyelni, mely egy ízben 78 óra hosszat menetelt nehéz kincstári kocsi elé kettesével fogva s ez alatt az idő alatt mindössze két ízben kapott takarmányt és ivóvizet. És több, hasonlóan megerőltető szolgáltatás után, négy hónap mulva, az eredeti állományból egyetlen ló sem hullott el és egy sem került használhatatlan állapotba. Igaz ugyan, hogy a pihenés napjai alatt a lovak kiváló gondozásban részesültek és használat közben is, amennyire a viszonyok megengedték, kíméletesen kezelték. Egy másik nagyobb loállomány, amely vegyesen keleti és nyugati lovakból állott, több mint három héten át, állandó esőzésben, egyáltalán nem volt fedél alatt és az egész idő alatt 3-4 nap kivételével éjjel-nappal szerszámban állt és hihetetlen nagy utakat tett meg. És

bár kondícióban meglehetősen vesztek a lovak, a nyugatiak egyáltalán nem voltak jobban megviselve, mint a keletiek. Hasonló esetet nagyszámban lehetne felsorolni s ezek mind azt bizonyítják, hogy a két fajtacsoport használati értéke között alig van számottevő különbség.

Egy dolog azonban nagyon jellemző, az t. i., hogy az olyan nagymérvű kihasználás, amely az állat teljes leromlására vezet, sokkal mélyebb nyomokat hagy a nyugati, mint a keleti lovakon. Mert míg utóbbiakat párheti pihentetés és jó takarmányozás mellett újra jó erőbe lehet hozni akkor is, ha előzőleg csonttá és bőrré soványodtak, addig a nyugatiaknál gyakran csak hónapok mulva, legtöbbször azonban egyáltalán nem sikerült helyrehozni a teljes leromlás okozta állapotot. Ez a körülmény azonban, bár jelentős dolog a hadviselés szempontjából, a békés viszonyok között nem bír nagyobb súlyal, mert rendes gazdasági viszonyok között az állatok kihasználásának sohasem szabad arra a fokra fejlődni, hogy az a teljes leromlást eredményezze.

Ami az állatok kondíciójában tartó takarmányt illeti, itt sem lehet egyetlen olyan körülményt felfedezni, ami a nyugati lovak hátrányára billentene a mérleget. Különösen megfigyelhető volt ez olyan kevert állományokban, ahol a keleti és nyugati lovak ugyanolyan szolgáltatások mellett teljesen egyforma takarmányadagokat kaptak, tekintet nélkül a testsúlyban mutatkozó kisebb-nagyobb különbségekre.

A betegségekkel szemben sem mutatkoztak kevésbé ellentállónak a nyugati lovak, mint a keletiek. A különféle emésztőszervi bántalmak, amelyek pedig a nyugati lötenyésztés állandóan kényes pontját képezik, sajátosképpen igen ritkán fordulnak elő és sohasem nagyobb arányban, mint a keletieknél. A nyereg és szerszám okozta törések, amelyek pedig a loállományban beálló veszteség legnagyobb százalékát adják, szintén nem adnak olyan számszerű adatokat, amelyekből a nyugati lovak kényesebb voltára lehetne következtetni. Hogy azután a kórházi kezelést igénylő súlyosabb sérülések gyógyulásának gyorsasága és kimenetele nem mutat-e fel kedvezőtlen eredményeket a nyugati lovakra nézve, azt nem volt alkalmam megfigyelni, de hogy a könnyebb természetű és kórházi kezelést nem igénylő sérülések a nyugatiaknál sem okoznak nagyobb gondot, mint a keletieknél, azt határozottan állíthatom.

Hogy az elvetélek aránya melyik fajtacsoport előnye mellett dönt, azt alig lehetséges megállapítani, még pedig azon egyszerű oknál fogva, mert ugy a keleti, mint a nyugati vemhes kancák legnagyobb része a háború alatt elvetélt. Ennek magyarázata pedig az, hogy a háború hosszú tartama alatt nem volt elkerülhető, hogy a lovak egyszer-másszor olyan viszonyok közé ne kerüljenek, amelyek elvetélést idézhetnek elő. Annyi azonban bizonyos, hogy az elvetelés a nyugati lovaknál sem szokott súlyos következményekkel járni, ugyanarra, hogy az elvetelés után közvetlenül munkára használt kancáknál sem volt megbetegedés észlelhető.

Mindezek mellett kellő méltatást érdemel az, hogy a nyugati lovak nem egy esetben a természetükkel nehezebben összeegyeztethető gyorsabb mozgásnémeteket is kénytelenek voltak végezni és

gyakran huzamos időn keresztül és ennek ellenére nem lehetett panaszt hallani ellenük. Igaz ugyan, hogy az ilyen igénybevétel a nyugati anyag gyorsabb elhasználására vezet, sokkal inkább, mint például a megfizethetetlen értékű nóniuszoknál, de azért mégis értékes adat a nyugati lovak gazdasági használhatóságára nézve.

Az a körülmény tehát, hogy a nyugati lovak a hadviselés súlyos viszonyai között is olyan ellenállóképességet és olyan sokoldalú szolgáltatást tanusítottak, következtetést enged vonni arra nézve is, hogy a különböző gazdasági viszonyok között is meg fogják állni helyüket. És ha nem akarják is ezzel a két fajtacsoport egyenlő értékűségét vitatni, az tagadhatatlan, hogy nem indokolt az a tartózkodás, amely a nyugati fajtákat az országnak csak bizonyos vidékeire és csak korlátozott gazdasági viszonyok közé akarta szorítani.

Egészen más kérdés azonban az, hogy a háború után előálló helyzet alkalmas lesz-e a nyugati fajták nagymérvű elterjedésére? Mert nem elég csak annak megállapítása, hogy az erőpróbat ilyen jól kiállott fajtákat célszerű és agálytalan dolog tovább szaporítani, hanem sokkal inkább előtérbe nyomul az a kérdés, hogy az említett fajták tenyésztését lehetővé tesszik-e a viszonyok?

Számszerű adatok ma még nem állanak rendelkezésünkre, annyi azonban ezek nélkül is bizonyos, hogy a háború után az ország loállományában nagy hézagok fognak támadni. A veszteséget az elhullott és használhatatlanná vált lovakon kívül ugyanis növelni fogja a hadi szolgáltatásra igénybevett kancák túlnyomó részének elvetélese folytán az ez évi csikólétszámban beállott csökkenés, valamint az egyébként tenyésztésre szánt, de most katonai szolgálatot teljesítő kancáknak kényszerű meddősége is.

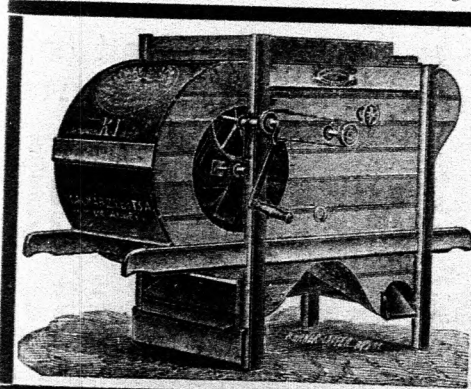
Ezt a hiányt pedig lehető rövid idő alatt és minden rendelkezésre álló eszközzel pótolni kell. Mivel pedig az ország loállományának kiegészítése a gyorsabban fejlődő, hamarabb tenyésztésbe és munkára fogható nyugati fajtákkal gyorsabb lépésekben eszközölhető, ez a tény, mint kényszerűség is, a nyugati lófajták fokozottabb felkarolását fogja maga után vonni.

A nyugati lovaknak a háború alatt tapasztalt előnyei tehát jórésben megszüntethetők a velük szemben eddig sok oldalról éreztetett tartózkodást, a loállományban a háború folytán beállott hézagok gyors pótlásának kényszerűsége pedig egyenesen szükségesszerűvé fogják tenni tenyésztésüknek kiterjedtebb alkalmazását. Nem boesátkozom tehát időelőtti jóslásokba, ha azt állítom, hogy — ha csak előre nem látható tények nem merülnek fel — a háború után a nyugati lófajták sokkal jelentősebb szerepet fognak elfoglalni hazánk lötenyésztésében, mint ezideig.

Zsámár György.

Ez érdekes cikk szerzője a budapesti kir. állatorvosi főiskolának állattenyésztési tanszékéhez beosztott gazd. akad. tanársegéd, jelenleg katonai szolgálatot teljesít. Közleményét a harrérről küldötte Wellmann Oszkár dr. főiskolai tanárnak, aki azt hozzánk juttatni szives volt.

A szerk.

Ha Ön meg akarja ismerni a legújabb

eredeti „Kalmár“-rostát,

szíveskedjék árjegyzéket kérni, amelyvel több oldalú anyagi és technikai előnyöket fog biztosítani gazdasága részére.

KALMÁR ZS. és TÁRSA gépgyára, HÓDMEZŐVÁSÁRHELY.

Vezérképviselő: A M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, Budapest, V., Vilmos-császár-ut 32.

Korai burgonyatermesztés.

Kérdés: Lehet-e a burgonyát bizonyos előkészületekkel, fogásokkal korábban termővé tenni és ha igen, minő eljárással, hogy kifizesse magát? Okvetlenül melegágyat és nagyobb befektetést, sokkal több és költségesebb munkát igényel-e ez?

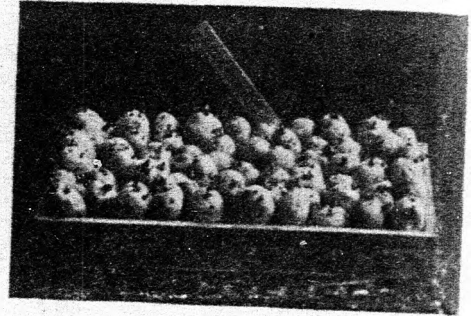
Felelet: A burgonya korai termesztése nem teszi föltétlenül szükségessé a melegágyat, habár tényleg termesztető és természetik is melegágyban. Azonban a burgonya melegágyi termesztése még inkább csak kedvtelésből való, mint hasznosított dolog, egyébként igen érdekes és nem is olyan mindennapi egyszerű ez, mint ahogy azt a szerény burgonyáról feltételezhetnénk. Amidőn jövedelmező és egyben tömegtermelésről van szó, a melegágyi és csakis a hivatásos kertészek kezébe való termesztési mód szöba sem jöhet, hanem csakis arról az egyszerűbb és minden gazda által nagyobb befektetés nélkül is könnyen megoldható módról tárgyalhatunk, amely már a dolog természeténél, a tömegtermesztés elvénél fogva is egyenesen az ő kezébe utalja.

Hogy mit jelent a korai, csak néhány héttel korábbi „ujság” a piacon, tudja azt az eladó és

egyenletesen kihajtsanak. E célból az említett korai burgonyafajtákat telelő helyiségünk-ből, pincéből, veremből már február hóban felszedjük s a vetés alá legalkalmasabb közép- és lehetőleg egyenlő nagyságu burgonyákat kiválogatjuk, 3°-os rézgálicoldatban megfűrésztjük és száraz, meleg és világos helyiségben szikkadásra kitergetjük. A rézgálicoldat helyett ugyanolyan erősségű konyhasóoldatot is használhatunk, avagy fűrésztés helyett rézkénporral porozzuk be, mely eljárások mind a burgonya zavartalan fejlődése, illetve a különfélekeppen jelentkező betegségek távoltartása végett történnek.

Ezután lécből mintegy 1—1,5 méter hosszúságu, 50—60 cm. szélességű és mintegy 2—3 ujjnyi peremmel bíró ládikákat készítünk (lásd 5. ábrát), vagy egyéb hasonló alkalmatosságot, kosarat, aszaló cserényt stb. szedünk elő és a burgonyákat ezekben egyenként, köldökös végükkel lefelé és szemes végükkel felfelé fordítva, szorosan egymás mellé állítgatjuk (lásd 6. ábrát). Az így megtöltött ládikákat mármot egy egyenlően mérsékelt melegen tartott száraz és világos szobaszerű helyiségbe, polcokra vagy akár minden polc nélkül egyszerűen egymás fölé is rakhatjuk, ha a ládikák

ból egyenként óvatosan kivesszük, a fészkeket helyezzük s ügyelve, hogy csirája le ne törjön kézzel a földet reá húzzuk. Ügyelnünk kell az ültetésnél arra is, hogy a burgonya egyenlő ne tulságos mélyen kerüljön a talajba.

6. Korai hathetes burgonya egy doboz fedelén csirátva negyedik hetében.

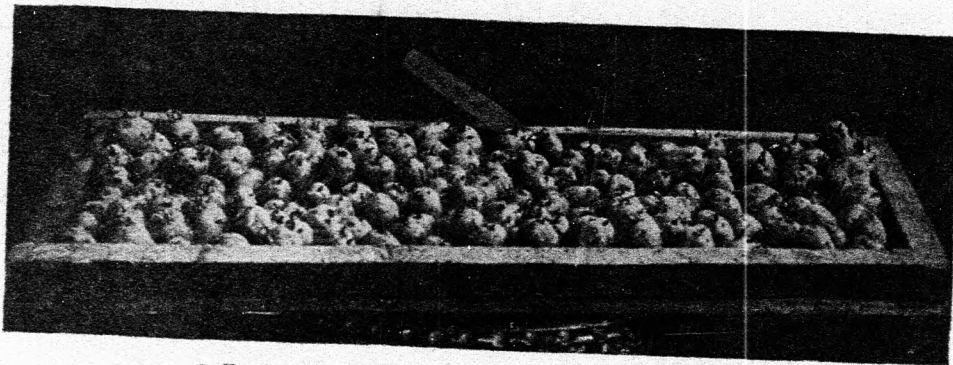
Tapasztalatból tudjuk, hogy a mélyen ültetett burgonya későn és kevés termést hoz. Hogy pedig a mihamar elötörő hajtásokat az áprilisi hideg, perzselő szelektől megvédjük, az elültetett burgonya fölött kezünkkel egy kis fészket, tányért vágunk, az uralkodó szelek irányában kell a fészkek peremét leginkább fölemelnünk; ez a szeleket felfogja és a zsenge hajtásoknak hatékony is kiváló védelmet ad.

Amint a hajtások előbujtak, a fészkeket kerti kapával azonnal megkapálgatjuk s ezután a sorok közeit is rendes leveles kapával megkapáljuk.

A második kapálással egyuttal töltögetünk is s amint a mihamar beálló virágzás is végét járja, a szedés is kezdetét veheti.

A szedés két ízben is történhetik, úgy hogy először csak a fészkek egyik felét bontjuk meg és kézzel kiszedjük a bokor alól a fejlettebb gumókat s ismét feltöltjük azt, hogy az apróbb gumókat is megnevelhesse. Végre tövestől fel lesz a burgonya tépve.

Ha ezeken kívül az első kapálás után 1° a második kapálás (töltögetés) előtt 2° a bordólével burgonyáinkat meg is permetezzük, mindent

5. Korai rózsaburgonya lécrácson a csirátatás negyedik hetében.

vevő egyaránt. A korai, ugynevezett első szabadföldi burgonyának az ára például két, háromszorosan magasabb, ha csak 3—4 héttel előzte is meg a tömeget. Pedig ahhoz, hogy valaki 3. vagy akár 6 héttel is hamarabb szedhessen burgonyát, ismétlem, sem melegágy, sem semmiféle nagyobb berendezés nem kell, csupán csak az e célra legalkalmasabb fajtát ismerni, vetés alá előkészíteni és a megfelelő helyet megválasztani kell tudni.

A korai termesztéshez korai fajtára, a magburgonya előkészítésére és megfelelő talajra van szükségünk.

Korai termesztésre valamennyi burgonya között a legalkalmasabb a minden burgonyák legkorábbi: a fehér hathetes. Melegágyban való termesztésre egyedüli alkalmas fajta. A szabadföldi termesztésre is első helyen ezt említem, bár a szabadföldi korai termesztésre a „korai napkelet” (Early Sunrise), májusi virág (May Flower), májusi királynő, korai rózsaburgonya és minden más korai fajta alkalmas.

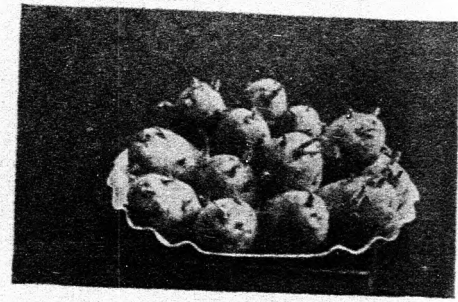
A gumóknak vetés alá való előkészítésével azt célozzuk, hogy azok a talajba kerülve, mihamarabb, minél nagyobb energiával és minél

közé mintegy 10—15 cm. magasságu lábacskákat helyezünk.

Az így elhelyezett burgonyának minden további kezelése abból áll, hogy a már említett száraz és világos helyiség hőmérsékletét 6—10° R. melegen tartjuk.

Burgonyáink a meleg, száraz helyen hovatovább mindjobban megfionnyadnak és rügyeik ugyanakkor duzzadni, növekedni kezdenek (lásd 7-ik ábrát), csak hogy a hajtások e világos, száraz helyen rövidek, tömöttek és vastagok, életerősek lesznek, tehát nem olyanok, mint a pincében, sötét helyen kicsirázott burgonyahajtások, miért is ezeket ültetés előtt nem fogjuk letépni, hanem vigyázunk, hogy le ne töredezenek.

A burgonyát április hó első napjaiban, védett, meleg helyre és jól előkészített, porhanyó, de nem frissen trágyázott földbe ültetjük. Ismétlem: a hely legyen védett, talaja jól megszikkadt, átmelegedett és inkább szárazabb, mint tulságosan nedves, hideg természetű. A sortávolságot 60, a fészkeket egymástól 40 cm.-re tesszük. Az ültetést pedig ültetőórával, vagy kapa után kézzel végezzük, úgy, hogy a kapával előre fészket vágunk s ezután a burgonyát ládjá-

7. Korai napkeleti (Early Sunrise) burgonya: papíros-tányérra kirakott egyenlő szép gumók a csirázás negyedik hetében.

megettünk, amit a korai burgonyatermesztés sikere érdekében egyáltalán tenni lehet.

Amint látható, a korai burgonyának ilyen módon előcsirázattal való termesztése egyike a legjövődmezőbb műveleteknek és tekintve

HEUCKE A.
GŐZEKEGYÁR.

Budapesti műszaki irodája:
V., CSÁKY-UTCA 45/47. SZÁM.
TELEFON: 106—08. SZÁM.

**Saját pénzének ellensége,
ha mást használ, mint
Heucke-féle gőzekét
tulhevitővel!**

hogy alig igényel nagyobb befektetést vagy külön szakértőt, valóban meg kellene vele próbálkozni minden értelmes gazdának, kiváltképpen most, midőn minden törekvésünknek a több, a jobb, az értékesebb és ebből folyólag a nagyobb jöve-

5. Olyan személyek, akik valamiképpen a ragály- anyaggal érintkezésbe jutottak, pl. az ellésnél való segédkezés, az elvetélt magzat eltakarítása közben stb., mossák meg gondosan kezeiket, ruhájukat és lábbelijüket.

6. Elvetélt teheneket nem szabad addig állásukba vis- szaállítani, míg teljesen meg nem tisztultak, vagyis amíg a nemzőrészekből a kifolyás tökéletesen meg nem szűnt.

7. Elvetélt tehenet nem szabad az elvetelés után há- rom hónapon belül bika alá bocsátani s mindenesetre nem addig, amíg kifolyása nem szűnt meg tökéletesen.

8. Olyan teheneket, me- lyeknek kifolyását nem sike- rült teljesen megszüntetni, csak vágóhidon tanácsos ér- tékesíteni.

9. Azokat a teheneket, melyek már egyszer vagy kétszer elvetéltek, tanácsos megtartani, mert az ilyen állatok már kevésbé hajlamosak újabb elvetelésre, mint újonnan beszerzett állatok.

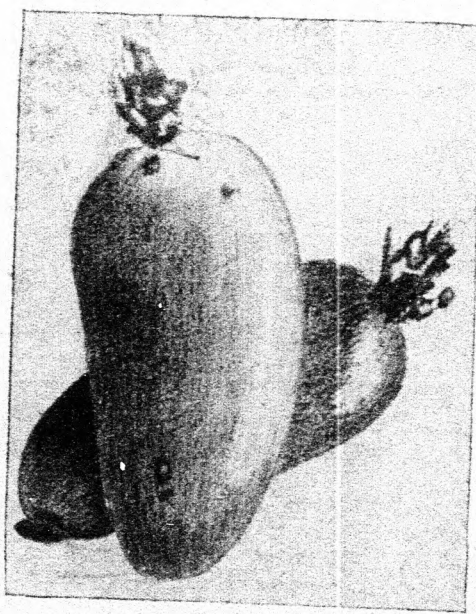
10. Apaállatok, melyekre nézve fennforog a gyanu, hogy a bajt terjeszthetik, illetve melyek elvetélt teheneket fedeztek, kezelni kell oly módon, hogy a fityma szélein a szőröket lenyirjuk és a tasakot langyos fertőtlenítő folyadékkal ki- öblítjük.

A méh öblítésére alkalmas folyadékok: $\frac{1}{2}$ — 1% -os lyzol, $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}\%$ -os septoform, 1% -os szódaoldat, 1:1000 káliumpermanganat, 1:8000—10.000 szublimát, mely utóbbit friss esővízzel kell készíteni (erősebb oldat heves erőlködést vált ki).

H. F. dr.

A mezei pocok tavaszi irtásának szervezése és végrehajtása.

Mindenképpen kívánatos volna, hogy a pocok- irtás ügye, ha már országos szabályozása nehé- ségekbe ütközik, legalább vármegyéenként ren- dezve legyen. Amde a mai időkben már nem gondolhatunk erre, kivált ha nem felejtjük el, hogy már csak 6, vagy legfeljebb 10 hét választ el a tavaszi pocokirtástól. Így tehát nincs más hátra, minthogy a nagyobb birtokosok egyenként, a kiscgazdák pedig külön-külön csoportot alkotva,

9. Korai hathetes burgonya erős főrgy csirával.

egy- egyes kiscgazdákban esetleg egy nagy csoportba szerveződve, készüljenek e munkára. Ha nincs rendelet, vagy parancs, pótolja azt a köz elhatá- rozása. Az irtást az érdekelték egyakarattal fogják elvégezni és az irtás munkáját egyöntetűen

hajtják végre. A végrehajtásban segíteni kell a helyi hatóságnak is, mert csak ez ad nyomaté- kot a munkának. Igaz, hogy a mezőrendőrségi törvénynek a kártevő állatok irtásáról szóló szakaszok nem említik a mezei pocokot név- szerint, hogy ez is irtandó volna, de azért az még nem ok arra nézve, hogy a hatóság ne tegyen semmit. A mezei pocok napjainkban már elemi csapás és elemi csapás jelentőségével bír kivált a mostani időkben, tehát a tőle eredő bajok meggátlására mind a hatóságnak, mind a gazdá- nak mindent el kell követniök s egyuttal együt- tesen kell eljárniok.

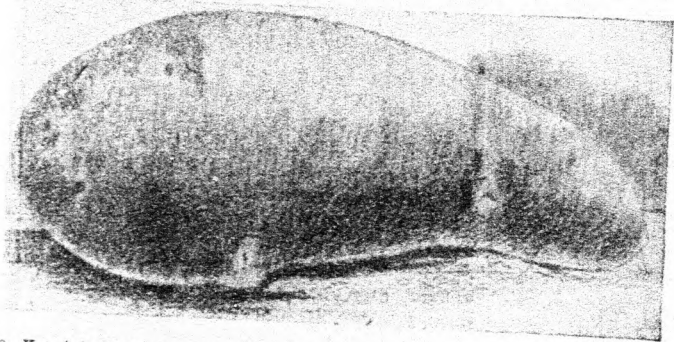
A helyi hatóság feladata lesz, hogy meg- állapítsa az irtás idejét és kijelölje a helyi ható- sági emberek közül azt, vagy azokat, aki, vagy akik az irtást vezetni fogják. Városokban a városi gazda, vagy a gazdasági tanácsos feladata az, aki mellé, ha nagy a határ, megfelelő segéderő adandó; kiscgazdákban, a képviselő- testületi tagok (esküdtek stb.) bizandók meg e feladattal. A gazdaembernek ma sok a baja, gondja, ezt nem tagadja senki, de legyen gondja most a pocokra is!

Az irtásnak legalkalmasabb ideje akkor jött el, amikor tavasszal a gazdaságban a talaj megszikkadása után a rendes külső munka meg- kezdődött s a talajon száraz lábbal járni lehet és tart ez az időszak addig, amíg nemesak a vetés, hanem általában az összes növényzet nem kezd nőni annyira, hogy a mezei pocok tanyáit, utjait, de kivált a lyukját teljesen betakarja. Ebben az időben van a legkevesebb egér, mert a gyengéjét tönkretette a tél és a megmaradt java még nem kezdte a szaporodást és meglévő csekély számánál fogva pedig még nem is kezd- hette az új kártevést.

Az irtás anyaga az legyen, amit a pocokirtó szerek közül ma biztosan és mindenki meg- szerezhethet. Már a multkor mondtam, hogy kis- gazda, vagy az együttesen védekező kiscgazdák csoportja mérget semmiképpen sem kaphat; említettem azt is, hogy a széknéreg megszer- zése, ámbár elegendő készlet van belőle, mert a földművelésügyi miniszter gondoskodott róla, a mai vasuti forgalmi viszonyok között csak kevés községe nézve lesz lehetséges. Mindezt figye- lembe véve biztos pocokirtó eljárásunk, amelyre kis- és nagygazda egyformán számíthat, csak a pocok kiöntése és kiásása lesz. Bármilyen kez- detleges is ez az eljárás, igen nagy haszna az, hogy a hozzávaló munkaerő (asszony, leány, fiatalabb gyermek) akad még a mai megfogyott munkáskezek idején is.

Ha együttesen és egy csapatban, valamint felfogadott munkásokkal történik az irtás, akkor természetesen gondoskodni kell már előre e munkások fizetéséről. Ezt az összeget előlegezi a helyi hatóság, vagy ha ez nem lehetséges, akkor a védekező gazdák, akik azt maguk között birtokuk arányában osztják fel. Ha a védekezés nem együttes, akkor természetesen minden gazda külön-külön gondoskodik a munkáskézről. Ahol lehetséges, hogy az irtás szénkéneggel történjék, ott gondoskodni kell már idejekorán ennek a beszerzéséről is. Ez utóbbi azonban nemesak abból áll, hogy az illető megrendeli a legköze- lebbi szomszédos bizományi raktárból a 2—3 métermázsza szénkénegget és megküldi mind az árát, mind a hordóbiztosító díjat, hanem gondos- kodnia kell a szénkénegkannákról is, hogy azok is idejében meglegyenek.

Ha ez megvan és bekövetkezett az irtás kedvező ideje (március havában, április elején), soron van az irtás végrehajtása. Ez utóbbi azzal kezdődik, hogy mindenki gondosan bejárja összes földjét és végigkutatja, hogy van-e rajta pocok- tanya (turás, ide-oda vezető pocokot, pocoklyuk már). Ha talál ilyet, megvizsgálja, hogy van-e még lakója, vagy a látható nyom csak régi? Ahol a pocok még él, ott utja még friss taposású és a lyuk bejárója előtt gyakran látható frissen kiturt föld, amely még nem azott szét, maga a bejáró pedig tiszta minden gaztól, pók- száltól és benne néha friss, zöld növényi részek

8. Korai hathetes burgonya hajtatásra legalkalmasabb természetes nagyságban.

delmet biztosító áru előállítására felé kell irányulnia.

A korai burgonyánál tultermelésről tartani nem kell, mert egyrészt ma arról még szó sem lehet, mivel piacunkat korai burgonyával majd- nem teljesen a külföld látja el, másrészt meg a burgonya hosszabb ideig is eltartható, sőt ha valaha bekövetkezne az az idő, hogy zsenge állapotban nem értékesíthetők, teljesen beér- dett állapotban is visszatéríti a reafordított költségeket. A talaj további kihasználásánál pedig még az is figyelembe veendő, hogy a korai burgonya elég korán lekerül s utána késő őszi kelt, kalarábét, salátát, retket, céklát, tarlórépát, babot vagy fészektrágyába uborkát vethetünk.

A 8—9. ábrán a valódi fehér hathetes bur- gonyát mutatom be és azt a nagyságot, aminőket csiráztatás, illetve ültetés alá ki kell válogat- nunk. Az egyik természet után rajzolt nagyobb mutatja a nagyságot, a másik ábrán látható a csirából induló apró eleterős gyökér is, amely a földre jutva azonnal köt. Innen származik az előcsiráztatás legfőbb előnye. Az előcsiráztatás egyéb előnyéről, a késői fajták tenyészidejének meghosszabbításáról, korábbi és tökéletesebb éréseiről jövő cikkemben fogok írni.

L'huillier István.

Védekezés a járványos elvetelés ellen.

A főképpen tehenészetekben mindenféle gyakori betegségről Hetzel Henrik, m. kir. főállatorvos, a „Köztelek” 1913. évi 73., 75. és 77. számaiban megjelent közleményében részletesen ismer- tette a fontosabb tudnivalókat s ezek között az ellene való védekezés módjait is. Aki tehát a baj természete, terjeszkedésének utjai és a védekezés felől alaposan tájékozódni óhajt, annak melegen ajánljuk e közlemény elolvasását, mert nagyon hasznos okulást fog belőle meríteni. Nem lesz azonban talán fölösleges, ha ezuttal közöljük a német császári egészségügyi hiva- talnak következő utmutatását, mely röviden összefoglalja a védekezés szabályait s amelyet nemrég a gazdák között való terjesztés végett adtak ki.

Eszerint a védekezés szabályai a következők:

1. Minden olyan tehenet, melyen készülő el- vetelés jelei vehetők észre vagy amely már el- vetélt, el kell különíteni.
2. Az elvetélt magzatot és annak burkait, szintugy az elvetélt tehen állásából a magzat- vízzel beszennyezett almot és trágyát, mézstejjel történt leöntés után azonnal mélyen el kell ásni.
3. Ha a méhlepény nem távozott el a kellő időben, akkor állatorvos távolítsa azt el.
4. Az elvetélt tehenek méhét alkalmas fertőt- lenítő folyadékkal naponként egy-kétszer ki kell öblíteni, még pedig úgy, hogy a folyadék a méh belsejét érje; kizárólag a hüvelynek öblítése céltalan. Ezenkívül ajánlatos a külső nemző- részeket is hasonló időközökben lemosni.

láthatók, jeleül annak, hogy ezeket a pocok csak nemrég hurcolta oda. Viszont ha e lyuk tele van rothadó és régen nem bolygatott törmelékkel, pókhálával, az előtte lévő pocokürülék nem friss, hanem szétázott, akkor ott nincs lakó s a pocok régen elhagyta.

Ha egy ilyen pocoktanyán akár a vetésben, akár a lucernában, akár valami parlagi gyepen friss pocoklyukat találunk, azt betömjük és melléje tűzött kóróval megjelöljük. Ahol kóro nincs, ott csóvának ásóval egymásra dobunk egy-két hantot. A nem lakott lyukat egyszerűen csak betömjük.

A pocoklyukaknak ez a felkeresése kétségtelenül lassu munka és sok ember feleslegesnek tartja, de azért mégsem szabad egyetlen egy irtáskor mellőzni, irtsuk a pocokot bármilyen szerrel is. Ez, ha jól kutattuk végig a területet, lényegesen megkönnyíti a tulajdonképpeni irtást, mert akkor — t. i. másnap — már csak ott fogunk az irtáshoz, ahol ismét nyitott lyukra találunk, ahol ismét nyitott lyukra találunk, amely kétségtelen jele annak, hogy ott van élő pocok.

Ez a kutatás különösen a partokon, lejtős mesgyéken végzendő gondosan, mert rendszerint itt talál a pocok télen megfelelő menedékhelyre, ahonnan azután tavasszal és nyáron lapos, sík helyekre húzódik. Ez oknál fogva szükséges, hogy a pocokirtás megtörténjen a vasuti töltések, az állami utak mentén lévő anyáarkok gyepes oldalain, a vízszabályozó gátak oldalain is, mert az itt megmaradó pocok állandó veszedelmekkel fenyegeti a közelben lévő vetést, vagy lucernást. Az irtás azonban itt egyelőre kivihe-tetlen s a szomszédoknak nem marad egyéb dolguk, minthogy az efféle szomszédos pocok-fészket állandóan figyelemmel kísérjék s ha onnan behatol földjükre egy-egy pocok, irtsák ki azonnal, mielőtt az nagyobb tanyát építené és ott végleg letelepednék.

Bokros-csalitos helyeken, ahol nagy az avar is s ahol igen nehéz a pocok nyomára jutni, célszerű lesz, ha az avart száraz időben felgyújtjuk és néhány nap múlva megvizsgáljuk, hogy nincs-e ott pocok?

A szabad mezőn hagyott szalmakazlakat, kukoricaszárkaklakat, amelyek szintén kedvelt menetszárai a pocoknak, jó lesz körülárkolni, olyan árokkal, amelynek külső fala meredek, hogy a pocok csak nehezen bírjon azon átmászni. Ha felesleg és régi a szalma, akkor legjobb, ha azt már az irtás kezdetén felgyújtjuk.

Ha a pocoklyukakat betömjük és megjelöltük, akkor következik másnap az irtás, amely abból áll, hogy a nyitva talált pocoklyukba annyi vizet öntünk (kötött és nem frissen szántott talajon legtöbbször 1—2 liter viz elég), hogy a pocok kijöjjön a lyukjából. A szabaduló pocokot vagy agyontiporjuk, vagy arra alkalmas pocokverő vesszőnyalákkal (egy maréknyi csomóba kötött 8—10 darab erős, hajlékony vessző) agyon-sujtjuk. Ahol kevés a víz és körülményes a megszerzése, ott a nyitott pocoklyukból a pocokot ásóval, kapával ássuk ki. Ez már lassabb munka és több óvatosságot kíván, mert vigyázni kell, hogy az ásó ember ne veszítse a pocoklyuk nyomát. Legjobb, ha már az ásás megkezdése

előtt egy hajlékony vesszőt dug a pocoklyukba annyira, amennyire az belefér és azután a vessző nyomában ás. Aki szénkéneggel dolgozik, az még szaporábban halad, mert a nyitvatallt lyukba beönti a kanna tölesérje segítségével az öt gramm szénkéneget, majd betömi azonnal a lyuk száját és fovábbmegy a következő lyukhoz. Ugyanígy halad az is, aki méreggel, pl. sztrichnines zabbal irtja a pocokot; ez is csak a nyitvatallt lyukba, lehetőleg annak a mélyébe teszi az 5—6 zabszemet. Ez esetben a lyukat nem tömi be, hanem nyitva hagyja, hogy a behulló föld esetleg ne takarja be a mérges zabszemet.

Ennyiből áll a tavaszi irtás, amelyet azután nemcsak az előbb említett vasuti töltések, vizek-menti gátak, utmelléki anyagödrök melletti helyeken, hanem a kaszálás alá kerülő here-, lucerna-, baltacím- s efféle takarmánytáblákon is annyiszor megismétlünk, ahányszor csak lakott pocok-tanyára bukkanunk.

Eszerint a fő az, hogy ne kiméljük a pocokot addig sem, amíg az csekély számban fordul elő: e kevés számból lesz az a bizonyos nagy szám, amely már kártékony s amelylyel mi sehogysem tudunk megbirkózni.

Hogy pedig ez az irtás teljesen sikeres legyen, szükséges, hogy a befejezett irtást s a pocok-állapotot nemcsak a hatósági emberek kísérjék állandóan figyelemmel, hanem minden gazda. Szeme ne csak saját földjén, hanem a szomszédén is rajta legyen, hogy nincs-e baj? Ha valahol csak egy helyen is akad néhány pocok, ez annak a jele, hogy a határnak már más helyén is lehet belőle. Az ilyen eset figyelmeztető legyen arra, hogy a határ rögtön bejárassék és hogy az irtás is, ha szükséges, azonnal hajtsassék végre.

Azt mondanom sem kell, hogy amely föld szántás alá kerül és ha van benne pocok, pusztítsuk azt rajta azonnal vagy legkésőbb akkor, amikor a megboronált szántáson jól látható, hogy a pocok, ha el nem vándorolt innen, hol telepedett le? Itt nem annyira a kiöntés, mint inkább a kiásás lesz tanácsosabb, mert a friss szántású s általában a laza földben temérdek viz kellene. Ahol a szántás géppel történik, ott nagyon célszerű lesz, ha a gazda úgy jár el, mint azt a köpesényi kötelező pocokirtás ismertetése végén említettem, vagyis ha a pocokot nem annyira az ekék után, hanem a már felszántott sávon irtatja, ahol azok az eke elhaladta után 8—10 perccel később a hantok alól kifurakodva, ide-oda futkosnak s így menthetetlenül a pocokverő gyerekek szeme elé kerülnek.

S ezzel azután végére is jöttem annak, amit az előttünk lévő tavaszi pocokirtásról mondanom kellett. Vajha sikerülne tette serkenteni a gazdák közönséget most az utolsó pillanatban, amikor még biztosan megvan a lehetőség arra, hogy a pocokkártételt kellő beosztással és kitartással leküzdhesük, ha egyszer elmulasztjuk ezt az alkalmat, akkor ez évben vége minden reményünknek. Ma, amikor a kinestart annyi sok ezer teher nyomja, ne reménykedjék senki, hogy sikerül valamely hatóságnak valamelyes segítséget szerezni a pocokirtás megkönnyítésére.

Ez ma kizárt dolog. Az elmúlt jó béke idején jutott e segítségből ott, ahol az megszokott volt részint a szegénység miatt, részint a példaadás és tanítás okából.

Fenyegetni fogja vetésünket és kivált a tavasziakat (dobányt, tengerit) a bagolyféle, a drót-féreg, hiszen tavaly is ezek okoztak nagy gondot addig, amíg a pocok, tehát a nagyobb veszedelem, el nem nyomta a kisebbet, de a bagolyféle stb. nyomába sem léphet a pocoknak, hogyha az ugyanolyan erővel fog jelentkezni, mint tavaly. A pocok tavalyi kártévése csak nagy baj volt, amelyet még valahogyan nyögve kiheverünk, de ha az ez évben is megismétlődik, akkor az már igen végzetes csapás lehet még a békés időben is: mi lesz az akkor, ha a vérözön napjai még tovább is eltartanak és ha nemcsak véres, hanem kevés is lesz az a kenyér, amelynek neve ma már nem „mindennapi kenyér”, hanem „hadikenyér”.

E fenyegető végzetes csapásnak csak egy orvossága van s ez az, amelyet itt elmondtam.

Jablonski József.

A kéveköző zsinetek és az idej aratás.

Az aratás ideje mindig jobban és jobban közeledik s a rendkívüli idők az aratási munkáknál is előreláthatólag rendkívüli intézkedéseket tesznek szükségessé. Időszerű azért a kéveköző-aratógépek üzeméhez feltétlenül szükséges kéveköző zsinetek beszerzésének kérdésével néhány sorban foglalkozni.

E növényi anyagokból font zsinetek tulajdonképpen részben manila- és sisalrostokból állanak; kender és más, kötélfonásra alkalmas anyagot csak elvétve találunk. Ennek oka egyrészt abban rejlik, hogy a hazánkban jelenleg üzemben lévő aratógépek tulajdonképpen többsége amerikai eredetű és az amerikai aratógépgyárosok, akik nagyrészt fonógyárakkal is rendelkeznek, kötelezőnek kizárólag a Filippini-szigeteken termesztett manilát és a Yukatini-félszigeten, valamint a nyugatindiai szigeteken termesztett sisalt használják fel, még pedig vagy tisztán, vagy egymással bizonyos arányban keverve. Előmozdította azonkívül a manila- és sisalzsinetek elterjedését az a körülmény is, hogy e növények rostjaiból kéveközőzésre különösen alkalmas, megfelelő szilárdságú, simafelületű, könnyen vágható és üzemzavart nem okozó zsinetet lehet gyártani.

A manilazsinetekből, illetőleg e zsinetek nyersanyagából a behozatal ezért aránylag igen nagy. Statisztikai adatokból könnyen kiszámítható, hogy évente kerekszám másfél millió korona összeget adunk kéveközőzsinetért a külföldnek, mely még nagyobbak tűnik fel, ha meggondoljuk, hogy e kiadás az aratási idény rövid néhány hete alatt történik.

Igen kívánatosnak látszott ezért a manilazsinetek mellett olyanokat is forgalomba hozni, melyek hazai nyersanyagból vagy ennek hiányában olyan, külföldön termesztett növény szálaiból készíthetők, mely országban beszerezhető, mint a manila és a sisal.

**Csodás terméstartományt eredményez
a szárított kőbányai
hízó-sortéstrágya.**

Ingyen küld utasításokat, bizonylatokat a

**Budapest-kőbányai trágyaszárítógyár
BOSÁNYI, SCHIETRUMPF és TÁRSA
BUDAPEST, IX., ULLOI-UT 21. SZ.**

A magyarvári m. kir. gazdasági gépkísérleti állomáshoz még 1913-ban egyik hazai jutagyárunk *jutából* készített kéveközfonalakat küldött és azoknak használatosságára nézve szakvéleményt kért.

Jóllehet a juta főtermelési helyei a meleg, nedves éghajlatú földrészek — ezek között elsősorban India — és ezért a jutaszinegek nyersanyagát is külföldről kell beszereznünk, mindamellett a jutaszinegek használatosságának kísérleti uton való eldöntése igen kívánatosnak látszott, mert ez a zsinég, hozzávetőleges számítás szerint rendes körülmények között a manilánál körülbelül 20%-kal olcsóbb és ez az aránykülönbség kedvező esetben még nagyobb is lehet. Ezért a magyarvári m. kir. mezőgazdasági gépkísérleti állomás kötelességének tartotta, hogy a jutaszinegek kéveközfőzésre való alkalmazhatóságát beható vizsgálatok tárgyává tegye.

A szóbanforgó jutagyár a jutaszineget négyféle kivitelben hozta forgalomba és az állomáshoz is négyféle jelzésű készítményből küldött kísérleti mintákat. (A kísérletek részletes leírása és az eredmények ismertetése a „Kísérletügyi Közlemények”-ben fog rövid időn belül megjelenni.) A vizsgálatok folyamán kitűnt, hogy kéveközfőzésre legalkalmasabb az *appretált* jelzésű jutafonal.

Hátra van már most, hogy a kéveközfőzésnek kérdését a háború folyamán bekövetkezett manilahányingy kapcsolatban tárgyaljuk.

Miután a manila és sisal behozatala a tengerentúlról történik, az ellenséges államoknak a tengeri kereskedelem megszorítására irányuló intézkedései miatt igen valószínű, hogy már a legközelebbi aratáskor zsinéghány fog beállni. Minthogy a juta főtermelési helye India, majdnem bizonyosra vehető, hogy ebben az évben a jutaszállítás is szünetelni fog. Nyersjutában már jelenleg is olyan nagy hiány van, hogy jutagyáraink a jutafonalak és jutaszövetek (ponyvak, zsákok stb.) készítését ugyiszólván teljesen kénytelenek voltak felbeszakítani. Arra nézve pedig még csak kísérletet sem tettek eddig, hogy a meleg és nedves éghajlatot kedvelő jutafonalat hazánk egyes kedvező klímájú helyein természetesen próbálják. A háború által okozott kéveközfőzészínhiányt tehát jutaszinegek készítésével jelenleg megszüntetni nem tudjuk.

Pedig a kéveközfőzészínhiány megszüntetésének kérdése gazdasági szempontból igen nagy fontosságú, éppen a háborúból kifolyólag. Amennyire emberileg kiszámítható, a háború által okozott rendkívüli helyzet 1915. nyarán még annyira nem fog megváltozni, hogy a most minden téren érezhető gazdasági munkáshiány az aratás megkezdéséig nagyobb mértékben csökkenjen. Aratáskor tehát a gazdaságok fokozott mértékben rá fognak szorítani a kéveközfőzőgépekre, melyeknek üzeme pedig megfelelő zsinég nélkül elképzelhetetlen. Sőt nemcsak az aratógépeknél lesz zsinégre szükség, hanem a szalmapréselésnél is.

A „Deutsche Landwirtschafts-Gesellschaft” a kéveközfőzészínhiány kérdését már jó előre

figyelemmel kísérte és még az elmúlt évben az ősz folyamán — mikor a zsinégek ára még alacsonyabb volt — nagyobb készlet közfőzészineget szerzett be, melyet tagjainak a jelentkezés sorrendjében aránylag olcsó áron rendelkezésére bocsátott (Mitteilungen der D. L. G. 1914. 46. sz.). Ilymódon elérte, hogy a meglévő készletek fogyasztásával kapcsolatos rohamos ár-emelkedést a fogyasztóknak legalább egy része elkerülhette. Nálunk ehhez hasonló intézkedés nem történt s most úgy a fogyasztók, mint a zsinégkészítő és szállító cégek tanácstalanul állanak.

Mivel a kéveközfőzészín kérdésével most már az illetékes szakkörök is foglalkoznak, talán nem lesz érdektelen a D. L. G.-nak előbb említett jelentését fordításban megismertetni:

„Minthogy a háború kitörése óta a *merve-kenderrostok* (manila, sisal stb.) behozatala lehetetlenné vált, a gyárosok vonakodnak a manila és sisalzsinégek jövő (1915.) évben történendő szállítására kötelességet elvállalni.

A *lágykenderrostoknál* hasonló a viszonyok: az orosz kender behozatala elesik, Ausztria és Magyarország kivitele csekély. Olaszországból pedig a szállításra, jóllehet a kezdetben felállított határzárlat a kenderre megszűnt, szállítási nehézségek miatt bizonyossággal nem számíthatunk.

A főleg itáliai kenderből előállított *prészsinégyárosok* is az említett körülményekre való tekintettel elhatározták már, hogy további eladásokra csak azzal a kikötéssel kötelezik magukat, „ha a termelési országból elegendő nyersanyag kapható”.

Nem szorul magyarázatra, milyen helyzetbe kerülhetnek ezáltal a vevők.

Világos volt, hogy a készletárak e körülmények folytán állandóan növekednének. Ezért mi kellő időben biztosítottunk magunknak zsinégkészletet, melyet tagtársainknak kedvezőbb feltételek mellett bocsáthatunk rendelkezésükre, mint amilyeneket a jelenlegi piaci helyzet nyújt. A szállítási feltételekről később adunk felvilágosítást. Mindamellett megjegyezzük, hogy míg a készlet tart, a megbízásokat beérkezésük sorrendjében vehetjük figyelembe és ajánljuk ezért tagtársainknak, hogy haladéknél nélkül lépjenek velünk érintkezésbe. D. L. G.”

A zsinégkérdés megoldásának nálunk egyedül lehetséges módja az volna, ha nyersanyag gyanánt a hazánkban is természetesen *kendert* használnánk fel fonógyáraink. Mint az előbb közölt idézetből látható, Németországnak a kender behozatala is gondot okoz, mert Oroszországnak nem szállít, Olaszországból a behozatal a szállítási nehézségek miatt bizonytalan, Magyarország pedig annyi kendert nem termel, hogy Németországot is elláthatná. A kender régebbi kísérletek tanúságai szerint használható kéveközfőzészineget ad, ha gyártásánál elég gondot fordítanak arra, hogy szárdásága egyenletes legyen, a zsinég külső felszíne pedig kellő simasággal bírjon. Ellenkező esetben ugyanis a fonál könnyen összeesomsodlik, akadozik és

gyakran elszakad. Kenderből természetesen olyan jó zsinéget nem lehet fenni, mint manilából, jelenlegi helyzetünkben azonban a szükség fog kényszeríteni a kender felhasználására. A készítenő kenderzsinégek használatosságának eldöntéséhez elsősorban az e sorokban jelzett, vagy azokhoz hasonló kísérletek megejtése volna szükséges.

A kéveközfőzészínhiány megszüntetésére, vagy csökkentésére ezek után — e sorok írójának nézete szerint — a következők volnának szükségesek:

1. A kendertermesztéssel foglalkozó gazdaságok ebben az évben nagyobb mennyiségű kendert termeljenek, hogy a kéveközfőzészinegekhez szükséges nyerskender elvonása a kenderfonóipar egyéb ágaiban a jövő évben nyersanyaghiányt ne okozhasson.

2. A kenderfonógyárak rendezkedjenek be kéveközfőzészíngyártáshoz.

3. Amennyiben a kéveközfőzészín készítésénél kellő gyakorlati tapasztalatokkal még nem rendelkeznének, idővesztés elkerülése céljából, a különböző próbászínfajták használatosságának gyors eldöntése és a legmegfelelőbb fajta kiválasztása végett az erre a célra szolgáló, megfelelő eszközökkel felszerelt kísérleti állomásokhoz forduljanak.

A zsinégkérdés megoldásánál legyen előttünk Németország példája, ahol — jóllehet kenderük, vagy más nyersanyaguk nincsen — megfelelő preventív intézkedésekkel mégis enyhíteni tudták a bajt. Ezt annyival inkább megtehetnők mi, mert nálunk az elsősorban szükséges nyersanyag (kender) beszerzésének, illetőleg természetének természeti akadályai nincsenek és csak megfelelő emberi intézkedéseken fordul meg a dolog.

(Magyaróvár.)

Vladár Endre.

IRODALOM.

A m. kir. Állatorvosi Főiskola Évkönyve az 1913/1914. tanévről. Kiadja a m. kir. állatorvosi főiskola. Budapest, 1914.

A m. kir. állatorvosi főiskola működése által az utóbbi pár évtized alatt szédületes mértékben emelkedett tekintélyben és elismerésben hazánkban és a külföld előtt egyaránt. A m. kir. állatorvosi főiskola nagyszerű szervezetéről és kiváló működéséről tanuskodik a főiskola 1913/1914. tanévről kiadott évkönyv. Az első rész az állatorvosi főiskola személyzetét, a tanév történetének főbb mozzanatait, a múltévi állatorvosi doktorátusokat, az állatorvosi okleveleket, az állatorvosi főiskolai hallgatókról szóló statisztikát s a hallgatók különféle című segélyeit közli, a következő rész a főiskola intézeteit és egyesületeit s azok működését ismerteti, majd a kórboncolások eredményéről, a klinikák betegforgalmáról és a bejáró betegek forgalmáról számol be, végül a főiskolán tartott külön tanfolyamokat ismerteti.

Takarmánykamrák, malmok meghajtására, kastélyok, tanyák villamos világítására, szivattyúk és oséplőgépek hajtására. u lpartelepek számára a legmegbízhatóbb és legtökéletesebb üzemgép a

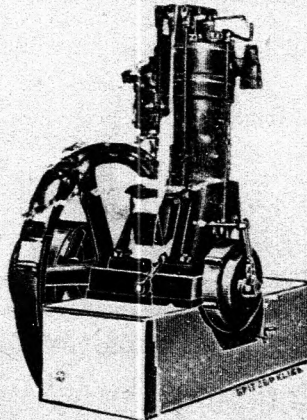
BRONS MOTOR

a legújabb Diesel-rendszerű magasnyomású nyersolajmotor.
4 HP-től kezdve minden nagyságban készül.

Prager Maschinenbau A.-G. (vormals Ruston, Bromovsky u. Ringhoffer)

bronsmotorgyárának gyármánya!

FARAGÓ ANDOR OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK
MŰSZAKI IRODÁJA
BUDAPEST, V. KERULET, VÉCSEY-UTCZA 2. SZÁM.
TELEFON 130-70.

Legegyszerűbb szerkezet.
Nincs előmelegítő lámpa.
Nincs gyújtógyertya, sem gyújtócső.
Nincs villamos gyújtó.
Nincs vízbefecskehendezés.
Nincs légszivattyú.
Nincs nyersolajszivattyú.
Nincs fűt- és koromképződés.
Nincs hatósági ellenőrzés.
Nincs robbanás vagy tűzveszély.
Nincs elpiszkolódás.
Nincs üzemzavar.
Legolcsóbb üzem.
Legkevesebb fogyasztás.
Minden pillanatban indul.
Mindig üzembiztos.
Bárki kezelheti.

Földhasznosítás, öntözés és telepítés az Egyesült-Államokban. Irta: Hoffmann Ferenc dr., 20 képpel. Budapest, 1914. Ára 1'60 korona.

Ma minden nemzet arra törekszik, hogy minden legkisebb földterületet legjobban kihasználjon, a parlagon heverő vagy gazdasági művelés alá nem vont, haszontalan területeket apaszsa és a lakosság szaporodásával szükségessé vált több területet a terméketlen területekből elvonja és minél jövedelmezőbbé változtatja. Kevesen tudják nálunk még, hogy mily hatalmas erőfeszítéssel, óriási pénzáldozattal és munkával törekszik Északamerika arra, hogy a nyugati részen elterülő, esőnélküli sivatár vidékeken (arid regions) olyan munkákat végezzen, hogy a lakatlan pusztaságokat, öntöző berendezéssel, különféle költséges telkesítési munkákkal az ember letelepülésére alkalmassá és gazdaságilag művelhetővé tegye.

Hoffmann Ferenc dr. gazdasági akadémiai tanár élénken, hozzáértéssel, szakszerűen ismereti ezt a hatalmas munkásságot, emellett oly ügyes írói tollal írja meg tanulmányát, hogy azt nemcsak mezőgazdák, kulturteknikusok, de a nagyközönség is élvezettel olvashatja és belőle sokat tanulhat. Hoffmann dr. leírásai annál megbízhatóbbak, mert ő két-évig volt Amerikában — a földművelésügyi miniszter segélyével —, tehát közlései hiteleseknek tekinthetők.

A kiváló munka értékét a sok szép fényképfelvétel igen emeli. A magyar gazdák példákat láthatnak e könyvben arra vonatkozólag, hogy az öntözés és vizellátás révén mily óriási mértékben lehet fokozni a kultúr föld termőképességét és emelni a föld értékét és mily óriási gazdasági előny származott Amerikában abból, hogy ma virágzó falvak és városok létesültek ott, hol azelőtt csak bozót és sivatag volt.

LEVÉLSZEKRÉNY.

E rovatban csak a közérdekű kérdésekre adjuk meg a választ, ezért tessék állandóan figyelemmel kísérni a „Szerkesztői üzenetek”-et is.

A szerkesztőséghez csak a lap szellemi részére vonatkozó levelek intézendők, hirdetés, lapreklamálási, szímváltortatási stb. ügyekben tessék egyenesen a kiadóhivatalhoz fordulni.

A tetvesség gyógyítása. 19. kérdés. Mivel és milyen módon lehet szarvasmarhák a tetütől megtisztítani?
Sch. Zs.

Felelet a 19. sz. kérdésre. A tetvek előléseére alkalmas szer a dohányfőzet (1 liter vízre 40—50 gr. kapadomány), melylyel az állatoknak a tetvektől ellepett testrészei, illetve általános tetvesség esetén három egymást követő napon felváltva a test egy-egy harmadát lemoszuk. A lemosást egyheti időközben egyszer vagy szükség esetén kétszer szükséges megismételni. Szintén jóhatású a tisztított angol kreolin 2%-os vizes oldatával való lemosások, melyeket egyszerre az egész testre is kilehet terjeszteni; azok megismétlése szintén szükséges. Kiváló hatású továbbá a kreolinkenet (1 rész tisztított kreolin, 1 rész zöldszappan és 7 rész alkohol), melylyel három napon át a

test egy-egy harmadát puha kefe igénybevételevel bedörzsölni, az utolsó bedörzsölést követő napon meleg szappanos vízzel lemosni és szükség esetén a kezelést egyszer vagy kétszer meg kell ismétetni. Tejló tehének istállójában azonban nem tanácsos sok állatot kreolinnal kezelni, mert esetleg a tej kellemetlen szagot vehetne fel. A kezelési eljárás közben szükséges az állatok tartózkodási helyét megtisztítani és fertőtleníteni, nehogy az állatokra utólag a környezetből kerüljenek tetvek.

M. J. dr.

Vizállásos helyek kaszálóra átalakítása. 20. kérdés. Szándékom a gazdaságban több helyen a mélyfekvésű vizállásos helyeket kaszálóra alakítani, mert az idevetett termények nagyobb részt kipusztulnak. Milyen fűmágykeverék lenne erre legalkalmasabb?
W. M.

Felelet a 20. sz. kérdésre. Örvedetes és nagyon helyes, ha a mai időben, mikor minden gazdának arra kell törekednie, hogy földterületét a lehető legjobb hasznosítsa és egy talpalatnyi helyet se hagyjon haszontalanul, a t. gazdaságunk is azon okos tette határozza el magát, hogy a mélyfekvésű, vizállásos helyen a kockázatos szántóföldi művelést abbahagyja és mezőt létesít azon a helyen, mely — biztosan hiszem — azelőtt is az volt és amely terület, ha a mező-beállítás sikerül, bizonyára jobban hasznosítja magát, mint addig, az ott meg nem felelő szántóföldi termelés.

Ma már több esetet tudok, hogy egyes helyeken a gabonatermelés céljaira feltört rétek és legelők lassanként mind visszakerülnek a mező-ségi természet körébe, nemcsak azért, mert az utóbbi esős évek alatt a mélyebben fekvő területeken a talajnedvesség miatt, az ott erőszakolt szántóföldi természet esütörtököt mondott, hanem azért is, mert a jól művelt és jól beállított rétek sokszor nagyobb jövedelmet hoz, mint a gabona- vagy kapástermése.

A föltett kérdésre visszatérve, a szóbanlevő területek befűvesítésére az alábbi fűmágykeveréket ajánlom kat. holdanként:

Korshere 2'0 kg., fehérhere 0'5, közönséges lóhere 1'0, tarackos tippán 1'8, réti esetpázsit 2'6, sovány perje 1'6, nádas esenkesz 7'0, vörös esenkesz, 1'5, angol perje 4'8, összesen 22'8 kg.

A jobb minőségű talajon kisebb foltokon ajánlom, hogy próbát tegyen a fehérhere helyett a *lodii elasz fehérherével*, melyet legutóbb Mezőhegyesen láttam hatalmas termésben az öntözött réten. A mag drága ugyan, de megérdemli, hogy egy kisebb foltot betelepítsen és magának termeljen szaporításra magot. Ezen egyszerű növény megérdemli, hogy nálunk is elterjeszszük. Hiszem, hogy fővárosi magkereskedésekben még kaphat vetőmagot. A tavalyi árjegyzékekben benn volt. Hálásan venném, ha a vele elért eredményről értesíteni szives volna.

e. D. B.

Mütrágyabeszerzés. 21. kérdés. Szuperfoszfát és chilisalétrom beszerzésére nézve kérek felvilágosítást.

A. J.

Felelet a 21. sz. kérdésre. A mütrágyák beszerzése végett tessék vagy a Mütrágyát Értékesítő Szövetkezethez (Budapest, V., Mérleg-u. 11.),

vagy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezethez (Budapest, V., Alkotmány-utca 29.) fordulni, ahol a beszerzési árra vonatkozó felvilágosítást is megkapja. A szuperfoszfátból leghelyesebb a 18%-ost használni. Chilisalétrom ezúttal nem igen lesz kapható, helyette a kénsavammóniák használata lesz indokolt. K. K.

A gazdaközönség köréből.

Hadifoglyok gazdasági munkában.

I.

Ha hadifoglyok ki lesznek adva mezei munkára, úgy elsősorban a következőket kell figyelembe venni.

1. Az országban a művelés alatt levő földterületek arányában, vármegyék szerint osztandók ki. Azaz Nyitra megye ne kapjon annyi foglyot, mint Bács megye.

2. Minden vármegyében az odaadott foglyok kiosztása felett egy bizottság, amely önállóan működik, intézkedhessen.

Miután egy millió hadbavonult mezei munkást pótolni nem lehet 100.000 fogollyal; előreláthatólag a kérvényezők sokkal több foglyot fognak kérni, mint amennyivel a bizottság rendelkezik. Tehát a protekció és befolyás érvényesülésének elkerülése céljából üdvös volna, az egy-egy gazdaságnak kiadható foglyoknak számát nemcsak lefelé, hanem felfelé is korlátozni. Azaz maximum 300, minimum 50—100.

3. Minthogy az előirt tisztességes élelmezés a pénzbeli fizetéssel együtt 2 korona 40 fillérrel kevesebb nem lehet, hogy ezen fél munkaerőt képviselő munkások, kik bizonyára zsákolásra, asztagrakásra, kazalorakásra stb. alkalmazatlanok, csak részben is megdolgozzanak fizetésükre, kívánatos, hogy a munkaidőjük következőleg legyen megállapítva: a munkaidő napfelkeltevel kezdődik, naplemente utánig tart. Reggelre fél óra, ebédre egy óra, oszonnára fél óra pihenő adatik nekik. Uzsonnaidő május 1-től szeptember 1-ig van.

(Ómoravica.) Ómoravica Ungár Lajos.

II.

A „Köztelek” 7-ik számában „Levél a haretérről” című közleményre a következőket óhajtom megjegyezni: A levélíró ur 100—200 hadifoglyhoz ajánl 1—1 tisztgatót azokból, kik jelenleg a haretéren vannak. Ez elsősorban nagyon kétes dolog, mert a hadvezetőség bizony nehezen, vagy egyáltalán nem fogja a jelenleg haretéren levő tisztakat elengedni, mert az nagyon rossz vért szülné az ottan maradt tisztak között. Ami pedig a javaslat gazdasági oldalát illeti, nyilvánvaló, hogy 100—200 hadifogly egy csoportba s egy ember felügyelete alatt nem foglalkoztatható eredményesen, hanem 40—60 emberig külön csoportokban. Szerintem a hadifoglyokat ilyen csoportokba kellene kérelmezni s melléjük katonai öröknök olyan katonákat kirendelni, kik a polgári életben szintén gazdatisztek, gazdasági altisztek, vagy gazdasági felügyelők voltak s a katonaságnak pedig mint közember póttartalékos vagy altisz-

Beigazolandó,

hogy mily feltétlen bizalommal vagyunk a hazai viszonyoknak megfelelően tökéletesített 1914-es modellü

hajlandók vagyunk komoly vételszándéku gazdaságoknak Caterpillar motoros szántókészletünket hosszabb időtartamu próbaszántásra szállítani.

A galántal nemzetközi versenyen a CATERPILLAR érte el a legkedvezőbb szántási eredményt: a legrövidebb idő és a legcsekélyebb benzinfogyasztás mellett.

Holt CATERPILLAR Company Vezérképviselője, Budapest, V. ker., Hold-utca 15. szám.

CATERPILLAR SZÁNTÓ-GÉPÜNK

abszolút üzembiztossága és minden talajra alkalmas volta iránt,

tek szolgál...
egyszer...
tettel arra...
hiányt sze...
eljárás...
is jobb...
parancsai...
ütköztek...
legelősz...
örök...
munkára...
meznék...
tudják kih...
teljesíthet...
nyegesen...
e terv gy...
(Pestúj)

Megkise...
közelebb...
kaposvári...
Nagy kö...
már, mely...
gazdaérte...
rájától, m...
történni a...
ez évben...
hol a mult...
ugyanazon

Nehéz n...
nagy hord...
melylyel...
Svastits...
biztosítja...
Néhány...
tárgyalva...
szemtanuja...
akadályt, f...
községbe...
aratómunk...
akokat, me...
hatlanul sz...
tették!

Kapacitá...
az egyszer...
magyarz...
a határozat

S megy...
karikaesapá...
belátja, ho...
haza sorsár...
Ilyen, ehl...
akkor nem

Szomjas...
levelet küld...
nyitja, hogy...
kell a vetés...
megtérüljen...
mondja, hog...
csak a talaj...
voltak igazá...
uradalmakna...
termésük. N...
igazsága me...
a vidékek sz...
nek elmarad...
Igazá van...
jó része mel...
gazdák, akik...
szántás a ta

MAGYAR

tatal, tokod...
akna-, dara-, d...
eséplé...
szem

tek szolgáltak. Ezek tehát mint katonai örök, egyszersmind munkavezetők is lennének s tekintettel arra, hogy jelenleg minden gazdaság nagy hiányt szenved gazdasági alkalmazottakban, ezen eljárással két célt szolgálnánk s a hadifoglyok is jobban respektálnák a katonafelügyelő parancsait. Hogy tehát a hadvezetőségnek se átközzék nehézségbe ezen terv keresztülvitele, legcélszerűbb lenne, ha a szükséges katonai öröket a felgyógyult sebesültekből és a könnyű munkára utasított gyógyult betegekből kérelmeznék, mert őket ilyen praktikusán sehol sem tudják kihasználni, s a hadvezetőség is könnyen teljesíthetné anélkül, hogy a hadsereg ezt lényegesen megérezné, s ezen erő itthon lévén, a terv gyorsan megvalósítható volna.

(Pestújhely.) Bogdán Mátyás.

„Gazdagondok.”

Megkisebbedtek a „gazdagondok” — a legközelebb elmúlt napokban Somogy vármegye kaposvári járásában.

Nagy kö esett le rólunk azzal az ígérettel már, melyet a f. hó 5-én Kaposváron megtartott gazdaértekezleten kaptunk járásunk főszolgabírájától, mely abból állt, hogy intézkedés fog történni arra nézve, hogy cselédeink, aratóink ez évben is tartoznak ott maradni, ott aratni, hol a múlt évben beszegődve voltak, illetve arattak, ugyanazon feltételekkel.

Nehéz munka ez, — megértetni ennek roppant nagy horderejét a néppel, — de az a mód, melylyel végtelen ügybuzgó és erélyes főbíránk Svastits Nándor dr. ezen ügyet kezébe vette, biztosítja a sikert.

Néhány községben — pár száz emberrel tárgyalva — volt szerencsém működésének szemtanuja lenni, hol nem ismerve fáradságot, akadályt, főbíránk személyesen szállva ki minden községbe, beszél az összegyűlt cselédséggel, aratómunkással, csapatonként mondván el az okokat, melyek ezen intézkedést nemcsak mulhatatlanul szükségessé, de egyedül célra vezetővé tették!

Kapacitál, végtelen nagy türelemmel, okos, az egyszerű ember fülébe ható szavakkal magyarázza meg — ha kell egyeseknek is — a határozat miben létét.

S megy is a szerződés megkötése, mint a karikacsapás. A munkaadó is, a munkás is, belátja, hogy ezáltal nemcsak az ő, hanem a haza sorsán is segítve lesz.

Ilyen, ehhez hasonló intézkedéseket kérünk, akkor nem lesz fennakadás az aratás idején!

P. J.

Vetőmagkiosztás.

Szomjas Gusztáv Kisfántanyáról igen érdekes levelet küldött be hozzánk, melyben azt bizonyítja, hogy nem elég a vetőmag, jó munka is kell a vetés előtt, hogy a befektetett költségek megtérüljenek, sőt jövedelmet hajtsanak. Elmondja, hogy általában a múlt évben is csak a talajukat rosszul művelő kisgazdáknak voltak igazán siralmas terméseik, míg a jobb adalmaknak ezekhez képest türelem volt a termésük. Nagyon helyesen érvel állításának igazsága mellett azért, hogy évről-évre azok a vidékek szorulnak vetőmagsegélyre, amelyeknek elmaradt gazdálkodási rendszere közismert.

Igaz van abban is, hogy a magyar gazdák jó része méltán nem érdemel segítyt, azok a gazdák, akiknek eszükbe sem jutott még a szántás a tavasziak alá, noha az idejé nyhe

téli időjárás mellett ezt nagyon is megtehetnék volna.

Sajnálja a jelenlegi drága tavaszi vetőmagot a rosszul előkészített földektől s azért azt indítványozza, hogy ha már vetőmagot osztunk ki, kössük ki, hogy csakis az számíthat ilyen irányú segélyre, aki igazolni tudja, hogy a talaj kellő módon elő van készítve a vetőmag befogadására. Ezzel egy lépést teszünk a gazdasági tudás terjesztésére.

A számtalan féregkár is a rossz gazdálkodás következménye. Ahol okszerű vetésforgó és kellő talajművelés értelemmel váltakozik, nincs féregkár, nincs pocokjárás és nincs varjúkár. A féreg és a pocokkár is a legtöbbször a gondatlan gazdaságokból terjed át a többire.

Hasonló a helyzet a jóságkiosztással is. Hiába osztjuk ki a temérdek aprómarhát és lábasjóságot, ha nem győződünk meg előre, vajjon a kellő gondozásban fog-e részesülni?

Csakis az érdemi a segítyt, aki azt kellő gondossággal gyümölcsöszteti, ellenkező esetben csak milliók elfecsérlésére vezet, de a célt nem érjük el.

A husinség momentán enyhítését a nyulvadászati tilalom kitolásával lehetne elérni. Jól tudjuk, hogy a folytonos esőzés miatt a hajtóvadászatiakat nem tartották meg. Ahol akár magánosok, akár társulatok igazolni tudják, hogy a nyulvadászat nem történt meg, közigazgatási engedéllyel engedélyezni lehetne február végéig egy hajtóvadászat megtartását.

A husinséget leggyorsabban a baromfityenyéssel lehetne enyhíteni. E célból már most népies formában fel kellene kisdzánkát világoztatni, hogy minő jelentősége van ennek.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	Oldal
Az OMGE. közleményei	234
Egyről-másról	234
A haszonbérlok jövedelmi adója	235
A nyugati lófajta szerepe a háború után	236
Korai burgonyatermesztés	238
Védekezés a járványos elvelés ellen	239
A mezői pocok tavaszi irtásának szervezése és végrehajtása	239
A kéveköltő zsinetek és az idej aratás	240
A gazdaközönség köréből	242
Irodalom	241
Levélsekény	242
Vegyesek	242
Az agrárpolitika eredményei. — Hósi halál. — Halálozás. — Minő fajta kukorica esik a határaraszabás alá. — Gazdasági előadások sebesült katonáknak. — Ausztria mezőgazdasági fejlődése. — A kisgazdák és a háború. — Fejérmegyei gazdák gyűlése. — A Vas megyei Gazdasági Egyesület. — Vetőmagbeszerzés és eladás. — A szőlőgazdák rézgálicszükséglete. — Gazdasági cselédek és munkások szerződötése. — Eladó tenyészszarvasmarha Tiroiban. — A lóheremagvak kezelése. — A tavaszi haszonállat vizsgálatok. — A Mezőgazdasági Szemle. — Állatkereskedelmi Közlöny. — Kedvezményes áru facsemeték. — Bika kiállítás és bikavásár.	245
Kereskedelem, tőzsde	246
Szerkesztői üzenetek	248

Az agrárpolitika eredményei.

Két jelentős és nagyérdéki nyilatkozat hangzott el legutóbb Németországban a világháború tanulságairól, amelyek az agrárpolitika eredményeinek ipari és tudományos körök részéről való tárgyilagos és méltányló elismerését juttatták kifejezésre. A „Nord und Süd” című előkelő folyóirat februári számában Kirdorf dr.

titkos tanácsos, a gelsenkircheni bányaművek r.-t. elnöke, a német nagyipar egyik elismert tekintélyű vezérferfia érdekes tanulmányt közöl „Mezőgazdaság, kereskedelem és nehéz ipar a világháborúban” címen, amelyben többek között a következő megállapítások olvashatók: „Hogy mezőgazdaságunk legfőbb feladatának, a közlelmezés biztosításának oly kiváló mértékben meg tud felelni, elsősorban annak köszönhető, hogy a Németbirodalom jókor visszatért a kipróbált Bismarck-féle vámpolitikához, amelyet 1897-ben a német mezőgazdaság és ipar szövetsége megpecsételt. Elővülhetetlen érdeme marad a német gyár- iparosok birodalmi szövetségének, hogy e szövetség megkötésében vezetőszerpepet játszott s ezzel bizonyoságot adott róla, mily hivatott és előrelátó képviselője a német nagyipar jól felfogott érdekeinek. Ma még ama keveseknek is be kell ezt látniok, akik nagyipari részről ennek az állásfoglalásnak eredetileg ellenzői voltak. Mert hiszen ma nyilvánvaló mindnyájunk előtt, hogy erős, viruló és a fogyasztás szükségleteit fedezni tudó mezőgazdaság az egész német nemzet létérdeke, aminthogy béke idején sincs az iparnak a virágzó belföldi mezőgazdaságnál erősebb is biztosabb támasza.”

Ha ezek mellé az igazságok mellé odaállítjuk a gazdaellenes Hansabund ismert vezetőjének, Riesser Jakab titkos tanácsosnak a belföldi mezőgazdasági termelés fejlesztésének szükségességére vonatkozólag legújabbán hirdetett és eddigi agitációjával homlokegyenest ellenkező nézeteit: bizonyos elégtétellel állapíthatjuk meg a német agrárellenes körök felfogásában rövidesen beállott örvendetes változást. Ausztria és hazánk ipari és kereskedelmi vezetőkörében is kezd már érvényesülni ez a jobb belátás, amelyről nemcsak azért emlékezünk most meg, mivel bennük agrárpolitikánk eredményeinek igazolását látjuk inkább ellenünk, mint irántunk elfogult oldalról, hanem azért is, hogy a háború viharainak elmúltával, a béke idején majd hivatkozhatunk rá, ha ujonnan szerzett és őszinte örömmel üdvözölt barátaink feledékenységéből esetleg megint más hurokat pengtetnének.

A másik, nem kevésbé jelentős nyilatkozat Eltzbacher dr. egyetemi tanárnak Berlinben, a kormány felhívására a háborús közlelmezésről tartott előadása során hangzott el. Ez a kitünő és szigoruan tárgyilagos tudós ugyanis megállapította, hogy a mezőgazdaság legutóbbi háttérbe szorult nagy jelentőségének elismerése a világháború egyik legfontosabb eredménye és tanulsága. Egészleges gazdasági élet csakis a mezőgazdaság szilárd alapjára építhető és nagy érdeme a német birodalmi kormányának, hogy minden támadásnak szilárdan ellentállva, nem engedte Németországot egyoldalú ipari kiviteli állammá fejlődni, hanem termelőképes mezőgazdaság védelméről és fenntartásáról is gondoskodott. A német mezőgazdaság nélkül a német hadseregnek máris le kellett volna raknia dicsőségeseen forgatott fegyvereit. Elsősorban a védővámok juttatták a német mezőgazdaságot abba a helyzetbe, hogy belterjes irányú fejlődést véve, lépést tudott tartani a technika fejlődésével és a fogyasztás szükségletének emelkedésével s így fokozatosan függetleníteni tudta a német fogyasztást a külföldi beviteltől, sőt képessé teszi azt arra is, hogy kellő beosztás és takarékoság mellett a külföldi élelmicikkeket átmenetileg teljesen nélkülözhesse. Teljes joggal bizik tehát a német nemzet — mondja Eltzbacher dr. — mezőgazdaságában éppen úgy, mint hadseregében, mert mindkettőben meg van hozzá az erő, az elszánt-

MAGYAR ÁLTALÁNOS KÖSZÉNBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT
BUDAPEST, V., ZOLTÁN-UTCA 2-4. SZ.

SZALLIT:

tatal, tokodi, dorogi tatal, felsőgallai és miskolc- felsőgallai
akna-, dara-, darabos és tojás- és tégladiósgyőri darabos és M. A. K. . . véd-
cséplési építkezési jegyű portland-
szenet. brikettet. meszet. cementet.

BORSODI SZÉNBÁNYÁK RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA
BUDAPEST, V., ZOLTÁN-UTCA 2-4. SZ.

SZALLIT:

Királdi Sajószentpéteri Sajókazai Rudolftelepi és Kázinai akna-, cséplési és darabos **SZENET**

ság és a képesség, hogy a világháború bármilyen elhuzódása esetén is diadalmasan kitartsanak.

Hösi halál. *Azzola Lajos Károlyi* Mihály gróf debrői uradalmának segédtszije, az 52. honvédhadosztály tartalékos zászlósa a kárpáti harc-téren egy éjjeli földérintő szolgálat közben, december 28-án 27 éves korában hősi halált halt.

Halálozás. *Bászel* Oszkár, az országos vegy-tani intézet pénztáros-gondnoka 46 éves korá-ban, f. hó 16-án meghalt Rákospalotán. *Bászel* Elek, Temesvármegyei Gazdasági Egyesület titkára az elhunytban fivérét gyászolja.

Minő fajta kukorica esik a határárszabás alá?

Számos kérdezősködés érkezik hozzánk a gazda-közönség köréből arra nézve, vajjon mely tenge-ri-fajták vétettek ki a határárszabás alól, illetve minő fajtákat adhat el a gazda a járására meg-szabott határárnál magasabb áron. Ujból meg-írjuk tehát, hogy e tekintetben a m. kir. keres-kelemügyi miniszternek lapunk folyó évi 3. számának 68 lapján szövszerint közölt 913. számú hivatalos hirdetménye úgy intézkedik, hogy a határárszabás tengerinél, egészséges, örlőképes és emberi táplálkozásra alkalmas, de nem apró vagy gömbölyű szemű, kemény (cinquantino, putyi) kukoricára vonatkozik. Illetékes helyről vett értesülésünk szerint pedig — még közelebbről meghatározva — a kormányrendeletileg megszabott és kihirdetett határarak közönséges és lófogu vagy kevert tengerire vonatkoznak, míg a cinquantin, florentini, putyi és aprószemű fehér gömbölyű, tehát általában a kemény tengerifajták eladási ára szabad egyezkedés tárgya, irányadónak pedig e fajtákra nézve az Országos Gazdasági Bizottság által az önként felajánlandó készletekért készpénzben fizetendő métermázsánkénti 30 koronás ár vehető.

Gazdasági előadások sebesült katonáknak. A Kolozsvári m. kir. gazdasági akadémia és a vele kapcsolatos kísérleti intézmények tagjai lábbadozó sebesült katonák részére népszerű gazdasági előadásokat tartanak, még pedig: február 16-án Páter Béla dr. gazdasági akadémiai igazgató, egyetemi m. tanár a virágokról és a hazai gyógynövényekről adott elő színes képek vetítésével; február 20-án Lossonczy Ernő dr. kir. fővegyész, a vegykísérleti állomás vezetője, az élelmiszerek (hentesárak és fűszerárak) hamisítá-sáról beszélt mutatványokkal; március 2-án Schmidt Oszkár a vetőmagvizsgáló állomás h. vezetője a lisztről és hamisításról tart mutat-ványokkal előadást; március 9-én Göllner János gazdasági akadémiai tanárnak a levegőről szóló, kísérletekkel élénkített előadása következik, majd március 16-án Jászberényi András gazd. akad. tanár leghíresebb fajtájú háziállatainkat ismer-teti vetített képekkel s végül március 23-án Baintner Ferenc dr. gazdasági akadémiai tanár az égersről tart előadást kísérletekkel. A dicsé-retes és üdvös kezdeményezésnek előreláthatólag szép sikere lesz és a sebesült vitézeknek is hasznos, tanulságos szórakozást nyújt.

Ausztria mezőgazdasági fejlődése sokkalta erőteljesebb, mint Magyarorszáé, mert míg Magyarország buzatermésátlaga az utóbbi 17 évben csak 10·9%-kal, addig Ausztriáé 27·4 százalékkal emelkedett. Árpatermésünk ugyan-ezen idő alatt 19·7%-kal, Ausztriáé ellenben 64·3%-kal emelkedett s ennek folytán Ausztria néhány év múlva ugyanannyi, vagy még több kalászt fog termelni, mint Magyarország s át-veszi a mezőgazdaság terén is a vezetőserepet. Mindez csak azért van így, mert ugylátszik mi sohasem fogjuk megtanulni, hogy csak a jól trágyázott föld adhat nagy terméseket. Istálló-trágyatermelésünk a háború folytán ugyancsak megcsappant s mégis tavaszi műtrágyafogyasz-tásunk 25—30%-kal csökkent, holott Ausztria tavaszi műtrágyafogyasztása 50%-kal emelkedett. Tehát most, amikor minden szemtöbblettermés ki-hatással van hazánk jövő boldogulására, talajaink tápanyagszükségletének fedezése nemhogy előre haladna, hanem nagyon is számottevően le-esökken.

A kisgazdák és a háború. *A Magyar Gazda-szövetség Darányi* Ignác elnöke alatt tartott gyűlésében *Bernát* István igazgató telt jelentést a német és osztrák agráriusok közbenjöttével megtartott prágai értekezlet lefolyásáról és eredményeiről, mely értekezleten a Szövetséget *Zichy* Tivadar gróf alelnök és *Bernát* István igazgató képviselték. Letárgyalták ezután a föld-művelésügyi miniszternek a tavaszi és arató-munkák végzésére vonatkozó körrendeletét. Idevonatközlő az a nézet alakult ki, hogy ezek a munkák kellő körültekintés és egyetértés mellett nagyobb fennakadás nélkül ellesznek végezhetőek, ha a közigazgatás és hadvezetőség a mezőgazdasági érdekek iránt, melyek ma inkább, mint valaha az egész nemzet érdekei, a megfelelő figyelemmel lesz és teljes összhang-ban jár el. Az eszmecsere folyamán, melyben *Bujanovics* Sándor, az *OMGE.* elnöke, rudinai *Molnár* István ny. miniszteri tanácsos, *Forster* Elek és *Paizs* Gyula vettek részt, kifejezésre jutott az a kívánság, hogy a gazdaságokban szükséges olaj tekintetében, valamint a kaszáló-és aratógépeknél alkalmazott gépészek felmen-tése iránt lépések teendők. A géprészek meg-sértése sürűbben fog előfordulni a személyzet hiányossága miatt, mint más években, gondos-kodni kell tehát arról, hogy a pótlás minden akadály nélkül legyen eszközölhető. *Desswffy* Aurél gróf szerint, mindazok az intézkedések, melyek a vetőmag kiosztására, gépek beszerzé-sére vonatkoznak, hajótörést szenvedhetnek a szállítási nehézségek, főképp pedig a vagonhiány miatt. Itt a közbelépés és orvosló intézkedés égetően szükséges. Az Esztergomvármegyei Gazdasági Egyesület felszólalása alapján el-határozták, hogy aratómunkások szerződötése tekintetében a Magyar Gazdaszövetség megteszi a kívánt lépéseket, felkéri továbbá a földművelés-ügyi minisztériumot, hogy a rekvizíció tekintet-ében kiadott rendelkezéseket hozza az egész gazdatársadalom tudomására, nehogy vissza-élések történhessenek. Külön intézkedéseket tesz a Szövetség az agrárhitel szükségesnek mutat-kozó könnyítésére, a rokkantak érdekében teendő lépések, a takarékos háztartás népszerűsítése, végül a szertelenül dráguló világítóolaj árának

mérséklése iránt, ami főleg a kisembereknek nagy érdeke. Behatóan tárgyalta a Szövetség *Széchenyi* Aladár grófnak, a hadifoglyoknak munkárafogása iránt beadott indítványát is.

Fejérmegyei gazdák gyűlése. *A Fejérvár-megyei Gazdasági Egyesület Sárközy* Aurél másodelnök elnöke alatt tartott igazgató-választmányi gyűlésén az elnök mely részvétel- emlékezett meg az egyesületnek a harc-téren hősi halált halt főkönyvvezetőjéről, *Szalay* Károlyról, akinek helyét *Polczner* Gyulával töltöt-ték be. A hadiadó kivetésével kapcsolatban a haszonbéri összegek megállapítására a választ-mány bizottságot jelölt. Megnyugvással vette tudomásul az igazgatóság a földművelésügyi miniszternek a földművelési munkák beosztása-érdekében a törvényhatóságok első tisztviselői-hez intézett rendeletét és kijelentette, hogy ebben a legmesszebbmenő módon támogatja a közigazgatást. Az egyesület a rendkívüli viszonyokra való tekintettel nem rendez ez évben bikavásárt, de az eladó tenyészállatok jegyzékét nyilvántartja.

A Vas megyei Gazdasági Egyesület február hó 10-én *Végh* Endre egyesületi elnök elnöke alatt igen látogatott igazgatóválasztmányi gyűlést tartott, mely alkalommal igen nevezetes és fontos tárgyakat intézett el. Elsősorban a gazdasági biztosítás ügyében állapodott meg, azután megválasztotta és kijelölte azon bizalmiférfiakat, akik a vármegye egyes községeire vonatkozólag a nagy- és kisbirtokok kat. holdankénti haszon-bérekét kimutatni hivatvák. Elhatározta, hogy az alispán elnöke alatt működő gazdasági bizottságban, amelynek feladata a megfelelő és szükséges munkaerő biztosítása, tevékenyen közre-működik és ennek tanujelét adandó már a bizottság alakulólésében is résztvevő, ahol egy-hangulag elfogadott *Rösler* Károly igazgató-titkár által fogalmazott hirdetmény, amely minden egyes községnek és községi gazdasági bizott-sági tagnak megküldetett. Elhatározta továbbá, hogy az aratógépek beszerzését készséggel közvetíti. Miután a jelen nyomasztó viszonyok mellett a földművelésügyi miniszter csak 70.000 koronát bocsátott apaállatok beszerzésére a gazdasági felügyelőség rendelkezésére, elhatá-rozta a választmány, hogy az egyesület állat-tenyésztési alapjából 30.000 korona kamat-mentes kölcsönt bocsát a felügyelőség vagy az Agrár-bank rendelkezésére abban az esetben, ha ezen összeg után kiutalja a miniszter ur a 20% államsegélyt.

Vetőmagbeszerzés és eladás. A Torda-aranyosvármegyei Gazdasági Egyesület felhívta tagjait, hogy a különféle terményekből eladó vetőmagkészleteket jelentsék be az egyesület titkári hivatalánál, ugyszintén a szükségletet is, hogy a kereslet és kínálat a közvetítőkereskedelem kizárásával minél alacsonyabb árak mellett legyen kielégíthető.

A szőlősgazdák rézgálicszükséglete. A föld-művelésügyi kormány rendelkezéséből a *Magyar Mezőgazdák Szövetkezete* által beszerzett harmine vagon rézgálicot a szőlősgazdák alig néhány nap alatt lefoglalták, úgy hogy ebből már semmi készlet nincs. Ennélfogva a Magyar Mezőgazdák

VESZER GAZDASÁGI MAGVAKAT LEGMAGASABB ÁRON,
különösen:
LÓHERÉT ÉS LUCERNÁT.
MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udvari magkereskedése
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 33.

Szövetkezete a még most is tömegesen érkező megrendelésekre figyelemmel nem lehet, úgy hogy az érdekelteknek más uton kell gondoskodni szükségletük fedezéséről.

Gazdasági cseledek és munkások szerződése. A földművelésügyi minisztérium nagyváradi kirendeltségének az elszerződni hajlandó gazdasági munkások és cseledek jelentkezése ügyében közzétett hirdetményére oly nagyszámban jelentkeztek munkásokat és cseledeket kereső gazdaságok, hogy a kereslet messze felülmúlja a kirendeltségnél nyilvántartott munkanálaltat. Ennek folytán mindaddig, míg elszerződni hajlandó munkásokra és cseledekre vonatkozólag újabb bejelentések nem történnek, a kirendeltségnek nincs módjában a hozzá munkaerőbiztosítás céljából forduló gazdaközönség igényeit kielégíteni.

Eladó tenyésztő-zarvasmarha Tirolban. A tirol mezőgazdasági tanács már évek óta tart fenn egy állatértékesítő-irodát, mely összegyűjti az egyes tenyésztési vidékeken eladó háziállatok jegyzékeit s ezeket havonként kimutatás alakjában közzé teszi, illetőleg megküldi az érdeklődőknek, akiknek egyébként is beszerzésénél tanácsot és utbaigazítással szolgál, hogy ilymódon a káros közvetítőkereskedelmet kizárja. A legutóbbi kimutatás szerint az egyes tenyésztési szövetkezetek bejelentettek eladásra: Borzderes 28 bikát és 317 tehenet és üszőt. Etschali 2 bikát és 3 üszőt. Ulteni 1 bikát és 3 üszőt. Alsóinnvölgyi pirostarka (berni jellegű) 35 bikát és 83 tehenet és üszőt. Pinzgau 11 bikát és 36 tehenet és üszőt. Pustertali 3 bikát és 1 tehenet. Ezen tenyészállatokon kívül még nagyszámban haszonállat, ugymint hasas és friss fejőstehenek, bikaborjak, igaz- és vágómarha van eladó. Az állatértékesítő-iroda már most figyelmezteti a gazdaközönséget, hogy március és április hónapokban többszáz darab kiváló minőségű borzderes és pirostarka tenyészbika kerül eladásra. Érdeklődők irjanak a következő címre: Viehverwertungsstelle der Tiroler Landeskulturtratte in Innsbruck, Karlstrasse 9.

A lóheremagvak kezelése. Hegyi Dezső, a budapesti m. kir. növényélet- és kórtani állomás vezetője azt a tanácsot adja a lóherét (vöröshere, trifolium pratense) termesztő gazdákknak, hogy a saját érdekükben el ne mulasszák az idén az elvetésre kerülő lóheremagot az elvetés előtt 1%-os rézgalicoldatban jól megmosni. E művelet legegyszerűbben úgy végezhető, hogy zsákvászonnal bélelt fűzfakosárba öntik a lóheremagot s e kosarat 1%-os rézgalicoldat (kékgalic, kékkő) tartalmazó kádba merítik meg s a folyadék alatt a magot két kézzel dörzsölve alaposan megmossák. A dörzsölve mosás azért szükséges, hogy valamennyi mag, ugyszintén a mag közt esetleg jelenlévő szártörmelékek is érintkezzenek az oldattal. Az így megszávatott mag vékony rétegben kiterítve megszáritandó s a megszáradás után elvethető. Ennek a figyelmeztetésnek az az oka, hogy az elmúlt (1914) év nyarán egy új lóheretbetegség az ország több vidékén komoly károkat tett a lóheretevésekben.

E betegség neve fekélykór, okozója a *Gloesporium caulivorum* Kirch. penész, terjesztője a vetőmag. A vázolt csávázás védelmet nyújt az ellen, hogy a betegség a vetőmaggal elhurcoltassék. Az idén sokszoros érdek fűződik ahhoz, hogy minden talpalatnyi bevetett terület meglozza azt a termést, amit tőle várni lehet. A lóheretermés biztosításának egyik alapfeltétele ez évben a vetőmag vázolt csávázása.

A tavaszi haszonállatvizsgálatokat az állatorvosok jelentékeny számának hadbavonulása következtében nem lehet mindenütt az előirt módon végrehajtani. Ennélfogva a földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy ezeket a vizsgálatokat az előirt módon csak azokban a községekben kell végrehajtani, amelyek községek állatorvosát hadiszolgálatra nem hívták be, továbbá, amelyek járási kir. állatorvosok lakóhelyei és ezen a helyen községi állatorvos nincs. A többi községekben az idén elmaradnak a vizsgálatok. Azokban a községekben, ahol elmarad a vizsgálat, az állatállományt a közös legeltetésre való kihajtás előtt a községi előljáróság egyik tagja köteles megsejtelni egészségügyi szempontból. Az állatbirtokosoknak kötelességévé van téve, hogy állataik egészségi állapotát a leg gondosabban figyeljék meg és a betegségekről, valamint az elhullásokról az előljáróságnak azonnal tegyenek jelentést. A további eljárás a felekre nézve költségtől mentes.

A Mezőgazdasági Szemle 1915. évi január havi számában igen érdekes és tanulságos cikkeket közölt, melyek közül a fontosabbak a következők: *Dezasse Ferenc* gróf: A közeljövő gazdasági teendői, *Windisch Rikárd dr.*: Külföldi tudományos kutatások, *Cs. H.*: A mezőgazdaság Japánban, *e. D. B.*: Szibíria gazdasági jövője, *Magyaróvári Szarvasmarhatenyésztő-Egyesület* tenyészbikaértékesítése, *Bodor Elek*: Amerikai ügetők s a Szarvasgombakutatás sertésekkel című közlemény. A Szemle januári számát több csinos kép tarkítja.

Állatkereskedelmi Közlöny. Most jelent meg az Országos Sertés-kereskedelmi Egyesület hivatalos lapjának az „Állatkereskedelmi Közlöny”-nek legújabb száma változatos tartalommal. *Vágó József*, a Magyar Vámpolitikai Központ titkára, a balkáni élőállatbehozatali tilalomról, *Hantos Elemér dr.* orsz. képviselő a háború gazdasági hatásáról, *Rácz Mihály dr.* gazdasági akadémiai tanár a tengerikörpáról, *Vámos Jenő* az államhatalom és a húsélelmezés viszonyáról, *Kotányi Róbert* a sertésarak emelkedéséről irt érdekes cikket, *Ofner Jenő dr.* szemléje pedig a sertésérdekelttség sérelmeit foglalja össze.

Kedvezményes áru facsemeték. A Torda-Aranyosvármegyei Gazdasági Egyesület faiskolájából az idei tavaszon 3000 drb 6-8 éves szépnövésű almafacsemete kerül eladásra a legnemesebb fajtákból és pedig: *Batul*, *Aranyparmen*, *Londoni pépin*, *Ponyik*, *Török Bálint*, *Ananász renett*, *Adam parmen*, *Muscat renett* vagy *Török muskotály*, *Casseli renett*, *Bellefleur*, *Gravensteini*, *Astrakáni piro* és *Carolina*. A csemeték árai egyleti tagok, gazdakörök és községek részére 40 fillér, nem-

tagok részére 50 fillér darabonként. Bejelentések az egylet titkári hivatalához, Torda, intézendők március hó 1-ig.

Bikakiállítás és bikavásár. Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület ez évben is megtartja *Székelykeresztúron* magyar-erdélyi fajta bikakiállítását és vásárját, melyre a gazdak figyelmét felhívjuk. A kiállított bikák díjazására az egyesület 430 koronát tűzött ki.

NYILTTER.

(E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Közvetlen szövőgyárak részére

bármely mennyiségű tavaszi nyírásu

mosott és szennyes

gyapjút

legmagasabb árak mellett vesz

megfelelő előleg mellett

Földes Győző

bizományi irodája,

Budapest, VII., Dohány-u. 12. (Tolnay-palota)

Telefon 141—16.

Mintázott ajánlatokat kérek.

Tejgazdasági Zsebnaptár

az 1915. évre

Szerkesztő: **Jeszenszky Pál**, az OMGE. titk. ügyv. titkára a Magyar Mezőgazdak Szövetkezete vezérigazgatója. A tejgazdasággal (állattenyésztés, állat-egészségügy, takarmányozás, tejkezelés, vaj- és sajtkészítés) kapcsolatos minden kérdést felöl. — **Tejgazdasággal foglalkozóknak nélkülözhetetlen a**

„Tejgazdasági Zsebnaptár”. **Bolttí ára 4 korona.**

A „PÁTRIA” r.-t. könyvkereskedésében (Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.) vagy a „Tejgazdasági Zsebnaptár” kiadóhivatalánál megrendelve, ajánlott küldéssel 3 korona 65 fillér.

Időjárás.

Budapest, február 17.

Már február 9-én állott be a hőmérséklet sebes emelkedése, ami az elmúlt hét folyamán (február 10—17) is egyre tartott, sőt jelentős magasságot ért el. Különösen az Alföldön tesz a felmelegedés nagy számot, míg Erdélyben s az Alföldet szegő magas hegyeken a hőmérséklet változása kevésbé ugrásszerű. Az éjjeli fagy jóformán az egész Alföldön egész héten át szünetelt s csak 10-én és 16-án reggel járt a

BÉRSZÁNTÁST

kettősrendszerű gőzekével

1915. tavaszi és őszi időnyre vállal:

Telefon: JÓZSEF 51-52.

SZOLINSZKY JENŐ és TÁRSA

MÉRNÖKI IRODA ES BÉRSZANTÓ VÁLLALAT,

BUDAPEST, VII., DAMJANICH-UTCA 58. SZ.

hőmérséklet a fagyponthoz közelében, február 15-én ellenben még éjjel sem süllyedt 5-7 fok alá. Február 14-ike volt az elmúlt hét legmelegebb napja, amelyen a nappali hőmérséklet (árnyékban) az egész Délvidéken s fel majdnem Szolnok magasságáig 15, sőt helyenként 17 fokig felzökött. Az Alföld középső és északi táján, valamint a Kisalföldön, az egész Dunántul s különösen a nyugati végek felé nem mutatott a hőmérséklet ekkora szokászerű emelkedést. Mind e tájakon 1-2 éjjelen gyenge fagy is járt s a legnagyobb nappali hőemelkedés észrevehetően elmaradt a Délvidék mögött, de mindamellett az elsorolt vidékeken is tetemesen felül haladta a tényleges heti hőmérsékleti átlag azt az átlagot, ami az elmúlt hétre rendesnek mondható.

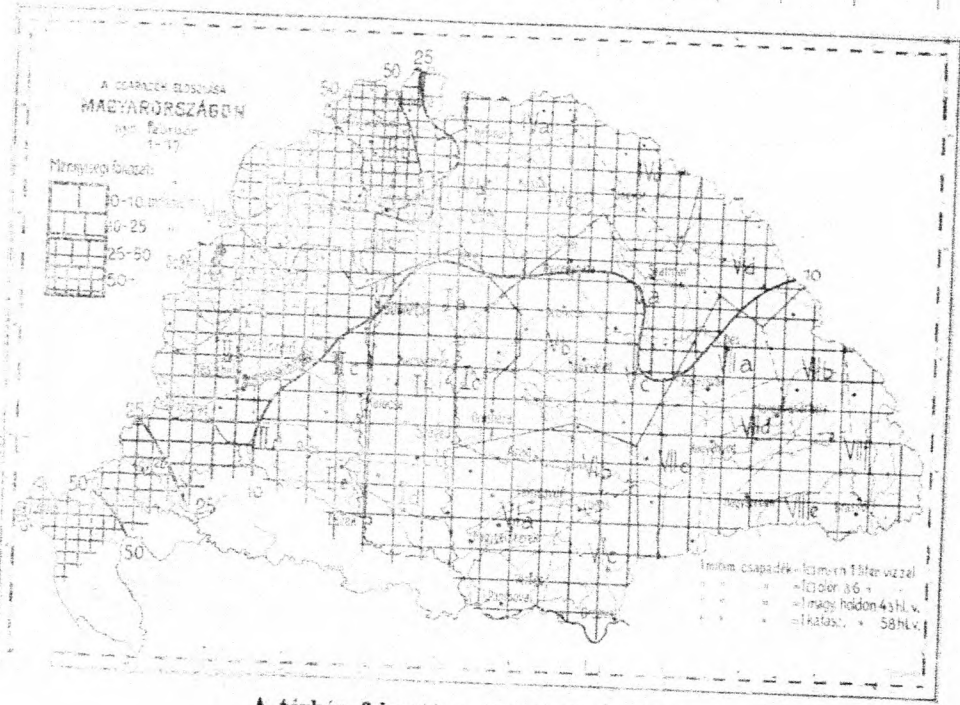
A hirtelen és nem éppen muló hógyarapodás természetesen hamar végzett a hó maradványával is és elpusztította azt a kevés jeget is, aminek hordására egész télen csak február eleje nyújtott némi, rövid alkalmat. Ma már hazánk hegyes tájain is rohamosan fogyóban van a hó. Csapadék csak északi hegységeink területén esett nagyobb bőséggel, ahol eddig is már a rendes februári mérték teteje felé jár. Egyebütt az egész országban mértékkel esett s azt lehet mondani, hogy a Nagyalföld déli táján és Erdélyben ma is még a száraz jelleg az időjárás uralkodó jellege. Igen nagy eső járt Fiumében s a magyar Adrián, hol az eddigi februári mérték már 175 mm-t tesz. Hazai tengerszélünk ugyanis még belesik Olaszországot mostanában árvízzel borító légnyomási alakulatokba.

Sárvoly Ferenc dr.

Csapadékeloszlás és hőmérséklet.

(1915. február hó.)

Vidék	Normális havi eső csapadékossága II/1-28.	Tényleges eső- adomány II/1-17.	Csapadékos napok száma II/1-17.	Normális havi hőmérséklet C II/10-17.	Tényleges havi hőmérséklet C II/10-17.	Hó és fagy
I. a	26	12	12	-1.1	4.6	I. jobb hó nem esett, a nagy tényegtelen volt.
b	26	6	9	-0.2	5.8	
c	26	7	9	-0.7	5.8	
d	30	6	12	0.5	6.5	
II. a	33	15	3	0.2	4.5	
b	35	15	5	0.3	5.2	
c	28	1	3	-0.2	3.8	
d	40	12	3	0.5	6.1	
e	35	5	2	0.5	6.8	
III. a	35	30	4	-0.4	4.4	
b	55	41	5	-4.4	2.9	
c	32	17	3	0.8	4.0	
IV. a	25	15	3	-4.5	2.1	
b	35	27	3	-4.0	2.6	
c	25	14	4	-1.4	3.3	
d	50	7	3	-2.4	3.3	
V. a	30	12	4	-1.2	4.0	
b	26	4	12	-1.2	4.5	
c	29	5	12	-1.2	5.2	
d	50	3	3	-3.6	2.7	
VI. a	35	2	1	0.5	7.1	
b	40	3	1	0.3	7.1	
c	40	7	12	0.1	7.1	
VII. a	25	13	3	-3.0	2.5	
b	25	6	12	-5.0	2.0	
c	30	3	12	-3.0	3.1	
d	27	4	12	-2.0	3.3	
e	25	3	12	-3.0	3.4	
f	25	3	12	-3.0	2.4	

A térkép felosztása vármegyék szerint:

- (k. = kelet, ny. = nyugat, d. = dél, é. = észak.)
- I. Duna-Tisza köze: a) Heves, Szolnok (Tisza jobbpartja). — b) Pest. — c) Szolnok (Tisza balpartja), Csongrád. — d) Bács.
- II. Duna jobbpartja: a) Moson, Sopron, Vas k., Győr, Komárom — b) Vas ny., Zala, Veszprém. — c) Fehér, Tolna, Somogy. é. — d) Somogy d., Baranya ny. — e) Baranya k.
- III. Duna balpartja: a) Pozsony é., Nyitra é. — b) Trencsén, Turóc, Árva, Liptó, Zólyom. — c) Pozsony d., Nyitra d., Bars Hont, Nógrád.
- IV. Tisza jobbpartja: a) Szepes, Sáros. — b) Gömör. — c) Borsod, Abauj, Zemplén d., Ung d., Bereg d. — d) Zemplén é., Ung é., Bereg é.
- V. Tisza balpartja: a) Szabolcs, Szatmár. — b) Hajdu, Békés, Bihar k. — c) Bihar ny., Szilágy k. — d) Máramaros.
- VI. Tisza-Maros szöge: a) Csanád, Arad ny., Torontál, Temes — b) Arad k., Krassó é. — c) Krassó d.
- VII. Királyhágón túl: a) Szolnokdoboka, Kolozs k. — b) Besztercenaszód, Marostorda k., Udvarhely é. — c) Kolozs ny., Tordaaranyos ny., Alsófehér ny., Hunyad. — d) Tordaaranyos k., Marostorda ny., Kisküküllő, Alsófehér k. — e) Szeben, Fogaras, Brassó. — f) Nagyküküllő, Háromszék, Udvarhely d., Csik.

Kimutatás a ragadós állatbetegségek elterjedéséről.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1915. február 10.

A betegség neve	Fertőzve volt		Múlteti állapot			
	K.	U.	K.	U.	K.	U.
Lépfene	57	58	51	53	77	7
Veszétség	220	226	208	213	227	23
Takonykór	26	27	25	30	23	2
Szaj- és körömfájás	494	4734	539	5249	409	87
Juhhimlő	5	25	5	25	26	8
Ivorsz. hóly. kintés	2	10	3	14	4	1
Rühkór	178	444	155	404	166	31
Bivalyvész	1	1	—	—	2	—
Sertésorbánc	16	26	14	16	31	4
Sertésvész	161	390	172	493	392	109

Ausztriában 1915. év k. b. 10-én fertőzve volt: vesztéssel 11 k. 12 u., takonykórral 6 k. 10 u., ragadós szaj- és körömfájással 545 k. 2109 u., sertésvészszel 44 k. 69 u.

Németországban 1915. év jan. 15-én fertőzve volt: takonykórral 36 k. 44 u., rag. szaj- és körömfájással 6348 k. 14802 u., sertésvészszel 644 k. 323 u., rag. tüdőlobbal 1 k. 1 u.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Napijelentés a gabonátözsderől.

1915. február 19.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetsége gabonaosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Lőhere 170 mm. 154 K. 100 kg.-ként ab. Budapest. Buzakorpa szilárd, emelkedő.

Vetőmagvak.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetsége vetőmagosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A magüzlet rendkívül élénk és a megrendelések között mértékben érkeztek be. Ugy gazdasági, mint konyhakerti és virágmagvakban a forgalom minden tekintetben kielégítő.

Lőheremagban az ólomzárult áru rendkívül nagy keresletnek örvend.

Természtől arankamentes áru tisztításra alkalmas minőségek a belföldi szükséglet részére azonnal elhelyezhetők, míg a nagyaránkát tartalmazó tisztításra nem alkalmas minőségekben alig fordul elő forgalom.

Lucernamagból Olaszország kínálata mindinkább kisebb lesz és belföldi jóminőségű áru kínálata teljesen hiányzik. Olaszország az utóbbi napokban ismét emelte árait.

Baltacimban kínálat alig fordul elő és mint a kereslethől mutatkozik, a meglévő készlet azt alig fogja fedezni tudni.

Fehérhere változatlan. Köles ugy vetésre, mint bántolásra emelkedő árak mellett keresett.

Tavaszbükkönyben nagy a forgalom. Irányzata szilárd. Répamagban a németországi kiviteli tilalom folytán egyes fajokból a készlet nagyon megcsappant, úgy hogy tanácsos a szükséglet melőbbi biztosítása.

Nyersáruért az árak 100 kg.-ként a következők:

	korona
Lőheremag természetűl arankamentes	220-240
„ arankamentességre alkalmas	180-205
„ nagyaránkás	140-150
Lucernamag természetűl arankamentes	210-220
„ szép sárgaszínű	190-200
„ kereskedelmi áru	150-160
Lenmag	46-48
Köles	33-36
Baltacim	56-58
Bükköny tavaszi	48-49
Fehérhere	240-270

Azon magvak árai vonatkozólag, melyek ezen rovatban jegyezve nincsenek, a Magyar Mezőgazdák Szövetsége vetőmagosztálya (Budapest, V., Alkotmány-u. 29.) készsége nyújt minia beállítását.

Járványok fellépése esetén a gyors és megbízható szérumkezelés érdekében használjuk a JENNER-PASTEUR-INTÉZET SZÉRUMAIT, amelyekről több mint 12 évi gyakorlat után kitént, hogy specifikus antitoxinokban bővelkednek, hogy összetételük tömény és állandó, hogy gyógyítóerejükben legerősebbek és hogy olcsóságuknál fogva mindenki részére hozzáférhető.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-u. 1915. február 19-én. A székesfőváros vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Fölhoztak a szokott községekből 207 szekér réti szénát, 23 szekér muhart, 6 szekér zsupszalmát, 70 szekér alomszalmát, — szekér takarmányszalmát, — szekér tengeriszárt, 41 szekér lucernát, zabosbükönnyt stb., — zsák szecskát.

A forgalom: élénk. Arak fillérekben q-ként a következők: réti széna I. r. ó 1040—1340, réti széna II. r. ó 700—1000, réti széna I. r. új 1000—1000, alomszalma 600—660, muhart 1040—1500, zsupszalma 600—1000, alomszalma 600—750, takarmányszalma —, tengeriszár —, zabosbükönny (új és ó) 1060—1380, löhere —, lucerna 1200—1500, köles —, sarju —, szalmaszecska —. Összes fecsizszám 347. Összes súly 416,400 kg.

Prágai cukorajegyzés.

Február hó 8—13. jegyzések átlaga.

Prága I. Pr. ab Aussig Idgsp. ppt. — 2541 K. Prága I. Pr. ab Prága ppt. — 2564 K.

A fenti jegyzés magyarázatul megjegyezzük, hogy a cukorkivitel folyamán megfordult a helyzet az aussigi és prágai viszonylatok tekintetében, mert amíg a cukorkivitel szabadsága mellett a prága-aussigi túvart a prágai nyerscukorajegyzéshez hozza kellett adni, hogy az aussigi árat megkapjuk, s illetve utóbbi a túvart volt rendszerint magasabb a prágainál, ma a helyzet megfordult s mutat csak belföldi forgalom van, az aussigi ár lett az alacsonyabb, mert az aussigi cukor szállítása ezidőszert a belföld felé irányul.

Örlemények és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete abraktakarmány-osztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Az abraktakarmánycikk árak a következők voltak Budapesten szákkal teljes vagonrakomány vételénél 100 kilogrammonként:

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Finom buzakorpa, Görömba buzakorpa, 8-as takarmányliszt, Rozskorpa, Malomkőköly, Budapesti gyári repepegőcsa, Derbymelés, Szárított moslék, Szárított répaszelet, Malatacsira, „Milka” tejelő takarmány, Szörplé, Lukullus.

Gazdasági áruszükségleti cikkek.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete áruszükségleti osztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Zsiradékok: Az üzlet lényegesebb változást az utolsó jelentési héten nem mutat fel. Az alapirányzat változatlanul nagyon szilárd és ha az árak némileg megállapodtak is, úgy ez arra vezetendő vissza, hogy úgy a vevők, mint az eladók nagyon tartózkodók voltak, ez utóbbiak annál is inkább, mert a felhajtása került sertésanyag az utolsó napokban úgy számszerint, mint minőségileg nagyon gyenge volt.

A magánforgalom jegyzései:

I. r. fehér főttárolt táblaszalonna, friss áru, nagyobb kecsirakományok vételénél nehéz minőségű — 305—310 K. Könnyebb minőségű — 290—300 K. Elsőrendű perzselt (paraszti) szalonna — 290—295 K. I. r. pestvárosi disznózsír, nagy hordókban 405—410 K. 100 kg.-ként, minden levonás nélkül.

Szeszüzet.

A szeszüzletben az irányzat e héten is szilárd volt és élénk kereslet folytán a szeszárak drágábban zárulnak. Elkelt finomított szesz nagyban adózva 240—243 K. adózatlanul 80—84 K. főleg azonnali szállításra, mert kötésre a finomított nagy része nem ad el.

Mezőgazdasági finomítvány olesóbban volt ajánlva. Denaturált szesz szilárd és élénk kereslet mellett 67—68 K. kelt el. Egyes barélok drágább árban keltek. Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersesz gyéren volt ajánlva és csak jegyzésen alól kelt 2—3 K. azonnali és kampányszállításra.

A termelés csökkenése által továbbra is szilárd irányzat és árak drágulása várható.

Budapesti jegyzés:

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Kontingens nyersszesz, Finomított szesz adózva, Nyersszesz adózva, Denaturált szesz.

A budapesti tojástözsde árjegyzései.

1915. február 18.

Tiszavidéki: eredeti — 160—162—K. Kosáráru (nagybani ár) 9 darab 1 K. átszámítva — 160—K. Irányzat: szilárd. Időjárás: hűvös. Megjegyzések: A vonatok szabálytalan közlekedése folytán a hozatalok esekélyebbek. Bécs szilárd.

A sertésüzlet heti szemléje.

(Az Országos Sertéskereskedelmi Egylet jelentése.)

A múlt hét végén tapasztalt nagy aromelkedések már e het elején valamivel csökkentek. A ferencvárosi vásárra mag 9009 sertést, 248 sülőt és 13 malacot hajtottak fel e héten. Ennek következtében az árak is esők. Kedden ugyan néhány filléreny emelkedés mutatkozott, aztán az irányzat ismét lanyhább lett. Míg a múlt heten fiatal I. és II. zsirsertesért 290—300 fillért, öreg I. zsirsertesért 280—290, öreg II. zsirsertesért 260—270 fillért fizettek, e hét végén fiatal prima zsirsertesért 282—290, másodrendűért 270—280, öreg elsőrendűért 260—270, öreg másodrendűért már csak 248—250 fillért. Igaz, hogy a bécsi vásáron az árak ismét 30—40 fillérel emelkedtek s a prima zsirsertesnek 252—260 fillér volt az ára, de már a hét végén a bécsi vásáron is némi lanyhulás volt észrevehető. A felhajtás különben erősen csökkent: a mult heti 1470 darabhoz szemben csak 8122 db. A sovány sertések a hét első napján megtartották mult heti jegyzésüket, azontal az átvészelt sertések ára 30—40 fillérral, az át nem vészeltké 20—25 fillérral emelkedett. Kőbányára, ahol e héten kevés eladás történt, 2961 sertést állítottak be. Itt a közép-súlyú szedett sertés 8 fillérral drágult. A zsír, szalonna és sertésus árak ismét emelkedtek. A zsír 370 K.-ért, a 3 darabos szalonnát 360 K.-ért, a 4 darabosat 290 K.-ért jegyezték. A sertésus 280 koronás ára 240 koronára csökkent.

Budapesti lóvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1915. február 18.

Table with 2 columns: Főlhajtott (Jobb minőségű csikó, Könnyű kocsiló, Nehéz kocsiló, Igás kocsiló, Igás kocsiló könnyű, Fuvaroslovak, Parasztlovak) and Arak (220-1800, 220-550, 480-1090, 350-3000, 150-400, 140-210, 70-160, 40-60).

Eladatlan maradt — 854 drb 323 drb

Irányzat: élénk Székesfőváros levágásra vásárolt 153 darabot 77—200 K.-ig.

Budapesti juhvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1915. február 15.

Table with 2 columns: Főlhajtott (Magyarországból, Szerbiából) and Arak (363 drb juh, 363 drb juh, drb kecske).

Eladatlan maradt — drb juh — drb kecske

Irányzat: élénk volt.

Budapesti szurómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1915. február 16.

Table with 2 columns: Főlhajtott (Magyarországból élő borjú, rugott, leszurtt, éves növendék) and Arak (136-152, 94-109, 92).

Ausztriából élő — 92

Table with 2 columns: Arak (Magyarországból élő gödölye, élő bárány, leszurtt bárány, Ausztriából leszurtt bárány, Ausztriából élő bárány) and Arak (348 drb).

Eladatlan maradt — darab élő borjú, — darab rugott borjú, — darab élő bárány, — darab leszurtt bárány.

Irányzat: esendes, az árak változatlanok.

Budapesti vágómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1915. február 18.

Table with 2 columns: Főlhajtás összege (Új felhajtás, Mult vásárról visszararadt, Összeg) and Minőség szerint (Elsőrendű hizott, Másodrendű, Alkrendelt minőség, Novendékmarha, Bivaly) and Származási hely szerint (Magyar eredeti, Magyar tarka, Bivaly, Horvátországi, Boszniai marhák) and Nem szerint (Bika, Ökör, Tehén, Növendék-bivaly).

Arak

Table with 4 columns: 1915. február 18., I. rendű, II. rendű, III. rendű. Items include Magyar hizott ökör, Tarka hizott ökör, Konzerv ökör, Tehén, Bika, Növendékmarha, Bivaly.

Irányzat: kevesebb élénk, az árak érdemleges változást nem szenvedtek.

Budapest-ferencvárosi zárt sertésvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1915. február 18.

Table with 4 columns: Heti felhajtás összege, Erkezett vagon, Erkezett összesen darab, Eladott, Eladatlan maradt. Dates: február 12-től, február 18-ig.

Napi árak fillérben

Table with 2 columns: Nap and prices for various items like Öreg nyúl, Páronként, Főlhajtott, Kőbányai, Husos fajta.

1) Az árak elősúlyban páronként 45 kg. elősúly és 4% levonással, kilogrammokban értendők.

Irányzat: a vásár esendes volt, az árak 4—30 fillérral hanyatlottak.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertésüzlet telepeinek jelentése a „Köztelek” részére.

(Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élet 40% levonással vező javára értendő.)

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Öreg nehéz páronként, Öreg közép, Fiatal nehéz, Fiatal közép, Fiatal könnyű.

A hizott sertésüzlet irányzata: nyugodt. Kőbányára egészséges sertések forgalmi korlátozás alatt levő területekről is szabadon szállíthatók. A fekvései szándék a kerületi állatvrossal közlendő, ki mindenkor szolgál a szükséges utbaigazítással.

Soványsertés-árak.

(Eredeti tudósítás Úr. Rezső sertésbizományos VIII. k., Népszínház-utca 22., a „Köztelek” részére.)

1915. február 16.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Sertésveszen átment sertések, Sertésveszen át nem ment.

Arak elősúlyban kilogrammonként 4% engedmény. Irányzat: szilárd.

Jelentés a Wien-St.-Marxon folyó hó 13-án megtartott szarvasmarha-vesztégvásárról.

Felhajtatott:

	Ökör	bika	tehén	bivaly	Összesen
Magyarországból	225 db	23 db	193 db	6 db	452 db
Galicziából	— db	— db	— db	— db	— db
Ausztriából	— db	— db	— db	— db	— db
Összesen	225 db	23 db	193 db	6 db	452 db

Osztályozva:

Hízómarha	272 db
Legelőmarha	— db
Csontosmarha	180 db
Összesen	452 db

Irányzat: különösen a konzervgyártásra alkalmas áru iránt igen élénk volt és az árak a múlt hétfői árakhoz képest 2-3 koronával emelkedtek. Elsőrendű áruban az üzlet csekély volt, utolsó vásár árai mellett.

Bécsi szarvasmarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1915. február hó 15.

Felhajítás összege:

Hízott marhában felhajítás	2706
Csontozni való marhában felhajítás	1749
Összesen	4455
Eladatlan maradt	23

Minőség szerint:

Hízott marha	2706
Legelőmarha (Wiedew.)	—
Csontozni való	1749
Összesen	4455

Származási hely szerint:

Magyarországi	2158
Galiczia és bukovinai	—
Osztárk tartományokból	2297
Boszniai	—
Összesen	4455

Nem szerint:

Ökör	2239
Bika	557
Tehén	1347
Bivaly	12
Összesen	4455

(Árak 100 kilogrammonként élőszuliban, koronaértékben fogyasztási adó nélkül.)

1915. február 15.	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hízott ökör	126-137	116-124	—
Galicziai hízott ökör	—	—	—
Tarka hízott ökör	150-166	134-148	118-132
Bikák	100-30	136	—
Hízott tehén	104-140	—	—
Legelőmarha	—	—	—
Kisgazdák hízó ökre	108-118	—	—
Csontozni való marha	66-86	—	—
Bivaly	—	—	—
Konzervára (sojt)	—	—	—

Irányzat: igen élénk, elsőrendű hízóökor 1-2 koronával olcsóbb lett, a többi minőségű és konzervgyártásra alkalmas állatok 6-8 koronával drágult. Bika, tehén és csontosmarha a múlt hétfői árt megtartották, sőt némely esetben 1-2 koronával drágult.

Bécsi juhvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1915. február 18.

Felhajítás:

Magyarországból	95
Galicziából	—
Osztárk tartományokból	—
Összesen	95

Árak:

Angol husos ürük	82
Első. híz. ürü	—
Középm. híz. ürü	—
Selejtes juh	—
Any juh	—

Irányzat: csekély felhajítás miatt csak egy árban egy vevő által lett megvásárolva.

Bécsi sertésvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1915. február 18.

Felhajítás:

Minőség szerint:	Magyarországból	drb
Hussertés	5463	4326
Zsirsertés	10268	—
Összesen	15736	—

Származás szerint:

Magyarországból	4326
Magyarországból zsirfajta	10268
Galicziából	—
Oszt. tartományokból	1142
Németbirodalomtól	—
Összesen	15736

Eladatlan maradt — — — — —

(Árak kilogrammonként élőszuliban fogyasztási adó nélkül fillérekben.)

Irányzat: lanya, nagyobb felhajítás miatt a zsirsertés 1-2 koronával olcsóbb lett, zsirsertésnél a felhajítás is elegendő volt, ugy ezeknél is az ár 20-30 fillérrel, a könnyebbeknél 40 fillérrel olcsóbb lett.

Bécsi szurómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1915. február 18.

Felhozatal:

Magyarországból élő borjú	— db	—
Magyarországból leölt	—	—
Ausztriából élő	—	—
Ausztriából leölt	4358	166-188 130-160
Magyarországból leölt bárány	—	—
Ausztriából leölt	779	24-40 K. párja
Magyarországból leölt sertés	3198	200-270 170-200
Ausztriából leölt	—	—
Magyarországból leölt juh	—	—
Ausztriából leölt	259	170-180
Összesen	8594 db.	—

Irányzat: lanya, mivel a bőjt miatt a kezeslet kevesebb volt, 1-2 koronával olcsóbb lett, a többi minőségű borjú 12-16 fillérrel olcsóbbak. Sertések pedig 30-40 fillérrel olcsóbbak. Juh és az idei bárányok szintén olcsóbban keltek el.

Szerkesztői üzenetek.

M. J. Balázsfalva. A magbúkköny természetére részletesen megtanít a Szilassy-Grabner: „Szilastakarmány-növények természetese” című munkája, amely kiadott állapotban is megrendelhető. Röviden pedig a magbúkköny természetének lényege a következő: Igen buja, vagy frissen istállótrágyázott talaj a magbúkkönytermesztésre nem való, mert ilyen talajon kevés magot köt; a magképződést előmozdító szuperfoszfátot ellenben rendszerint meghalálja. A magbúkkönyt elég és fejlett szemű kék képződése végett célszerűbb szelesebb sorokban, 25-30 cm. sortávolságra vetni, az asztékul egy lehető erős szalmájú zabból a búkkönymaghoz 10-25%-ot ajánlatos keverni és a keverékből kat. holdanként 50-80 kg.-ot kell vetni.

K. L. A. takarmányrépamag eladási ára Budapesten jelenleg 75-80 korona. Németországból behozatalra nincsen kilitásunk, mert a répamagra is kimondták a kivételi tilalmat; kereslet van, de kereskedőink el vannak látva áruval. Ezidén nagyobb területen répamagot termelni nem ajánljuk, mert a hozzávaló munkaerőt nehéz lesz megszerezni; természetesen annak, aki ilyenfelé biztonosan rendelkezik, érdemes lesz ezzel foglalkozni, mert a répamagnak éppen a répatermelés csökkentése miatt előreláthatólag jó ára lesz. Utóbbi években meglehetősen répamagbehozatalunk volt ellenséges országokból, különösen Oroszországból.

B. M. Eger. A kérdésből azt látom, hogy a cukorrépa termelésével ezidőig egyáltalán nem foglalkozott s így egyszerű felelet alakjában erre részletes választ nem adhatok. Ajánlom Cserhátú növénytermelési munkájának beszerzését, ahol részletes tájékoztató kereshet a termelésre vonatkozólag. Kérdéseinek egy részére igen beható választ nyerhet következő kis munkában is: „Tizevi cukorrépa kísérlet eredménye”. Irta: Jancsó Béla. (Megjelent 1914-ben.) A füzet díjtalanul megszerezhető az Orsz. m. kir. növénytermelési kísérleti állomástól Magyaróváron.

Zabkeles. Ha a tarlószántásos zabvetés jól áttelel, akkor nyugodtan meghagyható, mert igen jó termést adhat. Csak hogy az áttelelés kérdése még elintézve nincsen, ez majd csak kitavasodáskor lesz megállapítható, hogy szenvedett-e a zab, vagy sem! Ha nagyon megritulna, ki kell szántani, ha üde zölden sűrű maradt, akkor meghagyható, különösen ezidén, amikor a munkával amugyis takarózkodni kell.

Vámosmikolai uradalmi elnökség. Kérdésekre választ csak a kötetével ismerése mellett adhatnánk. Kérjük a kötelezet másolatban beküldeni, a választ meg fogjuk adni.

R. J. Ha a szerződés szerint a borsót tisztán egy magában kell termesztenie, akkor nincs semmi ok ezen kikötésnek meg nem felelni. Zabbal vetve, csak ismételt rostálás, illetve triórözés után tisztítható meg a zabtól s ha egynehány szem közte marad, az átvételnél (eladásnál) nehézségeket (levonásokat) okozhat, mert a szerződés „tisztá borsórói” szöveg. A zabbal vetett borsó cséplésre is körülményesebb és sok lehet benne a tört mag, ami szintén árlévonásokat okozhat. Miután azonban (szántóföldi) termelésnél csakis bokros, vagyis törpe (nem felfutó) borsórói lehet szó, egymagában vehető. Hangsúlyozom, hogy a siker egyik biztosítéka a lehető korai tavaszi vetés és bár nem közvetlenül istállótrágyás, de azért jó erőben álló föld. Magtermelésre a borsót 20-24 cm. sortávolságra kell vetni s így az előírt 110 kg. kat. holdankénti vetőmagmennyiséget kissé soknak tartom, különösen a borsónak jelenlegi igen magas ára mellett. 80-85 kg. bőven elegendő lenne. K. K.

B. M. Jánosváza. A metely ellen ezidőszert még nincs biztos orvosság. Még a legokosabb, ha a tervet megvalósítja s az állatokat minél bővebben takarmányozza, hogy azok így a metelykórt kibírják. Csaknem minden nagyobb malom örül ezidőszert tengerit, forduljon ez ügyben a vidéken levő malomokhoz. Hatóságilag meghatározott maximális áron is kaphat állatai részére 1 havi abrakoláshoz szükséges mennyiségű tengerikorpát, ha a községi előjárásig által kiállított, az állatlétszámát igazolvánnyal a vármegyei gazdasági felügyelőséghez fordul korpautáványért. Minden malom, amelyik naponta 1 vagonnál több gabonát őröl, tartozik kedvezményes áru korpát adni ezeknek az utalványoknak az alapján a gazdáknak.

G. A. Ha a gabona eladása oly időben történt, amidőn még nem tudhatta, hogy mennyi termés lesz, az esetben a differenciát megfizetni tartozik. Amennyiben azonban a kötés oly időben történt, amidőn a termelt gabona mennyiségét már ismerte s tudta, hogy mennyi gabonát nélkülözhet, az esetben a differenciát a vevő jogosan követeli.

S. S. Ácsd. A bitorhere tavaszi vetése eléggé bizonytalan eredményű, vagyis nagy tömegre csak kedvező (nem tuls.árú s nem hirtelen felmelegedő) tavaszi s nyári időjárás esetén számíthatunk. Ha ezt a rizikót számba vesszük, akkor zöldtrágyanövénynek jól felhasználható, bár ezt inkább takarmánynak használnám s zöldtrágyának laposmagvú fehér csillagfürtöt vetnék.

J. K. Ha férje mint ispán volt alkalmazva, az esetben a felmondási idő tekintetében ránézve, ha nem okleveles gazdatiszt, felmondási ideje az iránnyadó. A szerződésben kikötött 3 hónapi felmondási időre járó javadalmasz férjét feltétlenül megilleti, a birtokos részéről történő felmondás esetén.

L. G. Nyíregyháza. Okvetlenül tessék kérni a felmentést, viszonyai kézt előreláthatólag számíthat a felmentésre. A községi előjárásnak azt a bizonyítványát, amelyben bizonyítják, hogy gazdaságában nélkülözhetetlen, mellékelje a főispáni hivatal útján a honvédelmi minisztériumhoz intézendő kérvényéhez.

K. K. Káldoz. Még ezidőig nincs tudomásunk arról, hogy a fegyveres szolgálatra alkalmatlannak talált népfelkelőket újból sorozzák.

B. L. Kérdésére csak akkor válaszolhatunk, ha velünk az eladás idejét és feltételeit közli.

ERŐTAKARMÁNYGYÁR R.-T.
Budapest, V., Nádor-u. 30.

Ajánlja:

lovaknak és hizóknak

„DERBY“

melasse erőtakarmányát

„MILKA“

tejelő takarmányt

Tisztaságért és beltartalomért szavatolunk.

Száritott répaszelet, folyékony melasse, száritott tengeri moslék és különféle pogácsákban legolcsóbb bevásárlási forrás. 5702

Lokomotiv gummiszij
jobb, olcsóbb és tartósabb mint a bőrszij.

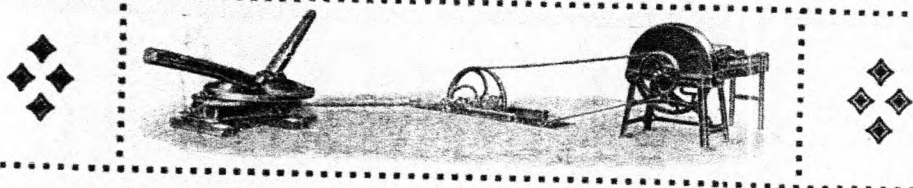
Peronosporafecskendők
kivehető szélkazánnal.

Gépolaj, hengerolaj, gépszir, kocsikenőcs. Benzin. Benzol.

Mindennemű műszaki cikkek.

KELL JENO
műszaki üzlet

Budapest, V., Kálmán-utca 15. sz.

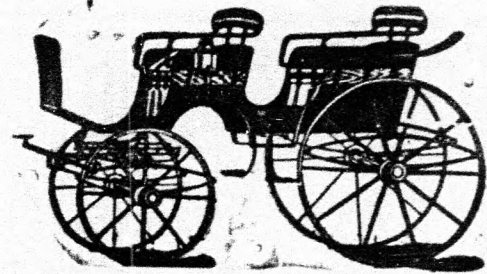

Takarmánykészítőgépek,

szecskavágók kézi-, járgány- és gőzhajtásra, répvágók, darálók a legjobb, legcélszerűbb, teljesen üzembiztos kivitelben.

Umrath és Társa, Budapest, V. ker., Vilmos-császár-ut 60. sz.

Gyártunk: lokomobilokat, gőzcseplőgépeket, szalmasajtókat, szalmakazalozókat, járgányokat, cséplő- és tisztítógépeket, takarmánykészítőgépeket, vető- és aratógépeket, borsajtókat, szivattyúkat. Kívánatra ingyen küldünk gazdagon illusztrált árjegyzéket és ajánlatokat.

Kocsiárucsarnok Budapest, VIII. ker., Rákóczi-ut 51. szám.

Kocsiárucsarnok szövetkezet a monarchia legnagyobb kocsiraktára a Köztelek-utcai raktárát át-helyezte VIII. ker., Rákóczi-ut 51. szám alá. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küld.

Gazdasági szakkönyvekről ingyen jegyzéket küld a "PÁTRIA" r.-i. gazd. szakkönyvtárellátása, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

A szenci természetállomás (Pozsony megye) répamagvai **cukordus szeszrépák,** hozamducsak és szárazságnak nagyon ellentállanak.

Cukordus takarmányrépa, mély talajba jó műtrágyázásnál rózsaszínű felülettel, nagyon tartós „Nordriese” a 6114

legjobb takarmányrépa, inkább a föld felett nő, közepes és könnyű talajok részére.

A háboru tartama alatt az üzletvezetőség, a mely a rendeléseket is átveszi: **MAURUS DEUTSCH, Hotel Continental, WIEN.**

A porozás a permetezéssel szemben nagy megtakarítással jár, ezért is a szőlőnek védelmére a peronoszporával szemben használjunk

báró Fechtig-féle PULVAZURO-t, mely kényelmes és biztos hatásu, a mostani drága rézgalicárak mellett pedig különben is olcsóbb. Tekintettel a gyártás nehézségeire és korlátozott voltára, célszerű a szükségletet mielőbb megrendelni.

A Pulvazuro jelenlegi ára: 274/a
50 kg.-os zsákokban 94 fillér, 5 és 10 kg.-os zsákokban 96 fillér kg.-ként.

Ismertető füzetet bárkinek díjmentesen küld a **Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-utca 29.**

Országos érdek

hogy az ideai termés fényesen sikerüljön, kötelessége tehát minden földbirtokosnak a tavaszi vetést idejekorán kártevések ellen megvédeni. A vetőmagnak ellenségei: a varjúk, egerek, hangyák és az üszök, melyek ellen biztos védelmet nyújt a kitünő

CORBIN

csávázószer, mely 8 év óta bevált, miként azt tudományos intézetek, valamint gyakorlati gazdák alapos kísérletei hitelesen bizonyítják. A Corbin nem befolyásolja a vetőmag csirázóképességét! Buza, rozs, árpa, zab, kukorica, répa, kender, konyhavetemény stb. magjainál alkalmazható egyaránt kitünő eredménnyel. **A Jelenleg drága kékkővel való csávázás, mely csak üszök ellen véd, teljesen elmaradhat.**

Megrendelések idejekorán, lehetőleg azonnal eszközrendők, mert a vasuti szállítás számos vonalon akadálylyal jár.

Rögtön küldünk árajánlatot, (igen egyszerű), használati utasítást és bizonyítványmásolatokat érdeklődőknek.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára, **Ujpesten.**

≡ HÜTŐTELEP és JÉGGÉP ≡

A. Freundlich, Düsseldorf különlegességi gyárából, továbbá

EREDETI STOCK MOTOREKE

a teljesítménynek, talaj- és terepviszonyoknak megfelelő nagyságban és lóerőszámmal, előre-hátra-menettel, gépi kiemelő szerkezettel berlini gyárunkból

azonnal szállítható.

A vasuti szállítás a háborús állapotnál sem szenved késedelmet.

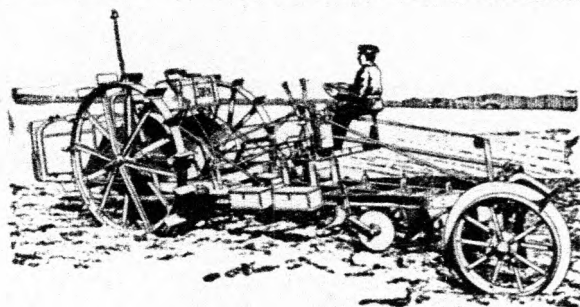
Vezérképviselőt:

MUNKÁCSI és BÁNKI

okleveles gépészmérnökök mérnöki irodája,
BUDAPEST, V., KLOTILD-UTCA 4.

Sürgönyoim: „Diplings“

Telefon: 76-94.

1000 gép üzemben.
6 éves referenciák tartósságra.
Számos utánrendelés.

Zsák- és ponyvakölesznés.
Mindennemű új és használt

zsák, ponyva,

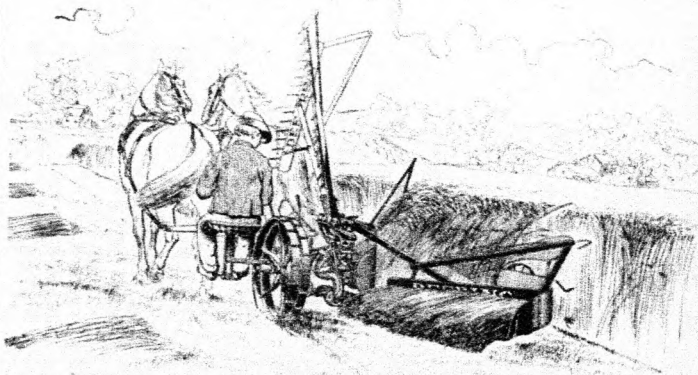
legmegbízhatóbb szállítója

SCHILLINGER MIKSA

Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. (Az országház mellett)
Telefon: 45-26. 7814 Alapított 1878.

Ajánlom a t. Gazda-
közönségnek

Sack Rudolf
általánosan legjobbaknak ismert valódi egytetemes és több-
vasu acélekéit, vetőgépeit és boronáit.

DEERING-féle amerikai

arató- és fűkaszalógépek,

tárcsás-
boronák, darológépek. Valódi WESTFALIA
műtrágyaszórógépek,
szalmakötélfonógépek, burgonyaosz-
és egyéb mezőgazdasági gépek és eszközök elsőrendű
minőségben, nagy választékban kaphatók

PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépraktárában,

BUDAPEST, V., Vilmos-császár-ut 52. szám

Arjegyzekek és felvilágosítások kívánatra ingyen és bérmentve,

Segédtiszt kerestetik

a mozsói uradalom szentmiklósi gazdaságába. Gazda-
sági tanintézetet végzett, irodai munkákban jártas
fiatalemberek küldjék pályázataikat **Terge Sándor**
uradalmi kasznár, **Mozsó** címre.

Ris- és középgazdaságok számviteléhez legalkalmasabb

ORMÁNDY JÁNOS: GAZDASÁGI

SZÁMTARTÁSI NAPLÓJA

Ára tartós kötésben 6 korona.

Kiadta az O. M. G. E.
könyvkiadóvállalata.

Megrendelhető a „PÁTRIA“ r.-t. könyvkeres-
kedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

ALKALMI VÉTEL!!!

9 darab elsőrendű, importált

belga tenyészmén

bevonulás miatt min-
den elfogadható áron eladó

MENZELES TESTVÉREKNÉL, NAGYKANIZSA.

Ugyanott egy elsőrangú eredeti Belga mén bérbeadtik.

42 év óta kartellen kívül! Uj és egyszer használt

hazai zsák-és ponyva-

gyár és kölcsönintézet.

Eredeti importált amerikai manillazsineg, kézi kévekötel.

NAGEL ADOLF

zsák- és ponyvagyár,
kölcsönintézet,

BUDAPEST,

Arany-János-utca 10. sz.

Sürgönyeim:

NAGELA BUDAPEST

Vidéki telefon 104-10. és 35-92.

Özv. DÖRY VILMOSNÉ felsőleperdi gazdaságában

eladásra

kerül 16 darab 16-22 hónapos koru, tisztavérű

218

szimmentáli tenyészbika.

Érdeklődők forduljanak az intézőséghez, u. p. Kocsolaódalmand.

A marosillyei bér gazdaság elad tehenészetéből kiválasztott 8 drb legelsőrendű, nagy tejhozamu **bern-szimmentáli** és **szimmentáli** ellős tehenet, 52 drb $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ éves prima **tarka tinót** s egy $1\frac{1}{2}$ éves bern-szimmentáli **hágóbikát**. Tehenek ára darabonként 600 korona, borjuk különként 90 fillér, bika ára 600 korona. Érdeklődni lehet táviratilag vagy expressz.

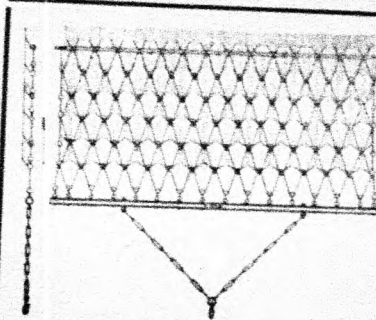
281

Zadák József

törvényesen bejegyzett sertésbizományos
Budapest, VIII., Rákóczi-tér 6.

Telefon (interurbán):
József 41-38.

Sürgönyeim:
Zadajos Budapest.

Fontos ujdonság!!!

**Szabadalmazott
csuklós láncborona,**
acétagokkal, vasgerendelyvel.
Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszköz.
Kiválóan alkalmas zöld vetések
tavaszi boronálására is.

Ismertető árjegyzéket díjmentesen küld
KUCSES KÁROLY gépműhelye, MAKÓ.

281

ESZÉKI VASÖNTÖDE- ÉS GÉPGYÁR R.-T., ESZÉK.

FONTOS! malmok, raktárházak és gazdák részére. **FONTOS!**

Szabadalmazott

tengeri- és gabonaszárítóberendezéseink

teljesítőképesége utólérhetetlen!

Legnedvesebb tengeri vagy gabona rögtön örlő- és szállítóképes lesz. Dohos, felmelegedett tengeri vagy gabona elveszti szagát és használhatóvá válik.

TELJESÍTŐKÉPESÉGE: $2\frac{1}{2}$, $3\frac{1}{2}$ vagy 5 vagon 24 óra alatt.

☛ Kérjen saját érdekében leírást és költségvetést. ☛
Legutóbbi napokban szállítottunk szárítókat:

**NAGYKANIZSAI TÁRHÁZAK R.-T., NAGYKANIZSÁN,
UNIO GÓZMALOM R.-T., ESZÉKEN (utánrendelés),
UNIO GOZMALOM R.-T., BARCS.**

Az új idényre kiváló fontosságú, mert az új gabona és tengeri rögtön örlő- és szállítóképes lesz.
☛ Gyárunkban egy berendezés üzemben megtekinthető. ☛

269

Hazafias kötelesség most a többtermelés!

Jelentékeny terméstudbiletet biztosít
a sortrágyázás!

Legjobb kombinált vetőgép

a szab. **REKORD II.**

sorba vet — sorba trágyáz.

Kitünő rendszerű

páros- és páratlansoru **egyszerű vetőgépek,**
eredeti amerikai **tengeriültetőgépek**
automatikus négyzetültetőkészülékkel

azonnal szállíthatók.

Ártaíánlattal szivesen szolgál:

**a Magyar Királyi Államvasutak
Gépgyárának Vezérügynöksége**

Budapest, Vilmos-császár-ut 32.

A Magyar Minimax Részvénytársaság

Budapest, VI., Rózsa-utca 85.

Képviselői osztálya szállít:

gép-, teveszór- és balataszijkat, elektromotorokat, vízvezeteki és csatornázási berendezéseket, transzmissziókat stb. **Csiga-fogas-csavarokerekeket, teljes csiga-előtéteket vasból, fémből, acélból és nyersbőről,** valamint azok marását is elvállalja.

3732

TELEFON
37 — 31.

A székesfőváros közbégőhidjain termelt szarvasmarha- és sertésrágyát

szállít olcsó ár mellett vagonokban
bármely vasutállomásra:

Barta Vilmos, Budapest, V., Kádár-utca 8. szám.
Telefon 44-41. Felvilágosítással készségesen szolgálók.

**Gazdasági nyomtatványok-
ból mintaivekkel és árjegy-
zékkel** megkeresésre szívesen szolgál a „Patria”
r.-t. nyomtatványkezelő osztálya, Buda-
pest, IX. kerület, Üllői-ut 25. szám. (Köztelek.)

Tenyészkán

43 darab átvészelt, eladó elsőrendű tenyészet-
ből, görndörszörű szőke mangalica. Bővebbet:

Kuffler gazdaság, Ercsi,
Fejér megye.

Gosling Ronáldné gróf Bánffy Róza tulajdo-
nát képező, Szilágy megyében fekvő

**Szilágynagyfalui és hozzá tartozó birtokai
bérbeadandók.**

Ezen birtokok állanak mintegy: 33 kat. hold belső-
ségből, 898 hold szántóból, 80 hold rét és
622 hold legelőből.

Értekezhetni — közvetítők kizárásával — Szereday
Aladárral, Nádasszentmihályon, u. p. Magyar-
nadas.

A természetes gyógymód recipekönyve

megjelent. Ismerte 250 bajnak ezelését a legnagyobb részletességgel s meg-
magyaráz minden tennivalót, tüzetesen kioktat minden óvintézkedésre, felsorol
min-egyik bajra 10-20 gyógyszert, leírja ezeknek készítését, úgy hogy bárki néhány
pillérért egy nagyobb drogériában beszerezheti őket és otthon maga előállíthatja.
Tájékoztató ez a könyv a még lappangó, föl nem ismert bajokról, de biztos ut-
utató ad az ismét bajok gyökeres kigyógyítására is és előadja azokat a gyógymódokat
(férfi- és női betegségeknél is), melyek már sok reménytelen beteget adtak vissza
az életnek és olyan esetekben is segítettek, amikor minden orvoslás csődöt mon-
dott. A természetes gyógy-ód recipekönyve 2 K.-ért kapható a „PÁTRIA”
r.-t. gazd. szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX.,
Üllői-ut 25. Külföldön több millió példányban van mintegy 20 nyelven elter-
jedve és mint a mindennapi kenyér, olyan nélkülözhetetlen minden okos embernek,
aki még ad valamit a legdrágábbra: az egészségére.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Vegyvizsgáló Állomása
Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Talaj, trágya, abrak, víz, szén, répa, valamint minden
egyéb gazdasági és ipari **vegyvizsgálatok.**

■ Szakvélemények mezőgazdasági vegyipari kérdésekben OMGE.
tagoknak az állami díjazásból 10% engedmény. ■

Eladó tenyészállatok és növendékek.

Tenyészet redukálása miatt gazdaságunkban a következő tenyészállatok és úszók
kerülnek eladásra: 1. **szimmentál-bonyhádi keresztelésű úszók,**
amelyek 3200-6000 liter évi fejű tehenektől származnak, é. p. 44 drb hasas-
155 drb. különböző koru úszó; 2. **montafoni és inntáli keresztelésű**
úszó: 10 darab befolyatott és 19 darab 1/2-1 éves koru. Ezenkívül 1 darab
1 1/2 éves, 1 darab 2 éves és 1 darab 2 1/2 éves **montafoni tenyészbika,**
9 darab **hágóbika** és 12 darab **növendékibika.** Érdeklődők szíveskedjenek
Grünwald Testvérek és Schiffer
Ercsi-i nagygazdaságához, Ercsi,
Fejér m. fordulni.

287

Most jelent meg!

**K. Virághné-féle
háromnyelvű tankönyv**

Magyar, német, francia

nyelvtan

társalgási gyakorlatokkal, a legújabb
tanmód szerint, kezdők, haladók és
magántanulók használatára.

Ezen különleges és legújabb módszer szerint összeállított **háromnyelvű
nyelvtan** bemutatott tervezetéhez a nagyméltóságú vallásügyi minisz-
terium 10,558/1914. sz. a. elismerőleg hozzájárult, sőt most ezen tankönyvet
Ő Felsége a legmagasabb elhatározásával a esászári és királyi családi hit-
bizományi könyvtár részére legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott. A kiváló
szakértelmű megírói mű tulajdonképpen **3 nyelvtant ölel fel,** melyből
a magyar tanulhat németül, amire neki az ő életpályájának előmozdítására
most oly nagy szüksége van. Továbbá előnye még az, hogy a francia nyelvnek
kiejtését is tartalmazza, úgy hogy a tanuló már az első lecke után helyesen
tud beszélni. A megjelent első füzethez a szerző azonkívül egy sommás
táblázatot is mellékelte ingyen, mely a teljes műnek tananyagát felsorolja.
A műből eddig az első füzet jelent meg, mely finom timentes hazai papíron
nyomtatva **1 koronáért** kapható a „PÁTRIA” irodalmi vállalat és
nyomdai r.-t.-nál, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek),
valamint minden nagyobb könyvkereskedésben.

MEZEI EGEREK és PATKÁNYOK
 végleg **kipusztulnak** egérméreggel preparált búzám felhítése után. Két évtized óta Dunántul legtöbb uradalmaiban használják.
Erőssége folytán ötödresze kell, mint más irtószerből, vagyis dacára magas árának, mégis legolcsóbb.
 A pénz előzetes beküldése, vagy utánvét mellett 3 napon belül küldi
Dr. FLESCHE E. „Magyar korona” győgytár, kémiai laboratóriuma, GYÖR.
 A megrendeléshez „Strychninbuzára” szóló hatósági engedély csatolandó.

Árak:	5 kg.-os láda	13 kor.
	10	25 kor.
	50	120 kor.
	100	230 kor.

Várható áruhiány miatt alábbi áruk gyors beszerzését ajánlom:

Még most nem késő a jó tanácsot elfogadni!
 További jelentékeny áremelkedések várhatók!

	Január 23-iki hirdetésem árai:	Mai napi árak:
I ^a rézgalic	pr. 100 kg. K 120.—	K 210.—
Dr. Aschenbrandt rézkénpor	100 " " 54.—	" 54.—
Extra mayunga raffia	100 " " 145.—	" 150.—
I ^a barna kocsikenőcs	100 " " 36.—	" 48.—
II ^a antracit kocsikenőcs	100 " " 24.—	" 38.—
I ^a gépszir	100 " " 94.—	" 120.—
Szerszámkenőcs, sárga vagy fekete	100 " " 90.—	" 110.—
Gépkenőolaj	100 " " 90.—	" 110.—
Motorkenőolaj	100 " " 94.—	" 120.—
Dieselmotorhengerolaj	100 " " 130.—	" 200.—
Géphengerolaj, telített gőzhöz	100 " " 170.—	" 210.—
Géphengerolaj, 280° tulhevített gőzhöz	100 " " 205.—	" 240.—
Motorbenzol	100 " " 85.—	" 100.—
Autobenzol	100 " " 100.—	" 120.—
Carbolsav 25%-os	pr. 100 kg. K 30.—	
Carbolineum	100 " " 24.—	
Fapeckes kévekötél, 140 cm. hosszú	" 1000 drb " 23.—	
Gépkévekötőzsineg, jutából	" 100 kg. " 210.—	

FENYŐ BÉLA műszaki nagykereskedő,
 Budapest, V., Csáky-utca 34. sz.
 TELEFON Interurban: 121-64.

Rámulafosan olcsó kerítések!
 Hazai gyártmány.

HUNGARIA-sodronyfonat
 kiváló minőségű, mely földművelésben, szőlő- és kertészkedésben, valamint a négyzetméterenként 23 fill. és feljebb. Megrendelhető a kisközségekben is.
HAIDEKKER SANDOR
 sodronyfonat-, fonat- és kerítésiparban
 Budapest, VIII. ker., Üllői-ut 48. 1b
 Jelműve, pontos és gyors kiszolgálás!
 Képez árajegyek ingyen és bérmentve.

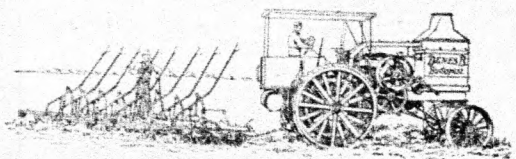
SZÉNA- és SZALMASAJTÓT,
 széna- és szalmakötözéshez drótot szállít azonnal
Gaiduscheck Nándor,
 gép- és műszaki cég
 Budapest, VI., Teréz-körút 32.
 Telefon 88-26. 5451 Telefon 88-26.

Azonnal **betöltendő** — nagyobb arasági birtokon — vezető tiszt (elhalálozás folytán) és **nőtlen segéd tiszt** (bevonulás folytán) megüresedett állása.
 Ajánlatok — okmányok másolatával felszerelten (melyek vissza nem adandók), egyben referenciák és igények megjelölésével **Dr. Kovács István** ügyvédhez. **Budapest, IV. ker., Aranykéz-utca 3. szám alá** intézendők. 277

Már az idei tavaszi szántásra kiváló teljesítőképességű, a gyakorlatban kitűnően bevált megbízható, gazdaságos teljesítményű
„RÁBA” motorekék
 a benzin- vagy benzolüzemre
 A Magyar Waggon- és Gépgyár R.-T.-nél, Győrött, azonnali szállításra elkészültek.
 Költségvetést és ismertetést érdeklődőknek kívánatra a gyár köld. 294

Gőztelepek
 felülvizsgálatát, rendbehozatalát, teljes üzempróbákat, indikálást, gőz- és szénfogyasztásmérést, beállításokat stb.
Gáz- és nyersolajmotoroknál hibamegállapítást, üzempróbákat, beállításokat.
Új gépbeszerzéseknél előzetes felvételeket, teljes tervezéseket eszközöl 5808
Zsiros Károly okl. gépészmérnök
 Budapest, I., Átlós-ut 26. Telefon: József 48-83.

Levélpapírokat és borítékokat bármilyen alakban, tetszés szerinti szöveggel (címnyomással) izléses kivitelben készít a „Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság. Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Benzolüzemű magánjáró

eredeti német gyártmány

szántáshoz, csépléshez, aratógépek vontatásához és minden más gazdasági üzemhez

a legolcsóbb és legmegbízhatóbb üzemelő!

Arjegyzékekkel és felvilágosítással szívesen szolgál:

Dénes B. betétitársaság, Budapest, VI., Vilmos-császár-ut 61/b.

Eladó csikók.

Ménésünkől származó 37 db 1-2 éves mura-közi és állami ménektől származó csikót eladásra bocsátunk. Érdeklődők szíveskedjenek Grünwald Testvérek és Schiffler Ercsi-i nagygazdaságához, Ercsi, Fejér megye fordulni. 287/a

680 kilogramm tiszta

buzaszem volt az eredmény, midőn egy 500 keresztből álló busaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral el lett cséplve, szab. betétes géppel, szakértő bizott-Pénzt, időt és munkát takarítanak meg a Stern-féle szab. dobkosárbetétlécozozel.

Kérdésekedésre ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást

BÁRDOS és BRACHFELD BUDAPEST, VI., Gyár-u. 5.

Az 1915. évi tengerivetéshez.

Eredeti törzskönyvezett tengerivetőmag.

Koránérő
lófogu **TENGERI,**

a rumai uradalom növénynevelő telepén neveltek, az I. országos kukoricakiállításán 1914-ben aranyéremmel díjaztatott

Szállítás március közepétől.

Legkisebb eladási mennyiség 50 kilogramm. 264

Rumai uradalmi igazgatóság, Szerém megye.

Veszényi bér gazdaságom, valamint nagygeresdi gazdaságom tehénüzemében, melyek a soproni tejelést ellenőrző egyesület ellenőrzése alatt állanak, törzskönyvezett, kiváló tejelő családokból származó, tuberkulínra nem reagáló teliver és félvér szimentáli

tenyészbikák eladók.

Kormos 2 éves, apja: Gangl (6000 l-es anyától), anyja: Kormos, évi tej 3256 kg.
Norma 2 éves, apja: Tündér (6700 l-es anyától), anyja: Norma 61., évi tej 6176 kg.
Tündér 2 éves, apja: Gangl (6000 l-es anyától), anyja: Tündér 57., évi tej 5119 kg.
Paula 2 éves, apja: Import., anyja: Paula, import. 176., felelvi tej 4000 kg.
Ezeket kivül további 12 db kiváló, tenyészképes fiatalabb bika eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál dr. Mesterházy Ernő, Nagygeresd, Sopron megye. 282

MÉHÉSZET.

2-ik bővített kiadás.

19 képpel.

Írta: **SZILÁRD GYULA** gazd. tanár.

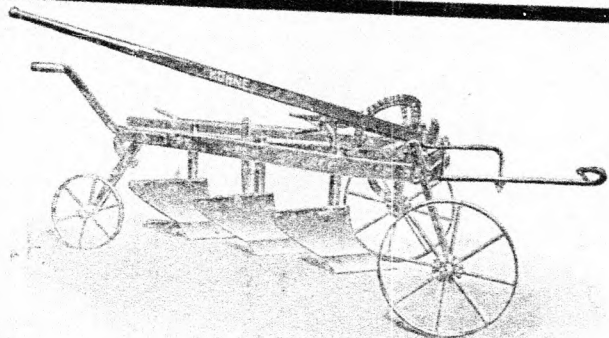
Ára 1 kor. 20 fill.

A kezdő méhésznek utbaigazító kalauza, tanácsadója Szilárd „MÉHÉSZET” című könyve, mely immár 2-ik kiadást ért. Életrevalóságát mutatja az a körülmény, hogy pár év alatt elfogyott az első kiadás és szükségessé vált a másodiknak sajtó alá rendezése.

A kezdő méhésznemcsak a méhek életére, természetrajzára vonatkozólag tájékozódhatik belőle, hanem úgy a mozgatható, álló és fekvő kaptárakban, mint a közönséges szalmakosokban való méhészkedésre vonatkozólag igen értékes és könnyen megérthető oktatást kap. Ki kell emelnünk továbbá a könyvnek a mézszüretre, a méz eltartására és a mézelőnövények ismeretisére vonatkozó részeit.

Csákvár egyike azoknak a ritka helyeknek, ahol a modern méhészet hatalmas arányú hódításokat tett. A Gróf Esterházy-féle csákvári földmivessiskolával is nagyszabású méhes kapcsolatos. Ez magyarázza meg, hogy a kis füzet tanácsai a gyakorlati életből fakadnak és a gyakorlatnak szólnak, használnak.

Megrendelhető a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Mindennemű ekét, kapálóeszközöket, Columbia kultivátorokat, Herrmann- és Rohr-féle kapálókat, burgonyamivelőeszközöket, sorvetőgépeket

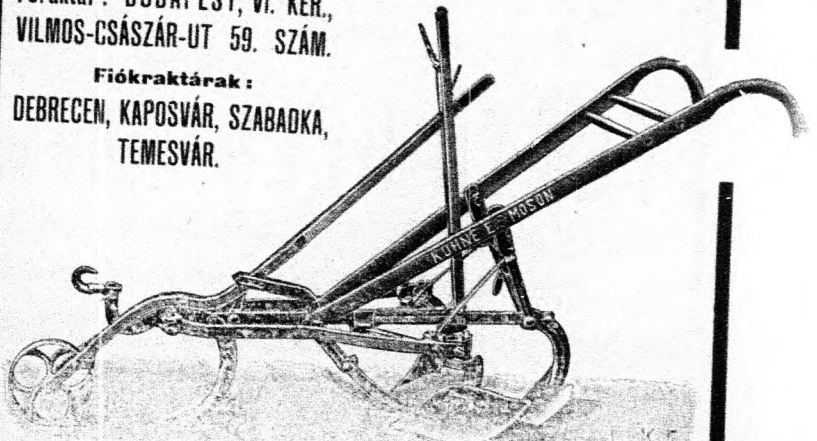
szállít:

„KÜHNE” mezőgazdasági gépgyár r.-t. MOSONBAN.

Főraktár: BUDAPEST, VI. KER.,
VILMOS-CSÁSZÁR-UT 59. SZÁM.

Fiókraktárak:

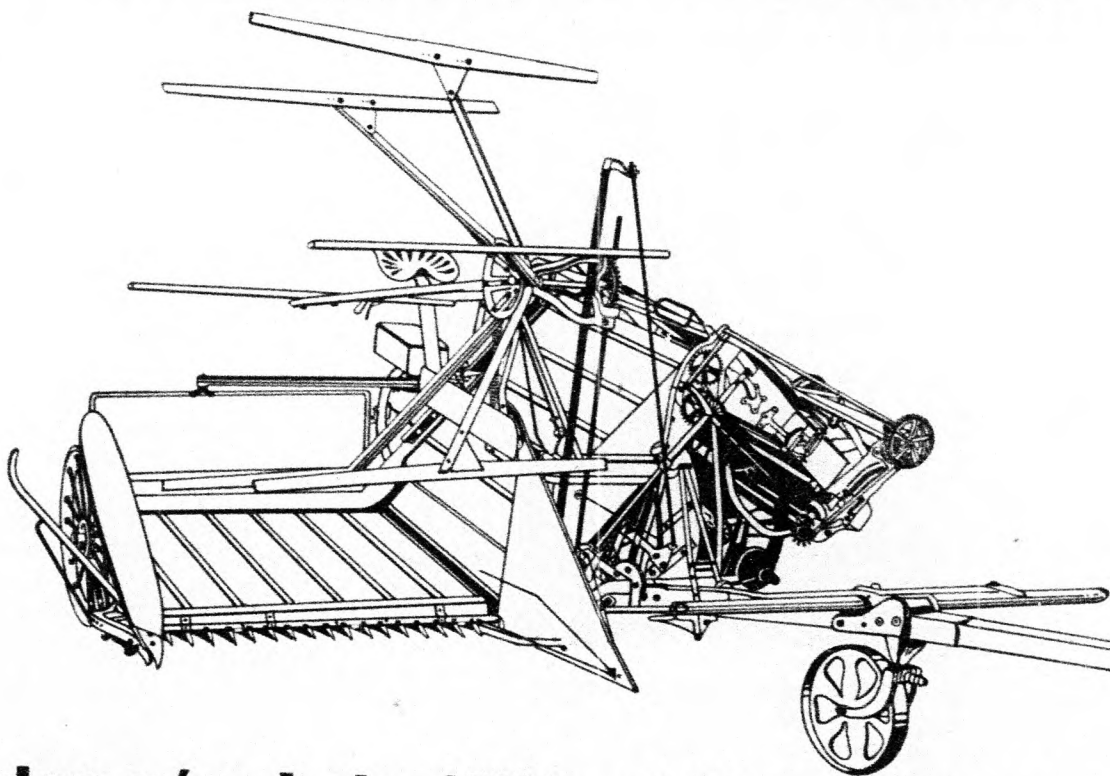
DEBRECEN, KAPOSVÁR, SZABADKA,
TEMESVÁR.

Kartellen kívül

ajánljuk a **legjobb**, a **legtartósabb**
és a hazai viszonyoknak megfelelően gyártott

KNOTER-féle kévekötőaratógépet, marokrakót és fűkaszálót.

Minden gépet elszállítás előtt kipróbálunk!!!

Szerkezete a legegyszerűbb.

Kifogástalan munkateljesítményért garانتálunk.

Ajánlattel készséggel szolgál a

Közgazdasági és Parcellázó Bank R.-T. Áruosztálya, Pozsony.

Vétel

Szénát,
szalmát

és egyéb vetett takarmányt veszünk és eladunk bármily mennyiségben. Préseket, ponyvákat rendelkezésre bocsátunk.

Grünfeld és Tsa
takarmánykereskedők, 275

= Budapest, =
VIII., Karpfenstein-u. 28.

TELEFON: József 24-57.

Keresetük megvételre egy nyolc lóerejű cseplőgarnitúra, mely 5 évnél idősebb ne legyen, esetleg lokomobill külön is megvételre és 4-8 db igáskocsi.
Cím: Bányászati Bőhénya, Somogy m. 5455

Burgonyát,

válogatott és válogatatlant, bármily fajtát, bármily mennyiségben vesz 5968

Schreiner és Schleifer
burgonyazuzógyár, 233

Budapest, VIII., Gólyu-u. 10.

Telefon: József 45-02.

Nyerslen!!

Minden fajta áztatott és nyerslent veszek azonnali, vagy későbbi átvételre, készpénzfizetés mellett. Keresem már most a közvetlen összeköttetést oly tulajdonosokkal, kik 1915-ben nagyobb mennyiségben akarnak lent termelni.

Ajánlatot kér: Johann Leier, Flachsgeschäft, in Löchau bei Wekelsdorf, Böhmen. 200

Bérlet

Keresek egy 4-600 holdas bérletet dunántúli vidéken vasútállomás és város közelében, elegendő gazdasági építéssel és urakkal. Grosz Gyula, Magyaróvár. 5407

Harminc éves, keresztény nagybérlő, hadmentes, azonnali belépésre elvállalja

nagyobb gazdaság vezetését.

Ösztöli kezdve nagyobb összeggel járulna a gazdaság finanszírozásához, miután bérlete megszűnik. Csak keresztény földesurak becses megkeresését kéri. Cím a kiadóhivatalban. 295

Koseladás.

Alulírott uradalom többszörösen kitüntetett merinó-juhászatában 14 db kétéves **Elektorál-Negretti** tenyészkos eladó. Bővebb felvilágosítást ad az **uradalmi központ, Derekegyháza** (Csongrád m.), u. p. Szentés. 292

Finom és goromba

buzakorpa, valamint rozskorpa, takarmányliszt, malomkonkoly, malombükköny, bükkönydara, buzaocsu

egész évi kötésre is, frankó bármely állomásra, jutányosan kapható.

Mandl Zsigmond, Makó.

Uj telepítésre és különösen pótlásra

a legjobb bor-, csemege- és lugasszőlőfajokból a legszebb és legerőteljesebb, minden tekintetben elsőrendű

szőlőoltványok

Riparia Portalis, Rupestris és a legjobb Hybrid alanyokon legelőszobban kaphatók 284

SCHÖPPNER SÁMUEL

ny. m. kir. szől. és borászati felügyelőnél

DICSŐSZENTMÁRTON.

ZSEBATLASZ
1915.

az összes harctéri térképekkel és számos statisztikai adatokkal

2 korona 95 fill.

előzetes beküldése ellenében ajánlva küldi meg a „Patria” r.-t. könyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Legújabbban megjelent:

Takarmányozástan

a legújabb elméleti és gyakorlati ismeretek alapján

irta: **Szilárd Gyula**

a Gróf Esterházy-féle osákvári földmivesiskola tanára

Ára füzve 4 K, kötve 5 K.

A gazdasági tudományoknak egyik ága sem mutat fel a legutóbbi évtized folyamán oly nagy változást, akkora haladást a tökéletesedés felé, mint éppen a takarmányozástan. Elmélet és gyakorlat egymásra találtak és teljes mértékben fődik egymást. Már Kellner vizsgálódásai megmutatták a helyes utat, amelyen még nagyobb biztossággal haladunk, mióta a svéd és dán gyakorlati eredmények Kellner adatait részben igazolták, részben tökéletesítették.

Ezeket a legújabb ismereteket foglalta össze Szilárd fenti művében és azokat kimerítően, mégis röviden és a gyakorlat céljainak megfelelően ismerteti. Ismerteti az állati test összetételét, anyagainak pótlását, a takarmányok nyers és emészthető összetételét, tápláló értékét. Mesterien megismertet a haszonérték, keményítőérték, tejelőérték, takarmányegység fogalmával és ezek alapján a különböző állatok szükségleteivel. A takarmányszámítás módját példákkal illusztrálja és olyan táblázatokkal könnyíti meg, melyek százfélé takarmánynak összes szokásos adagait felölelik. Ezeknek segítségével bármely komplikált takarmányozási feladatot pár perc alatt meg lehet oldani.

A könyv második része a takarmányozás gyakorlati ismereteit közli. Részletesen ismerteti a különböző takarmányokat, azoknak természetét, és etethető adagokat stb. Ismerteti a takarmány-előkészítésnek szokásos és ajánlható módjait. Külön-külön előadja a szükségességeket a különböző állatok tartására vonatkozólag. Borjúnevelés, jármős-, hizó- és tehenészeti marhák etetése, juhok, sertések tartása, nevelése, hizlalása. Részletesen ismerteti az **egyedi etetés** módját, előnyeit, megismerteti a **tejelés ellenőrzésével** és a takarmányértékesítés kiszámításával. Végül részletes utasításokat ad az abraktakarmányok beszerzésére, azok értékének megállapítására.

Ezekben belefoglalatik mindaz, amire a modern állattartó gazdának szüksége van. A 160 oldalra terjedő könyv röviden, könnyen érthető módon tárgyalja a dolgokat és lehetővé teszi, hogy a gyakorlati gazdák a modern takarmányozási ismeretek jelen állásával a **legrövidebb idő alatt, teljesen** megismerkedjenek.

Megrendelhető a „PÁTRIA” R.-T. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. szám.

Állatok

PAJZS GYULA
orsz. törzskönyvezett

telivér szimmentáli
tenyészetében

4000-5000 liter

évi tejhozamu családokból származó

telivér bikák

vannak eladásra felállítva. A tehénészet törzsének évi átlagos tejhozama **3614 liter, 3-94% zsírtartalommal.** Az egyes anyáállatok tejhozamára, a zsírtartalomra és a takarmány értékesítésére vonatkozó, a fejérmegyei tejellenőrző egyesület által szolgáltatott adatok és zsírvizsgálatok rendelkezésre állanak. Vasut- és hajóállomás: **Rácalmás,** Fejér megye. 5978

A szenttamási gazdaságból állandóan eladásra kerülnek fiatal **bonyhádi hasastehenek**

és két éves **bonyhádi tenyész bikák**

és **eredeti hollandi és frieslandi tehének és bikák.** Állandóan van eladásra felállítva 80-100 drb kiváló szep, tenyésztesre alkalmas, részint nagyhasas, legnagyobb részint már nálam leborjazott fiatal **bonyhádi** tehén. Érdeklődőknek **Kóhn József,** Budapest, VII., Rottenbiller-utca 60. szívesen ad levélbeli bővebb felvilágosítást és előzetes értesítésre Kunszentmiklós-Tass vasúti állomásra kocsit is küld.

Igen szép, válogatott vöröstarka szimmentáli jellegű 1-2-3 éves

növendékök

és **üszőborjakat,** ugyszintén legprimább lekötői való és

jármosókrait

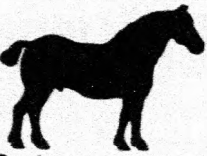
legjutányosabb árákon ajánlanak

KLEIN TESTVÉREK kereskedők, **CZELLDÖMÖLK.**

Megrendelések egyezszerint bármikor is elfogadhatók. 2908

Eladó magyar bikák. Málóságos Ördög Draskovics István ur helyett hibáztatni uradalmában a folyó árban a régi híres, többbezdősen kifutott törzsgyűléstől eladásra kerülnek: 3 drb 3/4 éves magyar tenyész-bika, 2 drb 2/3 éves magyar tenyész-bika, 11 drb 2 éves magyar tenyész-bika. Az eladást Mátyus Samu urad. kasznár esküzi, Sellyén, Baranya m., posta, távirás, vasut helyben. 5348

Percheron X Muraközi saját nevelésű tenyészmen 4 drb 3-4 éves erős korrekte csontozatú, gyors mozgással (díjazott is) néhány korrekte Muraközi tenyészkanca **eladó.**

A fejérmegyei tejjellenőrző Egyesületben **első helyet** elfoglaló tenyészmenből 12 éves **Montafoni tenyész-bika eladó.** Bővebbet Grünwald Sándor birtokosnál, Nagy-perkát. Telefon: 1. sz. Vevőknek kocsit **Szolnokyháza,** vagy **Dunapentele** állomásra rendelkezésükre áll. 5506

Sertésmiskarolás a n. ő. gazdaközösségnek tudomására hozom, hogy **sertéseket miskarolni** meg-hívásra, vidékre is, bárhová **elmegegyek. FRANCIS JÁNOS** sertésmiskaroló, **Kaposvár, Zrínyi-utca 17.**

Vegyések

TÖRÖTT GÉPRÉSZER, kazánrepedések,

korroziók

hegesztését autogén uton műhelyünkben, vagy helyszínen lészerezés nélkül, specialista hegesztőinkkel szakszertőn végezzük.

LAKOS és SZÉKELY mérnökök. Gyar és vállalat autogén-hegesztő és vágóberendezések. Budapest, VI., Béke-tér 3.

25.000 K befektetéssel járulna gyakorlatilag képzett intelligens gazda, ler. olyan földbirtokos vagy bérlővel, hol a gazdaság vezetését fix bevételadás mellett átvethető. Ajánlatokat a **Radics 5382** jelleg alatt a kiadóhivatalt továbbít. 5382

Diszkertkedvelők kérjenek az **első magyar diszfenyőfaiskolától.** Tulajdonosa **Copony Ede, Körmenen 120 fajta tülevellők,** lombfák, sorfák, díszeser-jék kaphatók. 5458

Eladás

Beraktározásból visszama- 17 soros és egy 19 soros új **vetőgép,** mindkettő 550 koronáért megkapható. Bővebbet **Kopp Samu** szállítónál, Budapest Kálmán-utca 12. 5411

Magánjárdó cseplőgaránit-gyártmányúak, Hofherr, Magy. Államvasutak stb., 4, 6, 8 és 10 lőeresek, gyárilag javított, alig használt állapotban, 4-6 és 8 évi lejtőre kaphatók **Friedrich Testvérekéi, Temesvár.** 5067

Fehérheremagot jutányosan ajánl és kivánára készséggel szolgál min-tázasit Ar ajánlati Horzeiler Jenő, Ipolyvág. 5932

Tűzfűtő, porosz és belöldi, antiradot, kovácsos, faszennel bármely vasutállomásra legelőbbben és azonnal szállít: **Általános szénkereskedelmi vállalat, Budapest 10.** Postafiók. Telefon 87-5339

Cukorrépa egészséges, nagy-mentes, 100 vaggon, azonnali szállításra volna eladó. Cim Csikvárdi, Lepsény. 5370

Eredeti bányai utántermelt, koránérő, bősérmő vetőmagtengeri van eladó, míg a készlet tart. Ára verő, szak-jaiban ab Lékőháza vasutállom-más q-ként 37 korona. Cim: Fördös József urad. intéző, Dombiratos, Csanád m. 5377

Eladó 4 drb Cornik-féle marok-nak rakó aratógép teljesen jó állapotban. Bővebb felvilágo-sítást ad az uradalom, Noskovi-cs Szlovénia. 5378

Diófát eladók. Legalább ötven drb megrendelésű ár két méteres 40 fill, másfél méteres 30 fill., egy méteres 20 fill. Megrendelhetők: **Márty Ede,** Budapest, II., Donát-u. 42. 5498

Nyulszapukamagot a leg-műsőbbben, jutányosan ajánl kivánára szívesen szolgál min-tázasit ajánlati Horzeiler Márton, Ipolyvág. 5452

Kb 200 mm. kistűző minő-egűd (nem Asoti) széna van eladó. Berényi Jenő gazdaságában Zalaszent-gróton. Ára mm-ként 10 K. 5463

Birtok 318 holdas, győgyfür-dővel, gőzmalommal, egyebb üzletágakkal, vetéssel felszereléssel jutányos árban eladó. Felvilágosítással szolgál a tulajdonos Kovács Péter, Zal-nok. 5454

Kosárfonáshoz alkalmas fű-nyalmas fűszál sávessző né-hány métermásra eladó. Ivanics István jegyző, Szenttamás. 5535

Eladó négy számfelüti eredeti Saek kettőseke taliga nélkül. Morray, Kápolnásnyék Mérey major. 5533

Akácsemete, 1 éves, 30-50 50-80 cm. ezre 8 K, 2 éves, ezre 12 K, kiváló szep ezre 15 K, 50,000 darabon felül árenged-mény. **Klár és Demeter** fa-iskolája, Nyíregyháza. 5578

6-8000 db egy évig használt hasított **akácfa-karó** eladó, 1000 db-ja 90 K-ért. Ugyanott egy darab majdnem új 6 soros Laas répakaszalógép és egy Hofherr-Schranz-féle csöves tengeridaráló gőzhaj-tásra valamint 1 db Little-Biant tengeridaráló, 1 db amerikai négyzetbevető kukoricaillető-gép, végre 6 db Planet junior kapálóke és 4 db állítógépeke ik eladó. Bővebbet **Békási** ura-dalom u. p. Mezőlak, Veszprém megye. 5574

Frankó vasúti állomáson eladó: korona, 30 mm. kornió 4 350 korona, 30 mm. biborhó 4 90 korona, 35 mm. tiszta zabmen-tes btkkőny 4 58 korona, 400 drb éves stúldó, 1500 mm ten-geri, 100 mm. kenderkörő. Cim: Béruradalom, Sárszent-miklós. 5577

Eladó egy teljesen új Hofherr és Schranz-féle Perfort széna kézipréses jutányos árban. Bővebbet **Salgó Lajos** gyűlést gazdaságában u. p. Homok, J. N. K. Szolnok m. 5532

Téglagyártógépek és beren-dezősek eladók és egy 25 lőeresű loko-mobil Batori Jenő és fiánál, Népszínház-u. 49. Budapest. 5562

Pázmándi kastély gazdaság-ban caicsóka mosott állapotban eladásra kerül márci-us, április havi szállításra. Kápolnásnyék, Déliavasut szál-lítás vevő szakjaiban 11 korona mm-ként, 1350 jegyzőket elfogad **Amrus Vilmos** intéző, Pázmánd, Fejér megye. 5534

Veszek

szénát és szalmát

minden mennyiségben, **szállítom preselvé és fuvarmentesen** minden vasúti állomásra. **Böhm Arnold** takarmánynagykereskedő **Budapest, VII. ker., Vörösmarty-utca 20.** Telefon: József 41-51.

Jótállás a biztos eredményért

Törvényes név és védjegy szabadalom.

Reitter Oszkár nagybecs-kapitány fajaromtisztviselő-nek tulajmánya a **PATKÁNY** tükéletes patkányirtó szer (nem mérge) emberre állatra csoppt sem veszélyes. Főállimul minden más patkányirtó szer. **1 doboz ára 2 kor.,** mely elég 120-150 patkány kiirtásához. Ismertető-írást, melyben le van írva, hogy különböző nagyságu gazdaságban hány doboz használ-landó a teljes kiirtáshoz, kéresemre küld **Reitter Oszkár** főkapitány **Patkány** gyárt-nak vezetője, **Nagybecs-kerék.** Teljesen biztos írásért jótállás! 525

STÁDEL-TORKOS FÖLDMÉRŐ-TALIGA kapható 7306 Stádel gépgyárban, Győrött

Ziska József utóda **Rostály György** mérleggyáros. Iroda és raktárhelyiség: **Buda-pest, VI., Estvós-utca 47.** Alapítva 1872. Telefon 46-12. Ajánlja a **legjobb** kivitelű és **legmegbízhatóbb** gabona-mérleg, tisztes és száza-dos, valamint **gazdasági** **szekér, híd és marhamér-leget.** A Budapest, Gumi és győri gabonaüzemek szállítója, ugyszintén számtalan nagy gőz-malom és uradalom szállítója. **Árjegyzék** bérmentve. **Használt mérlegék** bece-rellőnek és kaphatók, **megbízható** állapotban. **Javítások** elfogadhatók és pon-tosan eszközöltenek. Kivánára **uradalomba** is küldök szívesen.

TEJ szeparátorok, hűtőkészülék, KOPULÓK, KLEINER FLEISCHMANN, V. és F. termékgyár, MODLINO BECS, mérleg

Patkányok, egerek, mezei egerek, hősorogók, vakon-dokok, árgek stb. néhány óra alatt jótállással kipusztíthatók **MÉRGE NÉLKÜLI „VULKÁN KOCKÁK“** Által. Kapható 2, 5 és 10 kor-nák eredeti dobozokban, hasz-nálati utasítással. **REINER GÉZA,** BUDAPEST, VI., CSENGERY-UTCA 84. Telefon 88-80. Ugyanott patkányok és egerek kiirtása jótállással vállaltatik.

TEJ szeparátorok, hűtőkészülék, KOPULÓK, KLEINER FLEISCHMANN, V. és F. termékgyár, MODLINO BECS, mérleg

TEJ szeparátorok, hűtőkészülék, KOPULÓK, KLEINER FLEISCHMANN, V. és F. termékgyár, MODLINO BECS, mérleg

TEJ szeparátorok, hűtőkészülék, KOPULÓK, KLEINER FLEISCHMANN, V. és F. termékgyár, MODLINO BECS, mérleg

TEJ szeparátorok, hűtőkészülék, KOPULÓK, KLEINER FLEISCHMANN, V. és F. termékgyár, MODLINO BECS, mérleg

TEJ szeparátorok, hűtőkészülék, KOPULÓK, KLEINER FLEISCHMANN, V. és F. termékgyár, MODLINO BECS, mérleg

TEJ szeparátorok, hűtőkészülék, KOPULÓK, KLEINER FLEISCHMANN, V. és F. termékgyár, MODLINO BECS, mérleg

ZABOT, TENGERIT
veszünk bármily mennyiségben, a fuvarozás külön megtérítése mellett.
GRÜNFELD és Tsa. takarmánynagykereskedők,
Budapest, VIII., Karpfenstein-utca 28. szám.
TELEFON: József 24-57. 276/a

RATTO phosphor-pasta patkányok teljes kipusztítására szava-tosság mellett 1000 koronán 2 korona és 4 korona
DETSINYI FRIGYES Budapest, V., Vilmos-császár-ut 6. sz.

Gyors, pontos, olcsó földmérés Világhírű szabadalom 16 államban.
STÁDEL-TORKOS FÖLDMÉRŐ-TALIGA kapható 7306 Stádel gépgyárban, Győrött

Ujdonság! Most jelent meg **KENESE FERENC** eredeti föltel-tisztító **Názállataink obszerű takarmányozása és a takarmányadagok hiszá-mítása** dr. Kellner O. leg-jobb címlete alap-ján ezimű könyvnek hővitt az **253 TAKAR-MÉNYTÁRJA** **P. L. D. ÁVAL** kiadóztatt **H. kiadása.** **Ára** füve 5 korona, **vásárolva** kétfé 6 kor. **Megrendelhető a „Patria“ r.-t.** gazdas. könyvkereskedésben, **Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.**

Vétel
Nyulszapuka mag tiszta csira-matúra képes megvé-tőre keres és mintázott aján-la-tot két Uradalmi intézéség, **Miksed,** posta Miksedpuszta, Vas megye. 5277

Nagyobb mennyiségű kukori-csát, préseit szalmát, búzát, vesezt vagonszáma uradalmak-tól és termelőktől. Ajánlatot a feladási állomás megjelölésével kér: **Ascher Oszkár,** Wien, II., Weintraubengasse 30. 5410

Szénaprésít járgányra, kölcsön-mentesen, vagy megvétel-re keresek, **Villics, Baranda, Toron-tál.** 5456

Édes, zsíros valamint sovány-ú, sajtot tehénúrtó és teavaját veszek legjutányosabb ajánlatok „Tejtermék“ jel-legre a kiadóhivataltba kérem. 5537

Burgonyát, bármilyen fajta-ú, den mennyiségben veszek. Kérek legelőbb ajánlatot: **Schön-wald Lipót, Budapest, IX., Bakács-tér 8.** Telefon: József 23-49. 5573

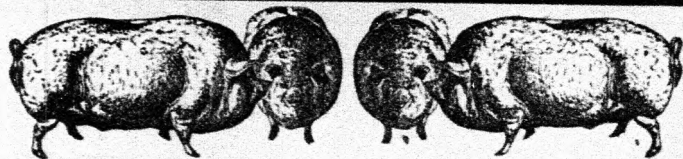
Cinquantínót, pignoletti, burgonyát vassórol és mintázott, ajánlatot kér: **Waranhauser Mühle,** Puntigam, bei Graz. 5036

Rozsszalma kazalszáma megvétel-re kerestetik, Budapesttől 20 kilo-méternél nem nagyobb távolság-ról. Ajánlatok az ár küldése mellett, **Földy Lajosné,** Buda-pest, VI., Hunyadi-tér 12., II. em., II. emre kérem. 5538

GŐZEKESZÁNTÁSHOZ az egész kontinensen legjobban bevált
külön minőségű sodronyköteleit ajánlja:

MAGYAR ACÉLSODRONY, DRÓTMŰVEK ÉS KÖTÉLGYÁR
DEICHSEL, A. MISKOLC. *Külföldi elismerő-levelek*

*Tessék
ajánlatot
kérni*

BUDAPEST
Népszínház-u. 22.

TELEFON:
József 22-41.

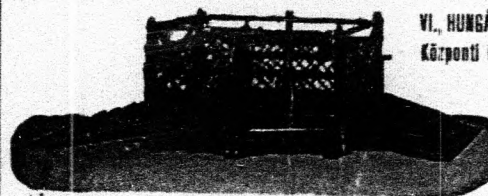
Sertésenyésztők és sertéshizlalók!!

Ha jószágukat értékesíteni kívánják, forduljanak bizalommal

URL REZSŐ sertésbizományi céghez.

Vevők állandóan előjegyezve!

SCHEMBER C. és FIAI csász. és királyi udvari **BUDAPEST**
MÉRLEG- ÉS GÉPGYÁR

GYÁRAK:
VI., HUNGÁRIA-UT 83. és I., FEHÉRVÁRI-UT 100.
Központi iroda: I., FEHÉRVÁRI-UT 100. SZ.
Ajánlják legjobb szerkesztett
tízede- és telőszuly-,
marha- és szekérhid-
mérlegeiket.
Önműködő mérlegser-
kezetek.
Kívánatra különleges
ajánlattal szolgálunk.

Gőzeke-bérszántás!

Nagyobb területek szántását, mélyrigolozását szőlő- és
gyümölcsösöstelephelyezéshez, valamint győptörést elvállal!

IZERI IZSÁK GYULA

„ „ gőzszántási vállalata „ „

BUDAPEST — KELENFÖLD.

A szántás eredeti FOWLER-féle géppel történik.

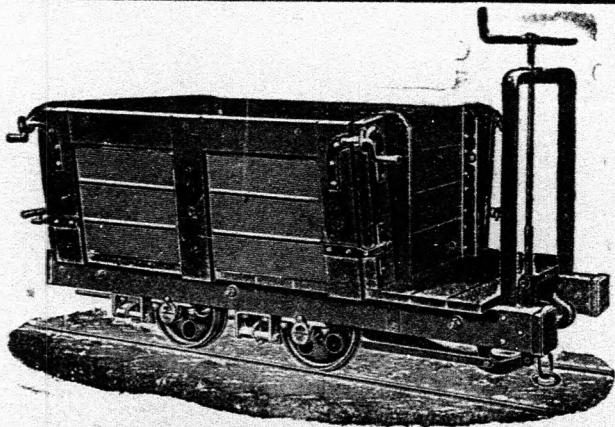
GAZDASÁGI SZAKKÖNYVEKRŐL INGYEN JEGYZÉKET küld a „PÁTRIA” r.-társ.
Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Gőzeke- és motorekerészletek,

mint acélfogaskerekek, fémcsapágyak, bronztolattyuk, dugattyuk, ekevasak, kormányok, tüzszekevények, forrcsövek,
I-ső rendű sodronykötelek stb. **minden gyártmányu gőzekéhez** készülnek és kaphatók

SZILÁGYI ÉS DISKANT MOTOR- ÉS GÉPGYÁRÁBAN, MISKOLCON.

Munkafelvételek, költségvetések ingyen.

Magyar Bank és Kereskedelmi R.-T.

Keskenyvágányú Vasutosztálya Budapest, V.

Gazdasági vasutak

nyomjelzése, tervezése és építése.

A Győri Vagongyár gyártmányainak eladása.

Költségvetések és mérnöki látogatás ingyen!

ZSÁK

minden célra: lenből és kenderből szövés; sávoly szövésű (drill) kenderzsákok, dupla szálu lenzsákok

legjutányosabb gyári arban kaphatók a

HAZAI LEN- ÉS KENDERSZÖVŐ GYÁRBAN

BUDAPEST, VII. KER., GIZELLA-UT 55. SZAM.

A tehének elvetése,

vagy a borjak elvesztése oka legtöbbször a ragályos lágyvérűség... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Betöltendő állás

Keresetük egy szorgalmas, Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gazdatiszti szorgalmas, koránkezdő nagyobb gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Alszeszfőző ki a folytonos munkából lejár... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Előmunkás gazda. Fehérgazdaságomban egy kiscsalád munkaszerep... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Okleveles mérnök megfelelő gyakorlatú, széleskörű világgazdasági tapasztalatokkal... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Hadmintes, gazd. akadémiát végzett, 43 éves nyug. intéző, azelőtt nagyobb uradalmakban... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gazdatiszti állást keres bármikori belépésre... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Intelligens leány házi-állásnak, 16 éves, szép, szorgalmas... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Számvevő, számvizsgáló, több nyelvet beszélő, 33 éves, okleveles... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Erdőőr ki a fácskányesztést tökéletesen érti, erdői jó bizonyítványokkal rendelkezik... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Számvevő, név. kiscsaládú, hadmintes, 8 évi nagy uradalmakban szerzett gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gazdatiszti állást keres, magyar, német, román s a szláv nyelvet beszélő, teljesen hadmintes, román káth. vallású okleveles... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Mezei gazdaságban gazda, állást keres, több évi 4000 holdas gazdaságban szerzett gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gazdatiszti, ispani állást keres, mielőbbi belépésre... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gazdasági gépészeket vagy uradalomba ajánlunk egy 40 éves hadmintes egyén... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Majorgazdai állást keres 43 éves, román káth. vallású, 16 évi gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Kezelőtiszt állást keres bármikori belépésre... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gazdasági intéző, több évi gyakorlatú, megbízható és önálló munkavégző... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Hadmintes 29 éves, iskolát végzett főkezelő, egy gyermek atyja... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Intéző állást keres, bármikori belépéssel, 30 éves, román káth. vallású... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Számvevő, név. kiscsaládú, hadmintes, 8 évi nagy uradalmakban szerzett gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Erdőőr ki a fácskányesztést tökéletesen érti, erdői jó bizonyítványokkal rendelkezik... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Számvevő, név. kiscsaládú, hadmintes, 8 évi nagy uradalmakban szerzett gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gazdatiszt azonnali belépésre, állást keres, 41 éves, román káth. német, beszélt magyarul, németül, szerbül és románul... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gazdatiszt, ki a gazdaság valamint szeszgyár teendőit érti, Romániában és Itthon 24 év óta legtöbbször mint önálló gazda működött... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Uradalmi intéző, 30 éves, név. kiscsaládú, hadmintes, a gazdaság minden ágában 12 évi gyakorlata van... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Mezei gazdaságban gazda, állást keres, több évi 4000 holdas gazdaságban szerzett gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gazdatiszti, ispani állást keres, mielőbbi belépésre... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gazdasági gépészeket vagy uradalomba ajánlunk egy 40 éves hadmintes egyén... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Majorgazdai állást keres 43 éves, román káth. vallású, 16 évi gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Kezelőtiszt állást keres bármikori belépésre... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gazdasági intéző, több évi gyakorlatú, megbízható és önálló munkavégző... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Hadmintes 29 éves, iskolát végzett főkezelő, egy gyermek atyja... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Intéző állást keres, bármikori belépéssel, 30 éves, román káth. vallású... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Számvevő, név. kiscsaládú, hadmintes, 8 évi nagy uradalmakban szerzett gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Erdőőr ki a fácskányesztést tökéletesen érti, erdői jó bizonyítványokkal rendelkezik... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Számvevő, név. kiscsaládú, hadmintes, 8 évi nagy uradalmakban szerzett gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Erdőőr ki a fácskányesztést tökéletesen érti, erdői jó bizonyítványokkal rendelkezik... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Számvevő, név. kiscsaládú, hadmintes, 8 évi nagy uradalmakban szerzett gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

GŐZMIVELÉS. Eredeti Fowler-féle gőzekével nagyobb területek szántását épügy mélyrigolozást szőlőtelepítésekhez elvállal WOLFF ERNŐ GŐZSZÁNTÁSI VÁLLALKOZÓ BUDAPEST-KELENFÖLD.

Önálló gazdatiszti állást keres, okleveles gazda, ki 24 éves praxisának felét mint külföldi kezelőt, felét mint számtartó a gazdaság vezetésének belső vezetővel töltötte... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

48 éves, családos, román káth. vallású gazdatiszt állást keres, esetleg kiegészítő is, ki földművelésből végzett és gyakorlati vizsgát tett... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gazdatiszti állást keres azonnali vagy későbbi belépésre 47 éves, román káth. vallású, okleveles gazdatiszt, ki gyakorlati munkájában foglalkozott... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Belterjes főúr uradalom vezetője, 35 éves, román káth. vallású, családos, hadmintes, magyarországi gazdasági akadémiát okleveles, a gazdálkodás minden ágát felölelő, magas színvonalon álló... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Több évi gyakorlatú kezelőt keres, ki jártas ügy a bográrság, valamint az asztalosmunkában, uradalmakban bármiféle gazdasági szerzők oktatásában, gazdasági műhelyekben önállóan képes dolgozni... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gazdatiszti állást keres, kezelőtípi gazdaság, 36 éves, családos, keresztény, ép. edzett, középkorú, kisebb gazdaságban, azonnali belépésre... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gazdatiszti állást keres, okleveles, 33 éves, a gazdaságban előző használt munkájában szakértő jártas, a földművelés, szőlőművelés, szeszgyártás, szőlőtelepítés, szőlőművelés, szőlőtelepítés, szőlőművelés... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gépezskovács állást keres, bármikori belépésre nagy gazdaságba, hadmintes, 33 éves, a gazdaságban előző gépezskovács és más ehhez hasonló munkájában szakértő jártas... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

42 éves, hadmintes, kiscsaládú, kertész állást keres, 13 évi uradalmi kertész állást keres, 13 évi uradalmi kertész állást keres... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Hadmintes, komáromi földművelésből végzett, 25 éves, román, erélyes ember, 13 évi gyakorlatú ispani v. ehhez hasonló állást keres azonnali belépéssel... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gépezskovács, hadmintes, 40 éves, román, 1-évi gyakorlatú, 4 1/2 évi gyakorlatú, 4 1/2 évi gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Hadmintes, komáromi földművelésből végzett, 25 éves, román, erélyes ember, 13 évi gyakorlatú ispani v. ehhez hasonló állást keres azonnali belépéssel... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gépezskovács, hadmintes, 40 éves, román, 1-évi gyakorlatú, 4 1/2 évi gyakorlatú, 4 1/2 évi gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Hadmintes, komáromi földművelésből végzett, 25 éves, román, erélyes ember, 13 évi gyakorlatú ispani v. ehhez hasonló állást keres azonnali belépéssel... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gépezskovács, aki gazdaságban, 33 éves, román káth. vallású, okleveles gazda, ki 24 éves praxisának felét mint külföldi kezelőt, felét mint számtartó a gazdaság vezetésének belső vezetővel töltötte... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Kertész kertészetben, 33 éves, román káth. vallású, okleveles gazda, ki 24 éves praxisának felét mint külföldi kezelőt, felét mint számtartó a gazdaság vezetésének belső vezetővel töltötte... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Földmívelő- és vinészőlőtelepítéssel foglalkozó, 25 éves, román káth. vallású, okleveles gazda, ki 24 éves praxisának felét mint külföldi kezelőt, felét mint számtartó a gazdaság vezetésének belső vezetővel töltötte... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Kovácsmester, 54 éves, családossal, 4 évi gyakorlatú, 4 1/2 évi gyakorlatú, 4 1/2 évi gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Állást keres 36 éves, román káth. vallású, 25 évi gyakorlatú, 25 évi gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

25 éves, hadmintes, román, ág. ev. vall. egyén földművelésből, tejszártyaipari szakiskolát, tejszártyaipari szakiskolát, tejszártyaipari szakiskolát... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Műkertész, 40 éves, név. kiscsaládú, állást keres azonnali belépésre... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Hadmintes, komáromi földművelésből végzett, 25 éves, román, erélyes ember, 13 évi gyakorlatú ispani v. ehhez hasonló állást keres azonnali belépéssel... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gépezskovács, hadmintes, 40 éves, román, 1-évi gyakorlatú, 4 1/2 évi gyakorlatú, 4 1/2 évi gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Hadmintes, komáromi földművelésből végzett, 25 éves, román, erélyes ember, 13 évi gyakorlatú ispani v. ehhez hasonló állást keres azonnali belépéssel... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gépezskovács, hadmintes, 40 éves, román, 1-évi gyakorlatú, 4 1/2 évi gyakorlatú, 4 1/2 évi gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Hadmintes, komáromi földművelésből végzett, 25 éves, román, erélyes ember, 13 évi gyakorlatú ispani v. ehhez hasonló állást keres azonnali belépéssel... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gépezskovács, hadmintes, 40 éves, román, 1-évi gyakorlatú, 4 1/2 évi gyakorlatú, 4 1/2 évi gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Hadmintes, komáromi földművelésből végzett, 25 éves, román, erélyes ember, 13 évi gyakorlatú ispani v. ehhez hasonló állást keres azonnali belépéssel... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Tejgazdasági iskolát végzett, teljesen román káth. vallású, 33 éves, név. kiscsaládú, 7 évi gyakorlatú, tejszártyaipari szakiskolát, tejszártyaipari szakiskolát, tejszártyaipari szakiskolát... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

41 éves, név. kiscsaládú, kertész állást keres, 13 évi uradalmi kertész állást keres, 13 évi uradalmi kertész állást keres... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Juhászgazda állandó alkalmi munkát keres, mielőbbi belépésre, hadmintes, 33 éves, román káth. vallású, okleveles gazda, ki 24 éves praxisának felét mint külföldi kezelőt, felét mint számtartó a gazdaság vezetésének belső vezetővel töltötte... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Kovácsmester, 53 éves, román káth. vallású, okleveles gazda, ki 24 éves praxisának felét mint külföldi kezelőt, felét mint számtartó a gazdaság vezetésének belső vezetővel töltötte... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gazdatiszti ajánlunk azonnali belépésre, 36 éves, román káth. vallású, okleveles gazda, ki 24 éves praxisának felét mint külföldi kezelőt, felét mint számtartó a gazdaság vezetésének belső vezetővel töltötte... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Intéző, román káth. vallású, 42 éves, katonai köznevelésből végzett, 13 évi gyakorlatú, 13 évi gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Gazdatiszti állást keres, bármikori belépésre, 36 éves, román káth. vallású, okleveles gazda, ki 24 éves praxisának felét mint külföldi kezelőt, felét mint számtartó a gazdaság vezetésének belső vezetővel töltötte... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Számvevő, számvizsgáló, több nyelvet beszélő, 33 éves, okleveles... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Erdőőr ki a fácskányesztést tökéletesen érti, erdői jó bizonyítványokkal rendelkezik... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Számvevő, név. kiscsaládú, hadmintes, 8 évi nagy uradalmakban szerzett gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Erdőőr ki a fácskányesztést tökéletesen érti, erdői jó bizonyítványokkal rendelkezik... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Számvevő, név. kiscsaládú, hadmintes, 8 évi nagy uradalmakban szerzett gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

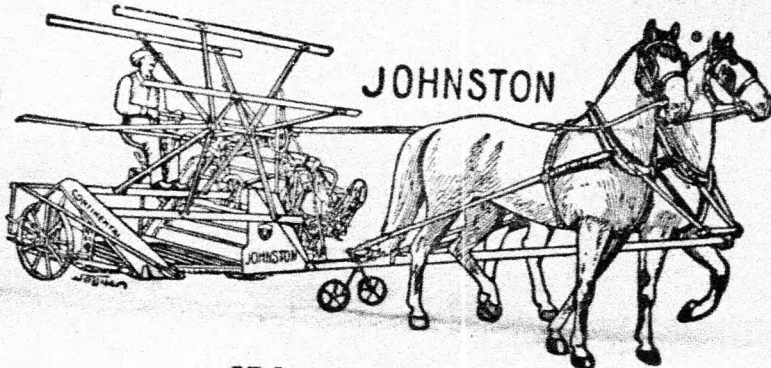
Erdőőr ki a fácskányesztést tökéletesen érti, erdői jó bizonyítványokkal rendelkezik... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

Számvevő, név. kiscsaládú, hadmintes, 8 évi nagy uradalmakban szerzett gyakorlatú... Bissulinnal... esetben, midőn más minden szer...

A 33 év óta fennálló Fischer J. cég ZSÁK ÉS PONYVA-gyártása BUDAPEST, NADOR-U.31/33. Valódi MANILA-kéveközők, SZÖLÖKÖTÖZŐ-FONALAK jobb és olcsóbb mint a raffia. Egyszer használt ponyvák, termény- és liszteszákók is állandóan jutányosan kaphatók.

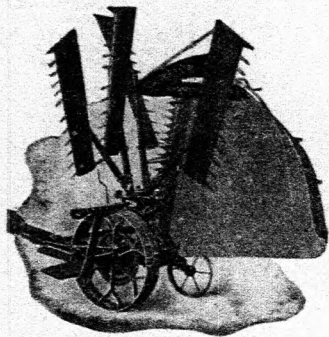
„JOHNSTON“ aratógépek

a legtökéletesebbek,
kötűnő anyagból
egyszerű szerkezettel.

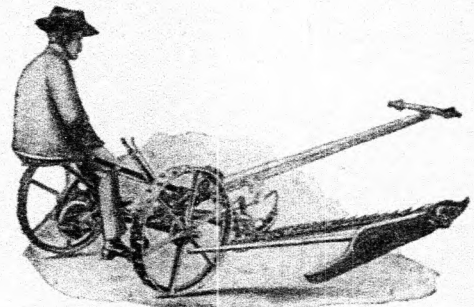
kevés vonóerőt igénylő
megbízható üzemű
számtalan előnnyel.

Kévekötőzőgép

Marokrakó aratógép.

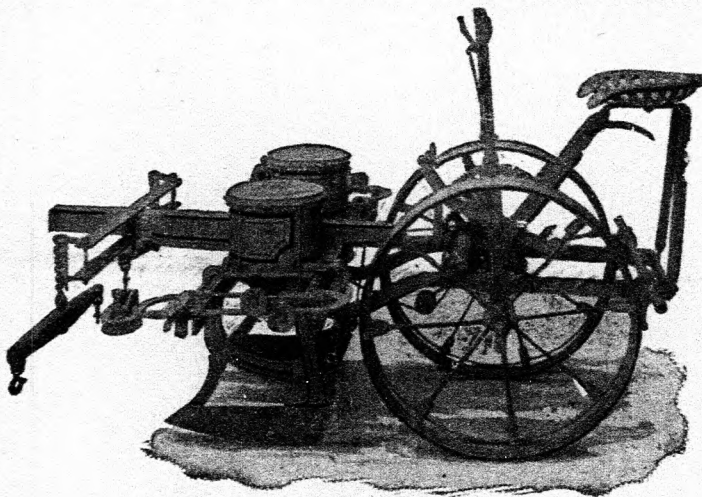
Sürgős beszerzését ajánljuk,
míg raktárkészletünk tart!

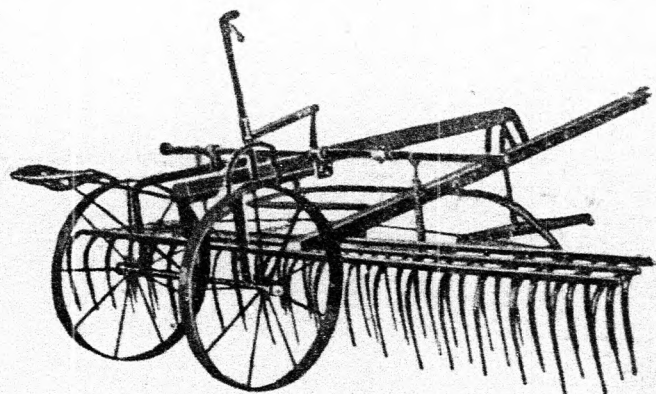
Fűkaszálógép.

Tengeriművelőeszközöket azonnal szállithatunk.

Legelterjedtebb és legismertebb „Avery“ gyártmányu

„Avery“ tengeriültetőgép.

„Weeder“ amerikai művelőeszköz.

Felvilágosítással készséggel szolgál:

Bächer Rudolf-Melichar Ferenc

Magyarországi vezérképviselő: SZÜCS ZSIGMOND

Budapest, VI. kerület, Teréz-körut 26. szám.
Állandó gépkiállításunk megtekintését kérjük.